

B 9/2016 rd

**VERKSAMHETSBERÄTTELSE
FÖR FOLKPENSIONSANSTALTENS FULLMÄKTIGE
2015**

HELSINGFORS 2016

Förläggare: FPA, Helsingfors
Omslagsbild: Carita Mikkola, FPA
ISSN 0355-4996
Tryckeri: FPA, Helsingfors 2016

FOLKPENSIONSANSTALTENS FULLMÄKTIGE

TILL RIKSDAGEN

I enlighet med 5 § 7 punkten i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) tillställer Folkpensionsanstaltens fullmäktige härmed riksdagen sin verksamhetsberättelse för 2015.

Helsingfors den 31 maj 2016

På Folkpensionsanstaltens fullmäktiges vägnar

Sari Sarkomaa
ordförande

Tuula Kähkönen
sekreterare

INNEHÅLL

ALLMÄNT	5
KUNDSERVICE.....	6
FPA:S SERVICENÄT	7
GENOMSTRÖMNINGSTIDER FÖR ANSÖKNINGAR	7
E-RECEPTET OCH PATIENTDATAARKIVET	8
PROJEKTET FÖR DIREKTERSÄTTNING AV TAXIRESOR.....	9
UTVECKLING AV FÖRVALTNINGEN OCH VERKSAMHETEN.....	9
PROJEKTET UTKOMSTSTÖD 2017	9
SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSREFORMEN OCH FPA.....	10
CENTRALA FRÅGOR SOM BEHANDLATS AV FULLMÄKTIGE.....	10
FULLMÄKTIGE	11
REVISORER	12
BOKSLUT OCH ANSVARSFTIHET	12

BILAGOR

BILAGA 1 FÖRTECKNING ÖVER FULLMÄKTIGE OCH ERSÄTTARE	13
BILAGA 2 REVISIONSBERÄTTELSE	15
BILAGA 3 FOLKPENSIONSANSTALTENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE OCH BOKSLUT 2015.....	16
BILAGA 4 CENTRALA RESULTAT OCH IAKTTAGELSER I FPA:S FORSKNINGSARBETE 2015	82

Fullmäktige **sammanträdde** sju gånger och fullmäktiges arbetsutskott sju gånger under 2015. Vid varje plenum presenterar generaldirektören en heltäckande översikt av verksamheten vid Folkpensionsanstalten (FPA). I detta sammanhang behandlas som regel bland annat finansieringsläget för FPA och de olika förmånssystemen, verksamhetskostnadernas utveckling, genomströmningstiderna för förmånsansökningarna, nyckeltal som beskriver medarbetarskapet och personalen samt övriga aktuella ärenden. Även direktörerna medverkar vid plena och redogör vid behov för de ärenden som rör deras ansvarsområden. Generaldirektören och direktörerna deltar även i arbetsutskottets möten. Övervakningsrevisorn presenterar en rapport för fullmäktige en gång i kvartalet. För fullmäktige redovisas dessutom de viktigaste resultaten av FPA-barometerundersökningen och av övriga utredningar som gäller kundservicen och andra funktioner vid FPA.

Förmånsutgifterna för den socialförsäkring som handhas av FPA uppgick till totalt 14,31 miljarder euro 2015, en ökning med 2,1 % jämfört med 2014. Pensionsförsäkringsförmånerna minskade med 0,4 %. Sjukförsäkringsförmånerna inklusive rehabiliteringen ökade med 1,6 % och de förmåner som finansieras med medel ur allmänna fonden för social trygghet ökade med 4,1 %. Mest ökade det allmänna bostadsbidraget, 23,6 %. Arbetslöshetsförmånerna ökade med 8,2 %. Förmånsutgifternas andel av bruttonationalprodukten var 6,9 % och andelen av de sociala utgifterna 21,3 %.

Den största förmånen sett till antalet mottagare var sjukvårdsersättningarna, som 2015 betalades till totalt 4 213 300 personer. Vid slutet av 2015 fick 661 600 personer pensionsförmåner och 100 900 personer garantipension från FPA. Barnbidrag betalades för sammanlagt 1 071 800 barn under året. Arbetsmarknadsstöd från FPA beviljades 290 800 personer under 2015.

Verksamhetskostnaderna uppgick till 430,1 miljoner euro, och deras andel av de totala kostnaderna var 2,9 %.

Intäkterna från förmånsfonderna utgjorde 14,63 miljarder euro, vilket var 1,2 % mer än året innan. Av intäkterna var statens andel 69 %, sjukförsäkringsavgifternas andel 24 %, kommunernas andel 6 % och övriga 1 %.

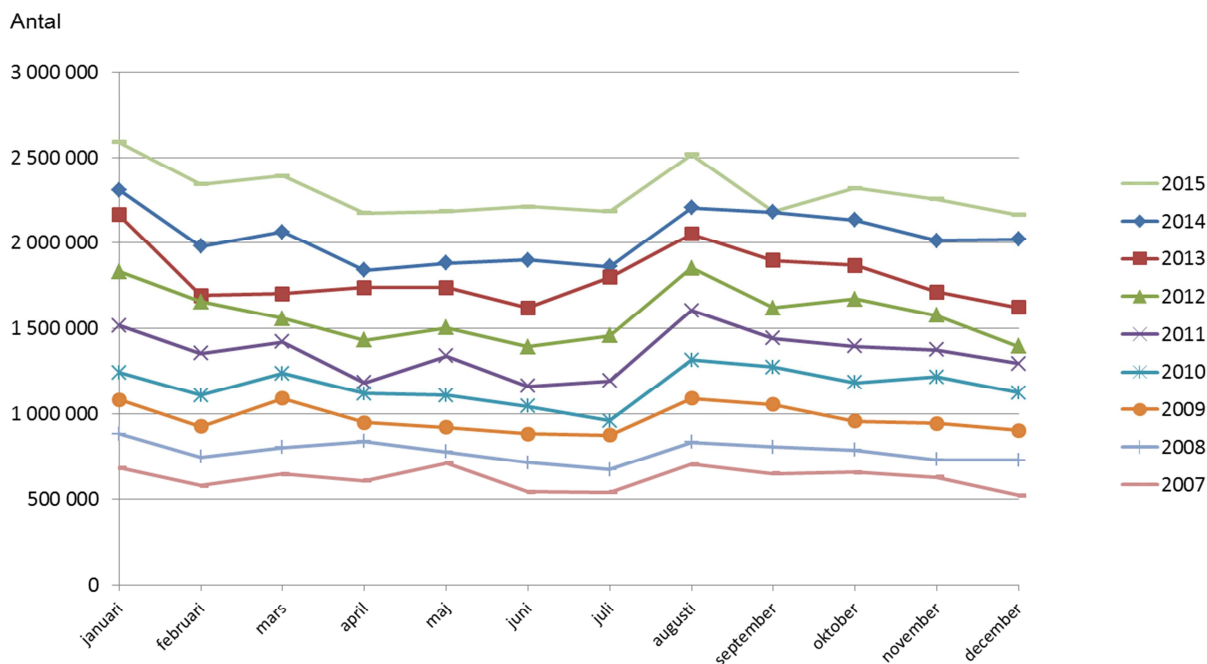
Vid utgången av 2015 hade FPA 5 968 anställda, vilket var 40 färre än året innan. År 2015 minskade också FPA:s årliga arbetsinsats och motsvarade 5 638 årsverken, vilket var nästan 100 årsverken mindre än 2014. Den ordinarie personalens avgångsomsättning var 4,6 %, vilket innebar en ökning på 0,4 procentenheter från 2014. Omsättningen på ordinarie personal som började ökade med 0,6 procentenheter från året innan och var 4,4 %. I slutet av 2015 var medelåldern för FPA:s ordinarie personal 45,6 år. Personalen fördelade sig rätt jämnt på olika åldersgrupper. Den genomsnittliga pensioneringsåldern var 63,8 år.

Nyckeltalen för arbetshälsa var fortsatt goda. Merparten av personalen (84 %) var totalt sett nöjdare med sitt jobb än tidigare och ansåg att FPA är en bra arbetsgivare (betyg 8,4). Betyget för hur arbetskollektivet fungerar var 8,2 i personalenkäten. Omsättandet av FPA:s värderingar fick betyget 8,7. Belåtenheten med de närmaste cheferna låg på toppnivå (82 %). Fler än någonsin (70 %) ansåg att de hade goda möjligheter att påverka sitt eget arbete, och 87 % av personalen upplevde engagemang i arbetet varje vecka. Andelen som upplevde att de hade bråttom var mindre än året innan (30 %). Upplevelsen av stress minskade (11 %) men sjukfrånvaron var fortsatt hög (5 %).

KUNDSERVICE

Arbetet med att vidareutveckla FPA:s e-tjänster fortsatte under 2015. 60 % av ansökningarna gjordes via webben (52 % år 2014). E-tjänsterna utnyttjades mest av studerande, barnfamiljer och arbetslösa. FPA:s öppna internetjänster besöktes drygt 27,5 miljoner gånger (24,4 miljoner gånger under 2014).

Antal besök per månad på fpa.fi

Telefonsamtalen till FPA och byråbesöken har blivit klart färre. Antalet byråbesökare minskade till 2,1 miljoner från att ha varit 2,2 miljoner året innan. Antalet e-besök som kräver identifiering ökade till över 14 miljoner från 12,3 miljoner året innan. Tidsbokningen utnyttjades av 1,3 % av kunderna (0,9 % år 2014).

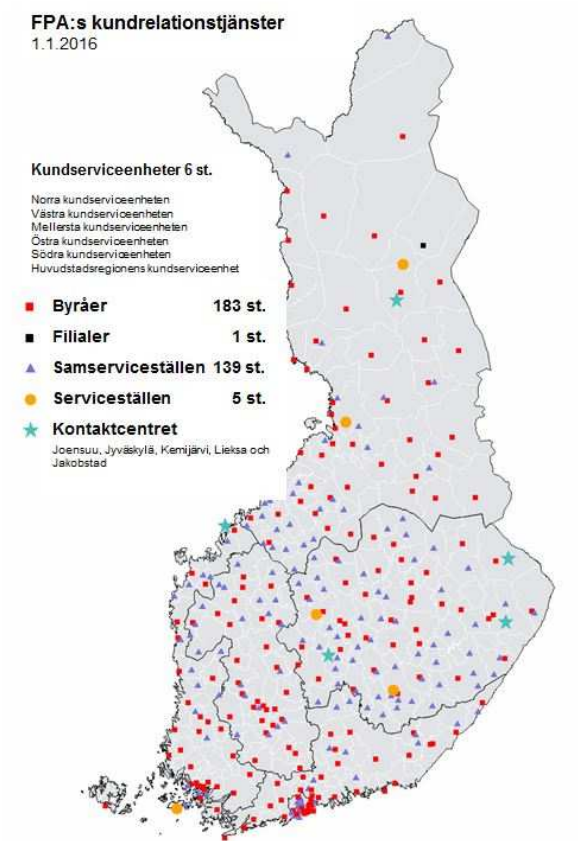
Av de 8 692 kunder som besvarade en enkät riktad till besökare på FPA:s byråer upplevde 96 % att servicen var vänlig och 95 % tyckte att de fått tillräckligt med information om de ärenden som de kommit för att sköta. En majoritet av kunderna (77 %) var nöjda med den tid de fick vänta för att sköta sitt ärende. Servicen fick det allmänna betyget 9,2.

De kundnöjdhetssenkäter som genomfördes i mars och september 2015 besvarades av totalt cirka 1 000 av FPA:s kunder. Kundnöjdhetsindex var 7,79 (på skalan 0–10) vilket kan anses som ett gott resultat. Kunderna har förtroende för FPA, och de är relativt nöjda med FPA:s tjänster i allmänhet samt med FPA:s förmåga att bemöta deras servicebehov. Kunderna ansåg också att FPA:s verksamhet är sakkunnig.

FPA:S SERVICENÄT

Vid årets slut ingick 183 byråer och 1 filialmottagning i FPA:s servicenät. Servicenätet ersätts och stöds av samserviceställen som inrättats i samverkan mellan olika myndigheter. Genom samservice säkerställs tillgången på tjänster på ett skäligt avstånd. FPA har agerat aktivt för att utveckla samservicen. Här får kunden handledning i användningen av FPA:s e-tjänster och även allmän rådgivning samt möjlighet att få sitt förmånsärende under behandling genom att lämna in en ansökningsblankett. Vid årets slut fanns det 140 serviceställen som hade ingått avtal om samservice med FPA. Kunden kan uträtta ärenden hos FPA via videoförbindelse på 36 samserviceställen.

FPA:s servicenät

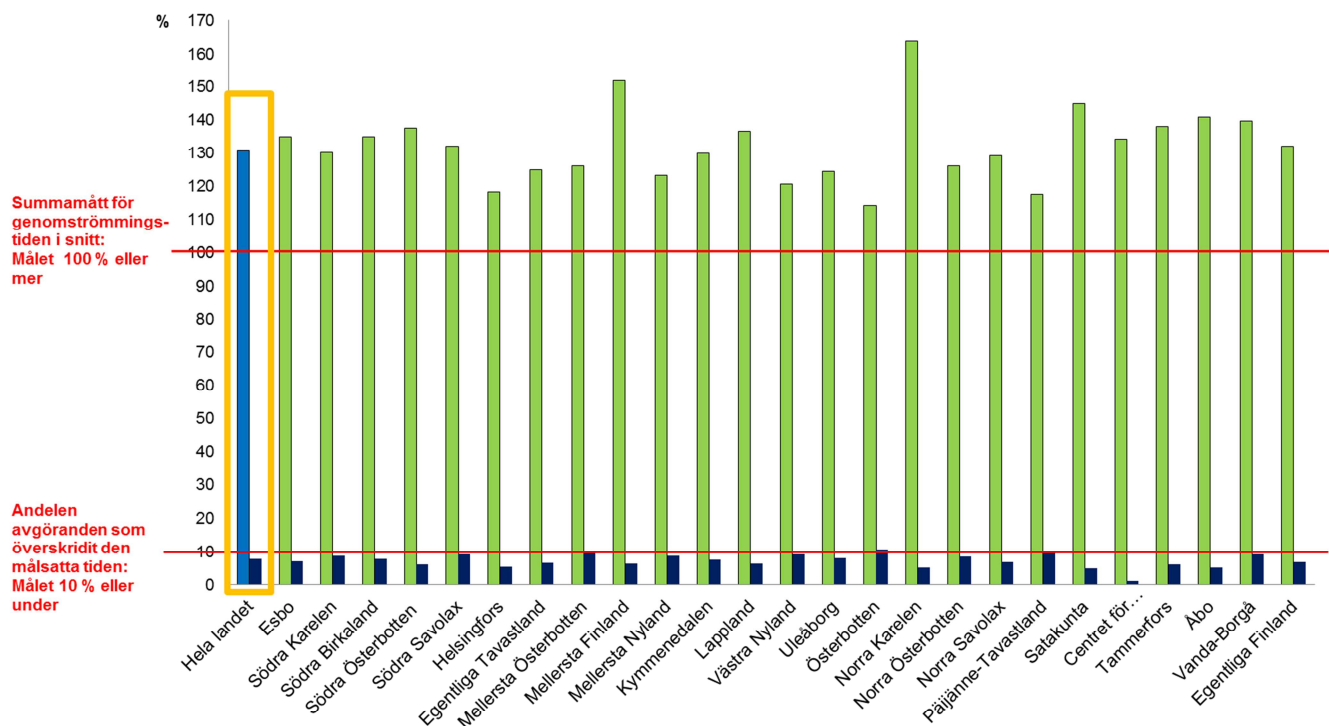

GENOMSTRÖMNINGSTIDER FÖR ANSÖKNINGAR

Fullmäktige har på sina möten fått en utredning om de genomsnittliga **genomströmningstiderna** för olika förmånsansökningar. FPA gör statistik i realtid över dem. Statistiken utvisar siffror för varje försäkringsdistrikt och för hela landet. På så sätt kan arbetsledningen följa genomströmningstiderna och vid behov styra om resurserna och vidareutveckla processerna. Arbete kan överföras från överbelastade försäkringsdistrikt till byråer som har kapacitet att hjälpa till med handläggningen av ärenden.

De ansökningar som inkommit till FPA bör avgöras inom en viss målsatt tid. Målen sätts upp förmånsvis, och måluppfyllelsen utvärderas genom att man studerar medeltalen för genomströmningstiderna och andelen avgöranden som överskridit den målsatta tiden. År 2015 nåddes målsättningarna relativt väl.

Summamått för genomströmningstiderna och andelen avgöranden som dröjt länge 2015

E-RECEPTET OCH PATIENTDATAARKIVET

Användningen av elektroniska recept ökade avsevärt. Av samtliga recept på ersättningsgilla läkemedel var 87 % e-recept. Under 2015 skrev läkarna ut nästan 28 miljoner e-recept. Av dem stod den offentliga hälso- och sjukvården för 20,6 miljoner. Apoteken expedierade cirka 49 miljoner e-recept. Alla enheter inom den offentliga hälso- och sjukvården har nu gått med i patientdataarkivet. Vid årets slut hade cirka 300 miljoner handlingar och uppgifter om 4,7 miljoner finländare lagrats i arkivet. Medborgarna aktiverades att använda tjänsten Mina Kanta-sidor på många sätt. Vid årets slut hade tjänsten redan över 600 000 inloggningar i månaden.

Arbetet med att utveckla Kanta-tjänsterna var alltjämt intensivt. Kanta-tjänsterna utvidgas och blir mångsidigare i takt med att kundernas behov och lagstiftningen utvecklas. FPA fick en lagstadgad uppgift att utöka tjänsten Mina Kanta-sidor med ett dataarkiv där medborgarna själva kan mata in uppgifter om sin hälsa och välfärd. En arkiveringstjänst för gamla patientdata och data från avbildningsundersökningar som uppkommit innan patientdataarkivet togs i bruk är under uppbyggnad. För närvarande byggs det upp beredskap för att också kunna arkivera klientdata inom socialvården i Kanta.

PROJEKTET FÖR DIREKTERSÄTTNING AV TAXIRESOR

Under 2015 utvidgades projektet för direktersättning av taxiresor till att omfatta hela landet förutom Åland.

Direktorsättningsförfarandet har blivit etablerat i de områden där det tillämpats. Genom samordningen av resor sparade man in cirka 16 miljoner euro år 2015. År 2014 började man tillsammans med Suomen Taksiliitto planera de försöksprojekt som godkänts av trafik- och kommunikationsministeriet. Inom ramen för försöken utreds möjligheten att samordna de resor som är på sjukvårdsdistriktets ansvar och de resor som kommunen ordnar enligt handikappservicelagen och socialvårdslagen med de resor som omfattas av direktorsättningsförfarandet och som ersätts av FPA. De aktuella försöken genomförs inom Kymmenedalens och Lapplands sjukvårdsdistrikt. I Norra Savolax utreder man dessutom möjligheten att ta med kollektivtrafiken i direktorsättningsförfarandet.

UTVECKLING AV FÖRVALTNINGEN OCH VERKSAMHETEN

Projektet för utveckling av förvaltningen och verksamheten (HAKE) och den organisationsreform som genomfördes inom ramen för det slutfördes under 2015. Det handlar om en av de största administrativa reformerna i FPA:s historia.

Den nya organisationen är till fördel för kunder, intressentgrupper och ägare samt för interna kunder. Reformen ska leda till lägre barriärer mellan enheterna, bättre processer och ökat samarbete.

Styrelsen beslutade i december 2014 att FPA bildar sex operativa resultatenheter. I juni 2015 godkände styrelsen den nya arbetsordningen, som upptar de sex resultatenheterna och deras uppgifter. Det är fråga om resultatenheterna för kundrelationstjänster, förmånstjänster, utvecklingstjänster, ICT-tjänster, gemensamma tjänster och stabstjänster. I juni beslutade styrelsen också att FPA avstår från de 24 försäkringsdistrikten och att resultatenheten för förmånstjänster har 5 försäkringsdistrikt från 1.1.2016: Södra, Västra, Mellersta, Östra och Norra försäkringsdistriktet.

Samtidigt separerades kundservicen från det utvecklings- och beslutsarbete som hänför sig till förmånerna. För första gången i FPA:s historia fick kundrelationstjänsterna en egen resultatenhet. Resultatenheten för kundrelationstjänster ansvarar för kundservicen i alla servicekanaler och för rådgivning och handledning för kunderna enligt deras behov. Den regionala kundservicen handhas av 6 kundserviceenheter: Södra, Västra, Mellersta, Östra och Norra kundserviceenheten och Huvudstadsregionens kundserviceenhet.

PROJEKTET UTKOMSTSTÖD 2017

Uppgiften att bevilja och betala ut det grundläggande utkomststödet överförs till FPA i början av 2017. Ändringarna i lagen om utkomststöd har godkänts i riksdagen 12.3.2015.

Planeringen av överföringen av utkomststödet inleddes hösten 2014 och har gått enligt tidsplanen. Mottagarna av utkomststöd kommer att betjänas i alla FPA:s servicekanaler.

Förmånsärenden handläggs i alla försäkringsdistrikt och koncentreras till orter där det redan finns lediga lokaler.

Det personalbehov som förmånen ger upphov till bestäms utifrån prestationskoefficienter och det uppskattade antalet prestationer. FPA:s personalbehov är uppskattningsvis 750 årsverken, varav hälften täcks genom interna personalöverföringar och hälften genom extern rekrytering huvudsakligen från kommunerna.

FPA har samarbetat med kommunerna allt sedan projektet inleddes. Kommunikationen har skett enligt kommunikationsplanen.

Arbetet med att ta fram de datasystem som förmånen kräver har framskridit enligt tidsplanen. Avsikten är att systemen ska tas i bruk 10.12.2016. Inom ramen för projekten tas bland annat fram system för handläggning och utbetalning av förmånen samt lösningar för integrering med FPA:s övriga system. Dessutom skapas webbtjänster och ett datalager för utkomststödet samt en tjänst som överför nödvändiga data från FPA till kommunerna.

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSREFORMEN OCH FPA

Fullmäktige har behandlat social- och hälsovårdsreformen (vårdreformen). Fullmäktige anser att det är viktigt att kunskandet hos Folkpensionsanstaltens experter utnyttjas i beredningen av reformen av finansieringen av social- och hälsovården, i synnerhet i de arbetsgrupper som behandlar flerkanalfinansieringen och valfriheten.

CENTRALA FRÅGOR SOM BEHANDLATS AV FULLMÄKTIGE

Utöver generaldirektörens aktuella översikter och CGR-revisorns kvartalsöversikter har fullmäktige under 2015 behandlat bland annat följande frågor:

- FPA:s organisation 2015
- årsklockan för ledningen 2015
- resultaten från medborgarenkäten
- volymerna i servicekanalerna och den ökade användningen av e-tjänster
- beredningsläget i fråga om överföringen av det grundläggande utkomststödet
- projektet "FPA en toppenarbetsplats"
- Undersökningen Finlands bästa arbetsplatser
- måluppfyllelsen för behandlingstiderna i fråga om förmåner
- projektet för utveckling av förvaltningen och verksamheten (HAKE) och dess resultat: FPA:s nya organisation fr.o.m. 1.1.2016
- FPA:s program för hållbar utveckling
- moderskapsförpackningen
- distansservice på samiska
- distansservice för arbetslöshetsförmåner
- Kela-Kerttus rådgivning för barnfamiljer
- aktuella frågor inom rehabilitering och handikappbidrag
- besparingar som gäller rehabilitering enligt prövning
- valet av FPA:s direktör

- styrkortet och projektportföljen 2015–2018
- utfallet av ekonomiplanen för verksamhetskostnaderna
- resultat från personalenkäten (FPA-barometern)
- ändringarna i lagen om utkomststöd
- hur budgetpropositionen för 2016 påverkar FPA:s förmåner och verksamhetskostnader samt finansieringen av dem
- hur den föreslagna nedskärningen i tilläggsbudgetpropositionen påverkar FPA:s verksamhet och verksamhetsutgifter, totalt 7,5 mn
- hur det nationella inkomstregistret påverkar FPA:s verksamhet
- FPA:s styrelses uppgifter och verksamhet som stöd för den operativa ledningen
- läget i fråga om Kanta-tjänsterna
- hur reformen av verksamhetsmodellen för internrevisionen vid FPA framskrider
- beredningen av vårdreformen
- de ökade volymerna i kommunikationen med intressentgrupper
- resultaten från en undersökning bland kunder som fått ett förmånsbeslut
- verksamheten vid centret för tolkningsservice för personer med funktionsnedsättning
- distansarbete och flexibel arbetstid vid FPA
- tolkningstjänster på teckenspråk
- sänkningen av sjukförsäkringsavgiften för arbetsgivare i den privata sektorn 2017
- högsta ledningens totallön och förmåner
- riskhantering.

FULLMÄKTIGE

FPA:s **fullmäktige** var från ingången av 2015 till 8.6.2015 riksdagsledamöterna Pentti Kettunen (ordförande), Anneli Kiljunen (vice ordförande), Ritva Elomaa, Johanna Jurva, Anne Kalmari, Elsi Katainen, Jukka Kopra, Lasse Männistö (till 12.5.2015), Markku Mäntymaa (till 9.5.2015), Aino-Kaisa Pekonen, Kari Rajamäki och Kristiina Salonen.

Till **arbetsutskottet** hörde fram till 8.6.2015 ordförande Pentti Kettunen och vice ordförande Anneli Kiljunen samt fullmäktige Anne Kalmari, Lasse Männistö (till 12.5.2015) och Aino-Kaisa Pekonen. **Sekreterare** för fullmäktige fram till 28.6.2015 var juris kandidat Reijo Hyvönen.

Vid det första riksmötet efter det riksdagsval som hölls i april under redovisningsåret valde riksdagen de nya fullmäktige och deras ersättare 6.9.2015. Följande riksdagsledamöter valdes: Outi Alanko-Kahiluoto, Ritva Elomaa, Hannakaisa Heikkinen, Niilo Keränen, Anneli Kiljunen, Jaana Laitinen-Pesola, Anne Louhelainen, Leena Meri, Kristiina Salonen, Sari Sarkomaa, Eero Suutari och Martti Talja.

På sitt konstituerande möte 29.6.2015 utsåg fullmäktige Sari Sarkomaa till ordförande, Niilo Keränen till vice ordförande och ledande jurist Tuula Kähkönen till sekreterare.

Fullmäktiges nya **arbetsutskott** tillsattes vid plenum 29.6.2015. Till arbetsutskottet hörde ordförande Sari Sarkomaa och vice ordförande Niilo Keränen samt fullmäktige Anne Louhelainen, Anneli Kiljunen och Outi Alanko-Kahiluoto.

REVISORER

Revisorerna bistår fullmäktige i övervaknings- och revisionsarbetet. Under 2015 höll revisorerna fyra revisionsmöten förutom årsrevisionen. CGR-revisorn bedrev kontinuerlig övervakningsrevision och lämnade en övervakningsrevisionsberättelse till fullmäktige och revisorerna för varje kvartal.

De av fullmäktige utsedda revisorerna var professor, CGR Markku Koskela (ordförande; ersättare VD, CGR, OFR Eero Prepula), riksdagsledamot Merja Mäkisalo-Ropponen (vice ordförande; ersättare fram till 8.6.2015 riksdagsledamot Hanna Tainio), riksdagsledamot (fram till 8.6.2015) Pertti Hemmilä (ersättare riksdagsledamot fram till 8.6.2015 Sampsa Kataja), riksdagsledamot Suna Kymäläinen (ersättare fram till 8.6.2015 riksdagsledamot Erkki Virtanen), riksdagsledamot Markus Lohi (ersättare riksdagsledamot Eeva Maria Maijala), riksdagsledamot (fram till 8.6.2015) Kauko Tuupainen (ersättare organisationssekreterare Niilo Kärki), riksdagsledamot Sofia Vikman (ersättare kontorist Tiina Sivonen) samt CGR, OFR Ulla-Maija Tuomela (ersättare revisor Sari Eskelinen). Sekreterare för revisorerna var fram till 31.8.2015 juris kandidat Reijo Hyvönen och fr.o.m. 23.9.2015 ledande jurist Tuula Kähkönen.

BOOKSLUT OCH ANSVARSFRIHET

Den 3 maj 2016 fastställde fullmäktige Folkpensionsanstaltens **bokslut** för 2015 och beviljade styrelsen **ansvarsfrihet** för 2015. Protokollen över fullmäktiges plena har tillställts revisorerna och styrelsen för kännedom.

BILAGOR

Som bilagor ingår en förteckning över fullmäktige och ersättare (*bilaga 1*), revisionsberättelsen (*bilaga 2*), Folkpensionsanstaltens verksamhetsberättelse och bokslut 2015 (*bilaga 3*) samt FPA:s forskningsavdelnings översikt av centrala forskningsresultat och -iakttagelser 2015 (*bilaga 4*).

Bilaga 3, Folkpensionsanstaltens verksamhetsberättelse och bokslut innehåller närmare uppgifter om FPA:s förvaltning, verksamhet och ekonomi för 2015.

Helsingfors den 31 maj 2016

Sari Sarkomaa
Outi Alanko-Kahiluoto
Ritva Elomaa
Hannakaisa Heikkinen
Niilo Keränen
Anneli Kiljunen
Jaana Laitinen-Pesola
Anne Louhelainen
Leena Meri
Kristiina Salonen
Eero Suutari
Martti Talja

FÖRTECKNING ÖVER FULLMÄKTIGE OCH ERSÄTTARE

Fullmäktige 1.1.–8.6.2015

Kettunen, Pentti, riksdagsledamot, ordförande
Ersättare: Juvonen, Arja, riksdagsledamot
Kiljunen, Anneli, riksdagsledamot, vice ordförande
Kuusisto, Merja, riksdagsledamot
Elomaa, Ritva, riksdagsledamot
Louhelainen, Anne, riksdagsledamot
Jurva, Johanna, riksdagsledamot
Niikko, Mika, riksdagsledamot
Kalmari, Anne, riksdagsledamot
Pirttilahti, Arto, riksdagsledamot
Katainen, Elsi, riksdagsledamot
Torniainen, Ari, riksdagsledamot
Kopra, Jukka, riksdagsledamot
Tolvanen, Kari, riksdagsledamot
Mäntymaa, Markku, riksdagsledamot (1.1–9.5)
Suutari, Eero, riksdagsledamot
Männistö, Lasse, riksdagsledamot (1.1–12.5)
Palola, Mikael, riksdagsledamot
Pekonen, Aino-Kaisa, riksdagsledamot
Kalliorinne, Risto, riksdagsledamot
Rajamäki, Kari, riksdagsledamot
Eloranta, Eeva-Johanna, riksdagsledamot
Salonen, Kristiina, riksdagsledamot
Viitamies, Pauliina, riksdagsledamot

Fullmäktige 9.6.2015–31.12.2015

Sarkomaa, Sari, riksdagsledamot (ordförande)
ersättare: Lehti, Eeso, riksdagsledamot
Keränen, Niilo, riksdagsledamot (vice ordförande)
Rantakangas, Antti, riksdagsledamot
Alanko-Kahiluoto, Outi, riksdagsledamot
Yanar, Ozan, riksdagsledamot
Elomaa, Ritva, riksdagsledamot
Niikko, Mika, riksdagsledamot
Heikkinen, Hannakaisa, riksdagsledamot
Hakanen, Pertti, riksdagsledamot
Kiljunen, Anneli, riksdagsledamot
Nurminen, Ilmari, riksdagsledamot

Laitinen-Pesola, Jaana, riksdagsledamot
Raassina, Sari, riksdagsledamot
Louhelainen, Anne, riksdagsledamot
Mäkelä, Jani, riksdagsledamot
Meri, Leena, riksdagsledamot
Saarakkala, Vesa-Matti, riksdagsledamot
Salonen, Kristiina, riksdagsledamot
Taavitsainen, Satu, riksdagsledamot
Suutari, Eero, riksdagsledamot
Talvitie, Mari-Leena, riksdagsledamot
Talja, Martti, riksdagsledamot
Katainen, Elsi, riksdagsledamot

BILAGA 2 REVISIONSBERÄTTELSE

REVISIONSBERÄTTELSE

Till Folkpensionsanstaltens fullmäktige

Vi har granskat Folkpensionsanstaltens bokföring, bokslut, verksamhetsberättelse och förvaltning för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2015. Bokslutet omfattar Folkpensionsanstaltens och pensionsansvarsfondens balansräkning, resultaträkning och noter.

Styrelsens ansvar

Styrelsen ansvarar för upprättandet av bokslutet och verksamhetsberättelsen och för att ge riktiga och tillräckliga uppgifter enligt gällande bestämmelser och föreskrifter om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse i Finland. Styrelsen svarar för att tillsynen över bokföringen och kapitalförvaltningen är ordnad på vederbörligt sätt och för att bokföringen är lagenlig och kapitalförvaltningen ordnad på ett tillförlitligt sätt.

Revisorns skyldigheter

Vår skyldighet är att på grundval av revisionen avge ett utlåtande om bokslutet och verksamhetsberättelsen. Revisionslagen förutsätter att vi iakttar yrkesetiska principer. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Finland. God revisionssed förutsätter att vi planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet om huruvida bokslutet och verksamhetsberättelsen innehåller väsentliga felaktigheter och om huruvida styrelsemedlemmarna gjort sig skyldiga till handlingar eller försummelse som kan medföra skadeståndsskyldighet gentemot Folkpensionsanstalten, eller brutit mot lagen om Folkpensionsanstalten.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och andra uppgifter som ingår i bokslutet och verksamhetsberättelsen. Valet av åtgärder baserar sig på revisorns omdöme och bedömning av riskerna för väsentliga felaktigheter på grund av oegentligheter eller fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn den interna kontrollen, som är betydelsefull i sammanslutningen för uppgörandet av ett bokslut och en verksamhetsberättelse som ger riktiga och tillräckliga uppgifter. Revisorn bedömer den interna kontrollen för att kunna planera relevanta revisionsåtgärder med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att avge ett utlåtande om den interna kontrollens effektivitet. En revision innefattar också en utvärdering av lämpligheten i de redovisningsprinciper som tillämpats och rimligheten i den operativa ledningens bokföringsmässiga uppskattningar, liksom en bedömning av den övergripande presentationen av bokslutet och verksamhetsberättelsen.

Enligt vår mening har vi inhämtat tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis som grund för vårt utlåtande. Övervakningsrevisionen av Folkpensionsanstalten har utförts av undertecknad Ulla-Maija Tuomela, CGR, OFGR.

Utlåtande

Enligt vår mening ger bokslutet och verksamhetsberättelsen riktiga och tillräckliga uppgifter om Folkpensionsanstaltens verksamhetsresultat och ekonomiska ställning enligt gällande bestämmelser och föreskrifter om uppgörande av bokslut och verksamhetsberättelse i Finland samt lagen om Folkpensionsanstalten och de bokslutsprinciper som fullmäktige godkänt. Uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet är konfliktfria.

Vi förordar att bokslutet fastställs och styrelsemedlemmarna beviljas ansvarsfrihet för den av oss granskade räkenskapsperioden.

Helsingfors den 7 april 2016

Markku Koskela
CGR

Pertti Hemmilä

Suna Kymäläinen

Merja Mäkisalo-Ropponen

Kauko Tuupainen

Sofia Vikman

Ulla-Maija Tuomela
CGR, OFGR

BILAGA 3 FOLKPENSIONSANSTALTENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE OCH BOKSLUT 2015

GENERALDIREKTÖRENS ÖVERSIKT

FPA:s verksamhet under 2015 kan beskrivas med ordet utveckling. Under året utformade vi en ny organisation för FPA inom projektet för utveckling av förvaltningen och verksamheten (HAKE). När detta skrivs har vi redan övergått till den nya organisationen, som är en enda funktionell helhet. Den ska generera mervärde för kunder, intressentgrupper och ägare samt för interna kunder. Den ska också sänka barriärerna mellan enheter, öka samarbetet och göra processerna lättare.

FPA fick en betydligt lättare förvaltning genom omläggningen. De 24 försäkringsdistrikten ersattes med 5 distrikt den 1 januari 2016. Samtidigt separerades kundservice från det utvecklings- och beslutsarbete som hänför sig till förmånerna. För första gången i FPA:s historia samlades arbetet kring kundservice och kundrelationer inom en enda resultatenhet. Resultatenheten för kundrelationstjänster ansvarar för kundservice i alla servicekanaler och för rådgivning och handledning för kunderna enligt deras behov. För den lokala serviceen ansvarar kundserviceenheterna.

Organisationsreformen inverkar inte på antalet serviceställen inom FPA. Den kunde också genomföras utan uppsägningar.

Reformen hade inte varit möjlig utan det goda samarbetet mellan de anställda. Vi arbetade utan att räkna timmar och med ett gemensamt mål för ögonen. Förändringen fördes ut på fältet med hjälp av olika medel för medarbetarkommunikation och förändringsutbildning för chefer. Under årets lopp gav tidningen Yhteispeli en bakgrund till förändringen, och vi förde en diskussion i en blogg i intranätet. De anställda fick ställa frågor till generaldirektören och personaldirektören, och fick svar i direktsändning i Kelavisio.

Vårt lands dåliga ekonomiska läge framkom även inom FPA. Antalet ansökningar om arbetslöshetsförmåner och bostadsstöd har ökat varje år sedan 2008. Vi kunde ändå klara av det ökande antalet ansökningar med samma resurser som ett år tidigare. Behandlingstiderna höll sig i stor utsträckning inom målsättningarna. FPA är effektivt och tillförlitligt som verkställande organisation för social trygghet. Gemensamma serviceprocesser och effektiva nationella datasystem möjliggör effektiv behandling av kundernas ärenden. Trots den hårda arbetspressen har vi klarat oss väl i det krävande läget.

Under året genomförde vi också det krav på bestående besparingar om 10 miljoner euro i verksamhetskostnaderna som regeringen ställt på FPA. Besparingarna åstadkom vi genom omsorgsfull personalplanering, strykning av kostnader och minskning av brevposten.

FPA:s e-tjänster fortsatte att öka i popularitet under 2015. Webbplatsen kela.fi hade 27,5 miljoner besök och de olika e-tjänsterna hade totalt mer än 20 miljoner inloggningar. Allt fler kunder kan således sköta sina ärenden lätt och snabbt, och allt fler sköter sina ärenden mobilt, dvs. med smarttelefon eller pekplatta.

Mer än 60 % av ansökningarna kommer in till FPA på webben. Att skicka in bilagor på nätet blir också allt populärare. Särskilt en kommunikationskampanj i sociala medier gav ett uppsving och hela 46 procent av de bilagor ansökningarna krävde kom in på nätet.

I oktober fick vi önska en ny direktör välkommen i huset. Kommunförbundets direktör **Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma** valdes till direktör på FPA efter att direktör **Helena Pesola** hade gått i pension på sommaren.

Det grundläggande utkomststödet övergår till FPA 2017. Under fjolåret bereddes övergången särskilt i samarbete med Kommunförbundet och kommunerna. Även arbetet med att bygga datasystemet antog en fin form. Servicesamarbetet mellan FPA och Vanda stad kring utkomststödet fortgick tack vare positiv feedback och välfungerande samverkan.

På hösten fick FPA i uppdrag att bereda ett alldeles särskilt projekt i syfte att förenkla den sociala tryggheten, då ett forskningskonsortium under FPA:s ledning valdes till att göra förutredningen för det försök med basinkomst som nämns i regeringsprogrammet. Försöket ger möjlighet att konkret prova en förenkling av den sociala tryggheten och bygga in fler incentiv i den.

Jag vill tacka FPA:s personal, förtroendevalda, styrelse, fullmäktige och kunder för år 2015.

Liisa Hyssälä

FOLKPENSIONSANSTALTEN (FPA) SÖRJER FÖR den sociala tryggheten i livets olika skeden för alla som bor i Finland. Den sociala trygghet som FPA ansvarar för omfattar stöd till barnfamiljer, sjukförsäkring, rehabilitering, grundtrygghet för arbetslösa, bostadsbidrag, studiestöd, handikappförmåner och minimipensioner.

Nära kunden

Det beslutsfattande som gäller att avgöra sociala trygghetsförmåner har decentraliserats och överförs till försäkringsdistriktens byråer. De avgör så gott som alla förmåner. En del av besluten fattas i specialiserade enheter eller center.

Under riksdagens tillsyn

FPA verkar under riksdagens tillsyn. Dess förvaltning och verksamhet övervakas av tolv fullmäktigeledamöter som utses av riksdagen och åtta revisorer som utses av fullmäktige. Verksamheten leds och utvecklas av styrelsen, som har tio medlemmar.

FPA:s verksamhetsidé: Ett stöd i livets alla skeden

FPA:s värdegrunder: respekt för individen, kompetens, samverkan, nytänkande

FPA tryggar befolkningens basutkomst, främjar hälsa och bidrar till att ge alla en möjlighet att klara sig själva i olika livssituationer.

FÖRÄNDRINGAR I OMVÄRLDEN GER ÅTERVERKNINGAR I FRAMTIDEN FÖR FPA

På medellång sikt kommer de största utmaningarna inom den sociala tryggheten att vara förknippade med utvecklingen inom ekonomi och sysselsättning, och den press på anpassning av offentliga utgifter som därav följer. Den internationella ekonomiska och politiska utvecklingen är svår att förutspå. Eftersom Finland är en liten och öppen ekonomi, ger internationella kriser och ekonomiska konjunkturer direkta återverkningar på vårt lands ekonomiska utsikter.

Finlands statsfinanser har uppvisat underskott sedan 2009. Den kommunala ekonomin har visat fortsatt underskott sedan 2001. Prognoserna pekar på en svag ekonomisk utveckling ännu under 2016. Arbetslösheten ligger kvar på en hög nivå och långtidsarbetslösheten ökar. Pressen på ökade förmånsutgifter är stor. Från 2015 till 2016 uppskattas utgifterna för arbetslöshetsförmåner och bostadsstöd öka totalt med mer än 200 miljoner euro. Under 2016 överskrider skuldsättningen inom den offentliga ekonomin den kritiska gräns på 60 procent som EU har fastslagit; den uppskattas uppgå till 62 procent av BNP. Det innebär en risk för att Finland får sämre kreditvärdighet och ökande låneskötselkostnader.

Anpassningsåtgärderna inom den offentliga ekonomin leder till nedskärningar och strukturella förändringar i den sociala tryggheten som blir mer kännbara än tidigare. Nedskärningarna inom den kommunala ekonomin har skötts genom överföring av uppgifter från kommunerna till staten. I början av 2017 tar FPA hand om det grundläggande utkomststödet. Omläggningen ökar jämlikheten mellan människor och möjliggör en harmonisering av olika förmåner för grundtrygghet. En ökning i förmånsutgifterna kan bli avvisidan.

Nedskärningar och strukturella reformer

Av anpassnings- och sparåtgärderna inom statsfinanserna har en del också hänfört sig till FPA. FPA:s verksamhetsutgifter drogs ner under 2015 och dras ner ytterligare under 2016.

Både nedskärningarna och de strukturella reformerna kräver ändringar i lagstiftningen. De största förändringarna tillkommer sannolikt på grund av vårdreformen.

Mindre förändringar görs kontinuerligt. Utgifterna för bostadsstöd ökar från 2014 till 2016 med uppskattningsvis 320 miljoner euro. Kostnaderna har särskilt stigit på grund av den nya lagen om bostadsstöd från 2015 och ökningen i antalet arbetslösa. Samtidigt ska ökningen i utgifterna för bostadsstödet dämpas genom nedskärningar i stödet från 2016. Indexförhöjningen av förmåner som är bundna till folkpensionsindex skars ner till 0,4 procent 2015. Besparingarna hänfördes bland annat till barnbidrag, tandvård och reseersättningar.

Från 2015 till 2016 förblir FPA:s totala kostnader i det närmaste oförändrade i reella tal, även om utgifterna för arbetslöshetsförmåner och bostadsstöd uppskattas stiga ytterligare. Eftersom inflationen blev negativ 2015, sjönk de förmåner som var bundna till folkpensionsindexet med 0,4 procent i början av 2016. Regeringen drog permanent in indexjusteringarna av studiestöd och barnbidrag, varför eurobeloppen för dessa inte sjunker. En nivåhöjning görs i garantipensionen. Förmånsutgifterna inom sjukvårdsförsäkringen minskas med mer än 200 miljoner euro under 2016. Dessa besparingar inriktas på rehabilitering och ersättningar för läkemedel, läkararvoden, tandvård, undersökning och behandling samt resor.

Riktlinjerna i regeringsprogrammet har även återverkningar på längre sikt. De partiellt inställda indexjusteringarna

och delvis slopade indexbindningarna får en effekt på FPA:s förmånsutgifter som på årsnivå uppgår till cirka 450 miljoner euro 2020. Även nedskärningarna i förmåner uppnår då samma nivå.

Det nya systemet för arbetspensioner träder i kraft i början av 2017. Enligt aktuariegruppens kalkyler fram till 2080 kommer pensionsreformen att öka FPA:s förmånsutgifter, men i förhållande till bruttonationalprodukten förblir de oförändrade. Kalkylerna ger en utgångspunkt för exempelvis en genomgång av effekterna av den åldrande befolkningen och finansiella frågor. Folkpensionens och garantipensionens förhållande till arbetspensionerna och förhållandet mellan folkpension och garantipension kommer upp till diskussion. Att arbetsavtalsförhållandena eventuellt tunnas ut och anställningstryggheten blir skör ökar betydelsen av FPA:s arbetslöshets- och pensionsförmåner när det gäller att hindra utslagning. Som ett partiellt svar på detta har statsminister Juha Sipiläs regering beslutat att inleda ett försök med basinkomst, som infaller 2017 och 2018. FPA samordnar projektet.

Sjukförsäkringens betydelse som finansiär, särskilt för primärvården, har vuxit under 2000-talet. Företagshälsovården ersätter i allt större utsträckning primärvårdstjänsterna för personer i arbetsför ålder. I tillväxtcentra uppgår företagshälsovårdens andel av primärvårdsutgifterna till mer än en tredjedel. Ersättningsutgifterna för besök hos privata läkare har legat på samma nivå i flera år. Minst var tionde finländare använde sig av privata allmänläkartjänster.

Social- och hälsovårdsreformen och strävan efter ett enkanalssystem för finansieringen kan ha en inverkan på FPA:s sjukdomsbaserade ersättningssystem.

FPA medverkar i förebyggande av utslagning. Utsatthet har i undersökningar konstaterats hopa sig. Ekonomiska, hälsorelaterade och arbetsrelaterade problem ansamlas allt oftare hos samma personer. Exempelvis 70 procent av dem som får arbetsmarknadsstöd uppgår att deras ekonomiska situation är svår och nästan varannan har en kronisk skada eller sjukdom. Av detta följer fattigdom och utslagning. FPA:s förmåner är en viktig utkomstkälla för dem som får arbetsmarknadsstöd. Utmaningen för de närmaste åren är att bevara en tillräcklig nivå på den grundläggande tryggheten och incitament till arbete och företagsamhet. För närvarande pågår flera undersöknings- och åtgärdsprogram som ska klargöra mekanismerna bakom utslagning och ge koncept för att minska problemen med utslagning och ohälsa. Åtgärder som bygger på forskning och bevis ska bli ett allt kraftigare inslag i det samhälleliga beslutsfattandet. FPA har en central roll i de flesta av åtgärdena.

De hårdare kraven i arbetslivet och de sämre möjligheterna till tidig pensionering ställer krav på rehabiliteringssystemet. FPA är en betydande aktör i fråga om organisering, utveckling och forskning inom rehabilitering.

Det mångformiga rehabiliteringssystemet och de oenhetliga servicesystemen gör det svårare att hitta rätt rehabiliteringsorgan och åtgärd. För att lyckas med rehabiliteringen krävs ett bättre samarbete mellan den offentliga hälso- och sjukvården, företagshälsovården, FPA, arbetspensionssystemet samt social- och arbetskraftsförvaltningen. De strukturella reformerna inom kommunsektorn samt social- och hälsovårdsservicen har återverkningar på utvecklingen av rehabiliteringstjänsterna och konceptet för utformningen av tjänsterna. Även på den punkten behövs vittomfattande utvärdering och forskning.

FPA ÅR 2015

Vanda stads och FPA:s samarbete om service för utkomststöd fortgick. I Vanda tar servicerådgivarna vid FPA:s byråer emot ansökningar om utkomststöd av invånarna och för in dem i Vanda stads kunddatasystem. Konceptet för servicesamarbetet fortsätter och fördjupar det samarbete som FPA och Vanda stad inledde i början av 2014. Det fördjupade samarbetet har anknytning till statsrådets kommunförsök. Pilotprojektet ger stöd för överföringen av det grundläggande utkomststödet till FPA i början av 2017.

Särskilt vid stora förändringar i livssituationen rekommenderar FPA att kunderna bokar tid. Då kan servicerådgivaren kartlägga kundens hela situation och bedöma vilka stöd det är värt att söka. Det har varit möjligt att boka tid sedan 2013, och varje månad använder sig cirka 3 400 kunder av möjligheten. Tjänsten har fått beröm av kunderna.

Förmedlingen av information om läkemedelsköp från apoteken till FPA blev snabbare tack vare ett nytt förfarande. FPA utvecklade det tillsammans med apoteken. Den initiala självrisk på 50 euro per år som infördes i början av 2016 kräver snabb överföring av information.

FPA medverkade i en kanslispråkskampanj av Institutet för de inhemska språken. I kampanjens tävling om framgångshistorier placerade sig FPA:s text om lättlästa broschyrer på tredje plats. I samband med kampanjen tillsatte FPA även en namnarbetsgrupp, vars arbete blev aktuellt på grund av organisationsreformen. FPA har arbetat systematiskt med att göra kundtexterna tydligare sedan 2011. Arbetet samordnas av FPA:s nätverk för

klarspråk.

Mindre papper, mer hållbar utveckling

I enlighet med målsättningen om hållbar utveckling avstod FPA till stor del från kuvert och avtalskoder för svarsförsändelser. Vi gjorde även andra ändringar som minskade antalet brev. De som har utkomstskydd för arbetslösa kan exempelvis välja, om de vill fylla i anmälan om arbetslöshet på nätet eller på papper.

Den betydande ökningen i antalet asylsökande under hösten väckte i offentligheten frågan om deras rätt till FPA-förmåner. Information om saken gick inte bara ut via medierna, utan också direkt till mottagningscentralerna. En video om FPA:s tjänster gjordes för asylsökande. Den textades på somaliska, arabiska, kurdiska (sorani) och farsi.

Kundkommunikationen lade allt större fokus på att marknadsföra FPA:s servicekanaler och olika sätt att sköta ärenden. Webbreklamen riktades särskilt mot stora kundgrupper, såsom studerande, barnfamiljer och arbetslösa. Under hösten synliggjorde vi e-tjänsterna genom marknadsföring i sociala medier. Vår kampanj om hur lätt det är att kontakta oss omfattade korta videor, ett webbttest och infografik. Kampanjen genomfördes i FPA:s kanaler i sociala medier och med reklam på olika webbplatser.

På hösten fortgick marknadsföringen av den omarbetade studielånskompensationen för högskolestuderande. Kampanjen FPA betalar genomfördes på nätet och därutöver också på 11 studentrestauranger, där olika slags material och nötpåsar med texten FPA betalar delades ut.

Kommunikation om moderskapsförpackningen togs fram genom ett nystartat samarbete med utrikesministeriet. Sedan våren har ambassaderna kunnat beställa moderskapsförpackningar till stöd för sitt publicitetsarbete.

FPA:s nyhetsbrev nådde mer än 18 000 företrädare för medier, arbetsgivare och hälso- och sjukvård samt personer som intresserar sig för internationell social trygghet.

Kundorienterad omarbetning av e-tjänsterna

Webbplatsen kela.fi kommer att utvecklas till en e-tjänst som anpassar sig efter kundernas livssituation, vägleder och stöder dem vid ansökning om förmåner och hjälper dem att följa och hantera ärenden som gäller FPA. I slutet av året kunde vi färdigställa avsnitten för barnfamiljer och om handikappbidraget för personer under 16 år. I utvecklingsarbetet tas även hänsyn till den ständigt ökande användningen med mobilapparater.

Diskussionsforumet Fråga FPA utvecklades så, att kunderna också kan fråga om bostadsstöd, arbetslöshetsförmåner, bidrag till värnplikliga och förmåner för sjuktid. Som bäst har forumet haft närmare 30 000 besökare i månaden. Populärast är fortfarande spalten för barnfamiljer, där cirka 1 000 frågor och svar kommer in per månad. Fråga FPA-forumet på svenska öppnades i december.

Det nya interaktiva intranätet Sinetti togs i bruk i mars. Utöver det kommunikativa intranätet ger gemensamma och egna arbetsytor de anställda stöd i arbetet. De entusiastiska användarna har övat sig flitigt på olika håll inom organisationen.

I september öppnades e-tjänsten Vårdenhetsval.fi, som ger aktuell information om hälso- och sjukvårdstjänster, patientens rättigheter och ersättningar.

De flesta finska medborgare fick förmåner från FPA 2015. Totalkostnaderna för FPA:s förmånsfonder uppgick till 14,7 miljarder euro, vilket var 2 % mer än året innan. Av totalkostnaderna var 14,3 miljarder euro förmånskostnader. Verksamhetskostnadernas andel av förmånsfondernas totalkostnader var 2,9 %.

PROJEKTET FÖR UTVECKLING AV FÖRVALTNINGEN OCH VERKSAMHETEN

Projektet för utveckling av förvaltningen och verksamheten (HAKE) och den organisationsreform som genomfördes inom dess ram slutfördes under 2015. Det handlar om en av de största administrativa reformerna i FPA:s historia.

Den nya organisationen är till fördel för kunder, intressentgrupper och ägare samt för interna kunder. Reformen ska leda till lägre barriärer mellan enheterna, bättre processer och ökat samarbete.

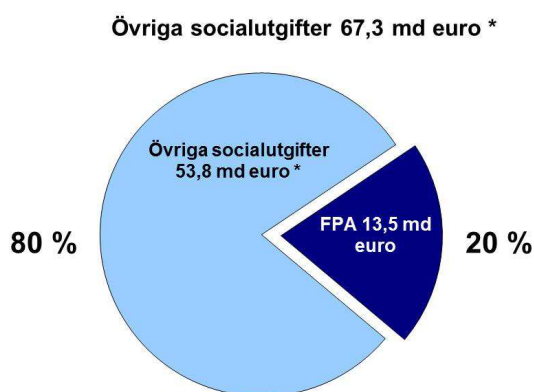
Styrelsen beslutade i december 2014 att FPA bildar sex operativa resultatenheter. I juni 2015 godkände styrelsen den nya arbetsordningen, som upptar de sex resultatenheterna och deras uppgifter. Resultatenheterna är Kundrelationstjänster, Förmånstjänster, Utvecklingstjänster, ICT-tjänster, Gemensamma tjänster och Stabstjänster. Den nya arbetsordningen trädde i kraft 1.1.2016.

I juni beslutade styrelsen också att FPA avstår från de 24 försäkringsdistrikten och att resultatenheten Förmånstjänster har 5 försäkringsdistrikt från 1.1.2016: Södra, Västra, Mellersta, Östra och Norra försäkringsdistriktet.

Samtidigt separerades kundservicen från det utvecklings- och beslutsarbete som hänför sig till förmånerna. För första gången i FPA:s historia fick kundrelationstjänsterna en egen resultatenhet. Resultatenheten för kundrelationstjänster ansvarar för kundservicen i alla servicekanaler och för rådgivning och handledning för kunderna enligt deras behov. Den regionala kundservicen handhas av 6 kundserviceenheter: Södra, Västra, Mellersta, Östra och Norra kundserviceenheten och Huvudstadsregionens kundserviceenhet.

FPA-förmånernas andel av socialutgifterna 2015

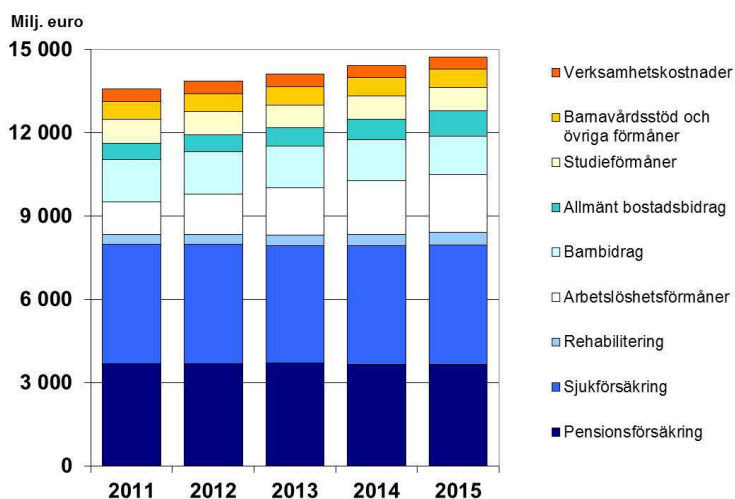

Därtill betalade FPA ut 0,8 md euro i studieförmåner.

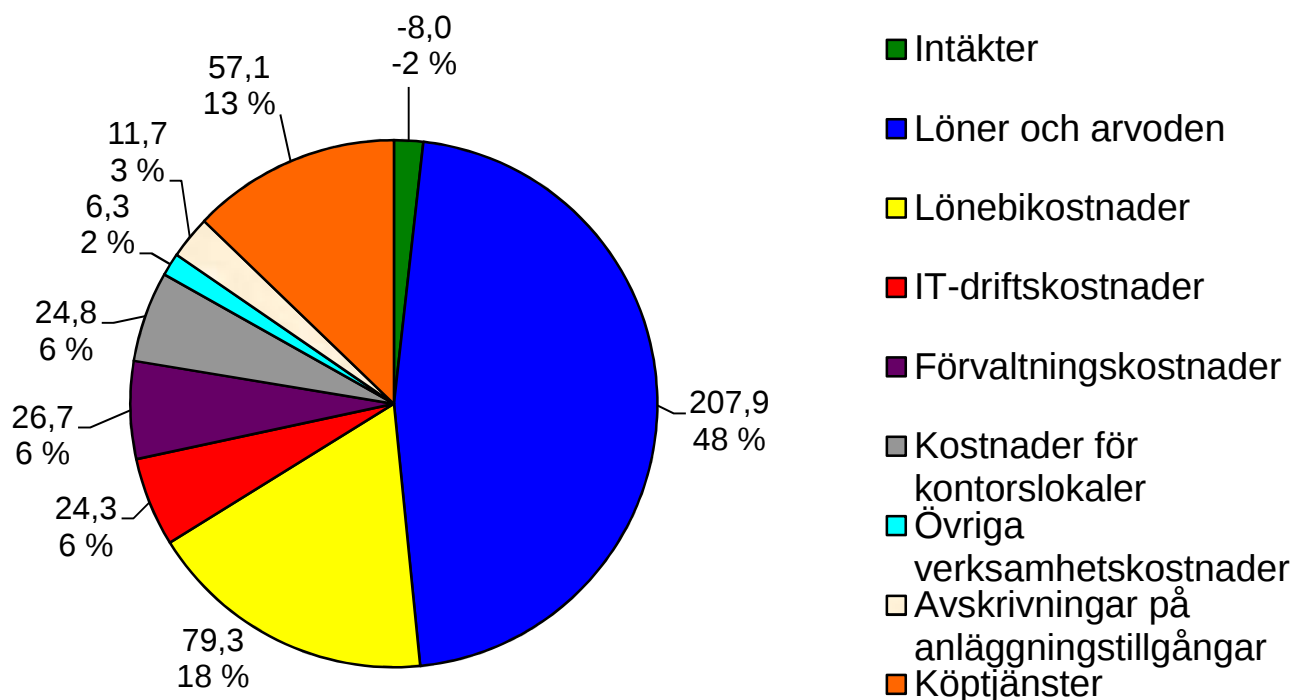
* Uppskattning.

FPA:s förmåner och verksamhetskostnader 2011–2015, mn euro (2015 års penningvärde)

Figur: Fördelning av verksamhetskostnader 2015, mn euro

Kort om FPA

	2015	2014	2013	2012	2011
Totalkostnader, md €	14,7	14,5	14,0	13,5	12,9
Förmånskostnader, md €	14,3	14,0	13,6	13,1	12,5
Verksamhetskostnader/totalkostnader, %	2,9	3,0	3,2	3,2	3,4
Förmånskostnader/socialutgifter, %	21,3	21,2	21,4	21,7	22,0
Förmånskostnader/invånare, €/år	2 606*	2 561	2 486	2 416	2 309
Antal anställda 31.12	5 968	6 008	6 108	6 135	6 146

FPA-FÖRMÅNER

FPA:s förmånskostnader var totalt 14,3 miljarder euro. De ökade med 2,1 % från året innan.

Pensionsförsäkringsförmånerna låg kvar på nästan samma nivå och sjukförsäkringsutgifterna ökade med 1,6 % från 2014. De övriga förmånskostnaderna ökade med 4,1 %.

Pensions- och handikappförmåner

Under 2015 utbetalades pensionsförmåner för 2 503 miljoner euro, vilket var 2,2 % mindre än under föregående år. Handikappförmåner utbetalades för 620 miljoner euro. Utgifterna ökade med 1,1 procent från föregående år.

Antalet personer som fick pension av FPA var i slutet av året 662 000. Antalet minskade från året innan med 1,7 %. Relativt mest minskade antalet personer som fick fronttillägg.

Antalet personer som fick förtida eller senarelagd ålderspension ökade. Vid årets slut betalades garantipension ut till nästan lika många som året innan. Full folkpension utbetalades på samma sätt som året innan till 82 000 personer.

Antalet personer med handikappbidrag uppgick vid slutet av 2015 till 314 000, vilket är 1,3 % mer än året innan.

Relativt mest ökade antalet som fick handikappbidrag för personer över 16 år. En lagändring som trädde i kraft i juni 2015 gjorde villkoren för handikappförmåner enhetliga. Handikappbidrag med grundbelopp för personer över 16 år kräver inte längre att sjukdomen medför särskilda kostnader. Antalet personer som fick förhöjt eller högsta vårdbidrag för pensionstagare och extra fronttillägg och således fick veterantillägg var i slutet av året 4 400 personer.

Pensionsförmåner

	2015 mn €	2014 mn €	Förändr. %
Utbetalda förmåner			
Totalt	2 503,2	2 560,2	-2,2
Folkpensioner	2 280,4	2 335,9	-2,4
Ålderspensioner	1 551,2	1 586,0	-2,2
Sjukpensioner	729,3	744,3	-2,0
Arbetslöshetspensioner	0,0	5,6	-100,8
Garantipensioner	161,9	156,6	3,4
Familjepensioner	30,3	31,6	-4,0
Barnförhöjning	5,7	5,8	-1,6
Fronttillägg	14,3	17,3	-17,5
Extra fronttillägg	10,5	13,0	-19,6

Antal förmånstagare	31.12.2015	31.12.2014	Förändr. %
Samtliga förmåner	661 600	673 100	-1,7
Folkpensioner	620 500	629 200	-1,4
Ålderspensioner	479 100	482 100	-0,6
Sjukpensioner	141 400	146 800	-3,7
Arbetslöshetspensioner	–	400	.
Garantipensioner	100 900	101 500	-0,6
Familjepensioner	23 100	24 000	-3,4
Barnförhöjning	12 400	12 600	-1,4
Fronttillägg	21 800	26 600	-17,9

Folkpensionens sammansättning	31.12.2015	31.12.2014	Förändr. %
Folkpensionstagare med			
full pension	81 900	82 400	-0,7
beskuren pension	538 600	546 800	-1,5

Handikappförmåner

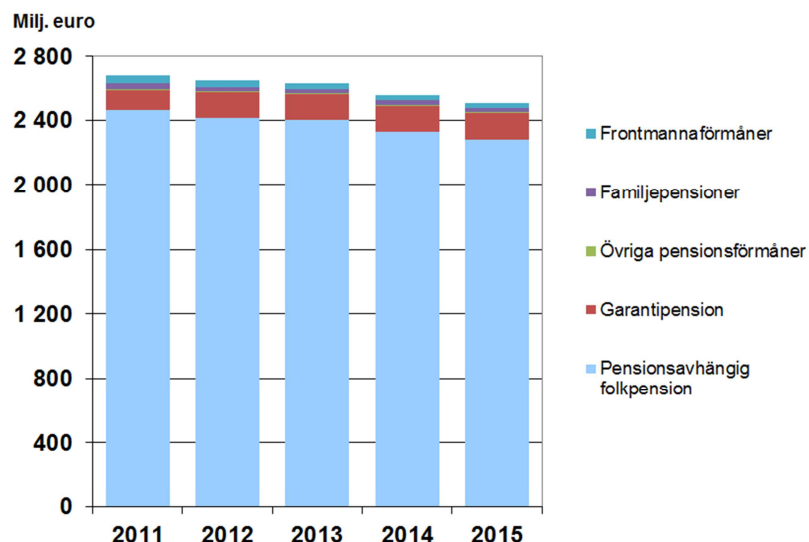
Utbetalda förmåner	2015 mn €	2014 mn €	Förändr. %
Totalt	619,6	612,9	1,1
Handikappbidrag för personer under 16 år	85,0	82,6	3,0
Handikappbidrag för personer över 16 år	37,2	36,2	2,7
Vårdbidrag för pensionstagare	487,6	484,7	0,6
Kostersättning	9,7	9,4	3,2

Antal förmånstagare	31.12.2015	31.12.2014	Förändr. %
Samtliga förmåner	314 100	310 100	1,3

Handikappbidrag för personer under 16 år	36 800	35 300	4,4
Handikappbidrag för personer över 16 år	12 300	10 900	12,4
Vårdbidrag för pensionstagare	233 100	232 900	0,1
Kostersättningar	34 500	33 500	3,0

Utbetalda pensionsförmåner 2011–2015, mn euro (2015 års penningvärde)

Sjukförsäkringsförmåner

Utgifterna för sjukförsäkringsförmånerna var sammanlagt 4 309,0 miljoner euro frånräknat rehabiliteringen. De ökade med 40,0 miljoner euro (0,9 %) från året innan. Antalet förmånstagare var 4,3 miljoner.

Sjukdagpenning fick 292 700 personer, vilket är 3,9 % färre än året innan. Antalet personer med partiell sjukdagpenning fortsatte däremot att öka. Sjukdagpenning betalades ut för totalt 15,4 miljoner dagar, varav 5,8 % var dagar med partiell sjukdagpenning.

Föräldradagpenning betalades ut till 97 400 mödrar och 65 500 fäder, totalt 1 043,4 miljoner euro. Den betalades ut för 16,2 miljoner dagar, varav pappornas andel var 9,7 %. Antalet fäder som fick föräldradagpenning minskade efter 2012, men ökade rejält under 2015. Ökningen förklaras av en lagändring 2013, som låter fäder vara lediga tills barnet fyller två år. Antalet mödrar som får föräldrapenning har gått ner under de senaste fem åren.

Fyra av fem finländare fick sjukvårdsersättningar. Läkemedelsersättningar betalades ut till 3,8 miljoner personer.

Nedskärningarna i utgifterna för sjukvårdsersättningar fortgick under 2015. De hänförde sig särskilt till tandvård och reseersättningar.

Ersättningar för tandvård utbetalades för 95 miljoner euro, vilket är 23 % mer än 2014. Reseersättningarna minskade för sin del till 293 miljoner euro; nedgången från året innan är 4 %. Ersättningar utbetalades för närmare 5 miljoner resor. I ersättningar för läkemedel utbetalades 1,4 miljarder euro, vilket var 5,5 % mer än året innan. Ökningen var 6,3 % för specialersatta läkemedel och 3,9 % för läkemedel med grund ersättning. På grund av de sparbeslut som fattats om läkemedelsersättningarna låg ersättningarna under 2015 reellt kvar på samma nivå som 2009.

För sammanlagt 3,6 miljoner läkarbesök utbetalades 72,5 miljoner euro i ersättningar för läkararvoden, dvs. lika mycket som ett år tidigare. Av ersättningarna för undersöknings- och behandlingskostnader, 70,0 miljoner euro, var en fjärdedel ersättning för fysioterapikostnader. Ersättningar utbetalades för totalt 3,7 miljoner undersöknings- och behandlingsåtgärder. Antalet avgöranden i sjukvårdsersättningar var 11,9 miljoner, varav 0,3 miljoner avgöranden

gjordes vid arbetsplatskassorna.

Företagshälsovården har hand om hälsovården för närmare 2 miljoner anställda. Den organiseras av arbetsgivarna, som ersattes med 341 miljoner euro för kostnaderna. Inom företagshälsovården görs årligen mer än en miljon hälsokontroller och mer än fem miljoner sjukvårdsbesök. Till arbetsplatsutredningar användes cirka 500 000 timmar. Företagare och andra som utför självständigt arbete betalades ersättningar på totalt 3,5 miljoner euro för företagshälsovård. Ersättningarna till Studenternas hälsovårdsstiftelse uppgick till 24,7 miljoner euro.

Sjukförsäkringsersättningar	2015 mn €	2014 mn €	Förändr. %
Samtliga förmåner¹	4 309,0	4 269,1	0,9
Sjukförsäkringens dagpenningar ²	1 983,5	1 976,9	0,3
Sjukdagpenning	826,1	833,8	-0,9
Partiell sjukdagpenning	31,2	26,1	19,2
FöPL-sjukdagpenning	5,7	6,3	-10,0
Föräldradagpenning ³	1 120,3	1 110,3	0,9
Sjukvårdsersättningar	1 908,2	1 870,4	2,0
Läkemedel ⁴	1 377,9	1 306,5	5,5
Grundersättning	310,1	298,5	3,9
Specialersättning	909,4	855,6	6,3
Lägre ersättning	243,6	235,0	3,6
Högre ersättning	665,8	620,6	7,3
Tilläggsersättning för läkemedel	158,2	151,9	4,2
Privata läkares tjänster	72,5	72,6	-0,1
Privata tandläkares tjänster ⁵	95,2	123,0	-22,6
Privat undersökning och behandling	69,7	63,3	10,0
Resor och sjuktransporter ⁶	292,9	305,0	-4,0
Övriga förmåner (bl.a. företagshälsovård och hälsovård för studerande)	412,2	415,6	-0,8

¹ inkluderar 5,34 mn euro i sjukdagpenningar som betalats till LPA 2015

² inkluderar utbetalda dagpenningar och ersättningar för inkomstbortfall enligt lagen om smittsamma sjukdomar samt dagpenningar och tilläggsdagpenningar till donatorer av organ eller vävnad

³ inkluderar specialvårdspenningar samt semesterkostnadsersättningar till arbetsgivare

⁴ inkluderar arvoden för dosdispensering

⁵ inkluderar ersättning för arvoden till munhygienister

⁶ inkluderar tilläggsersättningar för resor

Sjukförsäkringens förmånstagare	2015	2014	Förändr. %
Samtliga förmåner	4 265 300	4 281 900	-0,4
Sjukdagpenning ¹	292 700	304 600	-3,9
Partiell sjukdagpenning ¹	15 500	13 100	18,3
FöPL-sjukdagpenning ¹	15 800	17 700	-10,7
Föräldradagpenning	162 900	158 400	2,8
Sjukvårdsersättningar	4 213 300	4 232 100	-0,4
Läkemedel	3 811 700	3 843 200	-0,8
Grundersättning	3 709 200	3 740 000	-0,8
Specialersättning	1 207 800	1 199 100	0,7

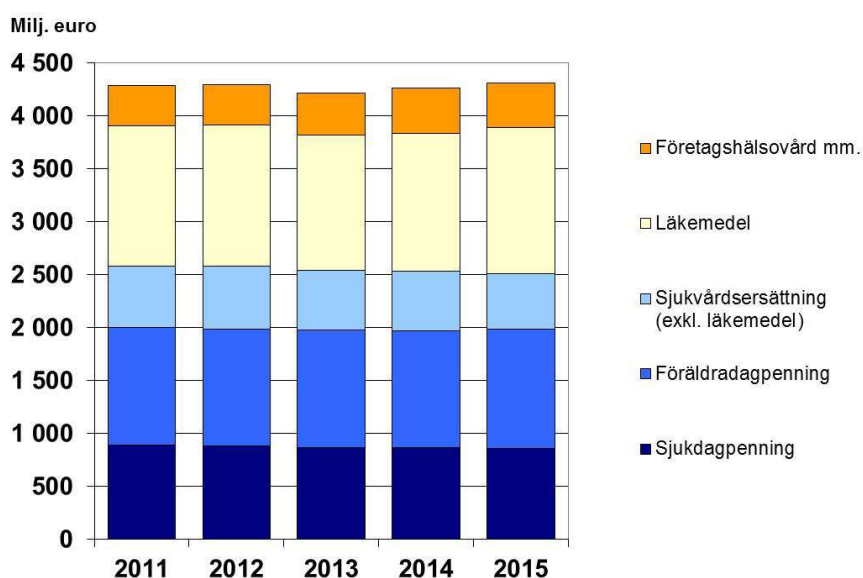
Lägre ersättning	840 900	844 400	-0,4
Högre ersättning	635 400	619 300	2,6
Tilläggsersättning för läkemedel	197 500	176 400	11,9
Privata läkares tjänster	1 606 900	1 609 700	-0,2
Privata tandläkares tjänster ²	1 079 200	1 080 600	-0,1
Privat undersökning och behandling	1 227 200	1 194 600	2,7
Resor och sjuktransporter	643 200	662 300	-2,9

¹ Samma person kan få en eller flera sjukdagpenningar.

² inkluderar antalet personer som fått ersättning för arvoden till munhygienister

Utbetalda sjukförsäkringsförmåner 2011–2015, mn euro (2015 års penningvärde)

Rehabiliteringsförmåner

Under 2015 fick 18 100 rehabiliteringspatienter yrkesinriktad rehabilitering. Antalet ökade med en femtedel från föregående år. Ökningen förklaras av att villkoren för beviljande av yrkesinriktad rehabilitering lindrades i början av 2014.

Rehabiliterande psykoterapi, som har blivit den vanligaste rehabiliteringsformen näst efter rehabilitering enligt prövning, gavs 27 000 unga och vuxna. De ökade i antal med 9,1 % från föregående år. Rehabilitering enligt prövning gavs till 44 800 personer och medicinsk rehabilitering för gravt handikappade till 25 300 personer.

FPA:s utgifter för rehabilitering var totalt 445 miljoner euro, vilket var 8,6 % mer än året innan. Utgifterna för individuell rehabilitering uppgick till 405 miljoner euro, varav rehabiliteringsandelen var 343 miljoner euro och 99 miljoner euro var erlagda rehabiliteringspenningar.

Av dem som rehabiliteras av FPA är tre av fyra aktiva i arbetslivet. Därtill är en av de viktiga rehabiliteringsgrupperna gravt handikappade personer under 16 år.

Rehabiliteringspenning som utbetalas som utkomststöd under rehabiliteringstiden gick till 57 300 personer. Av dessa deltog omkring var fjärde i annan rehabilitering än sådan som ordnas av FPA.

Arbetslöshetsförmåner

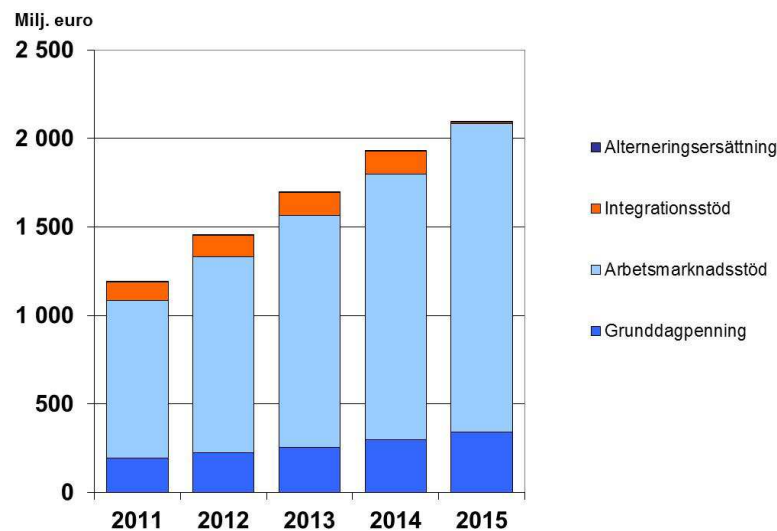
De arbetslöshetsförmåner som utbetalas av FPA ökade med 8,2 % till 2 091 miljoner euro. Antalet utbetalade förmånsdagar uppgick under året till 59,2 miljoner, vilket är 8,6 % mer än föregående år. FPA:s utgifter för arbetslöshetsförmåner har ökat sju år i rad, och överskred för första gången 2 miljarder euro. Antalet förmånsdagar för arbetslöshet var under 2015 större än någonsin.

FPA:s genomsnittliga, utbetalda arbetslöshetsförmån var 35,32 euro per dag, dvs. 759 euro i månaden. Förmånen under tiden för aktiverande åtgärder var i genomsnitt 44,93 euro per dag och under arbetslöshetstiden 32,58 euro per dag. Under året utbetalades jämkad förmån till 17,3 % av förmånstagarna. Den genomsnittliga jämkade arbetslöshetsförmånen var 22,00 euro per dag.

Under 2015 utgjorde tiden i aktiva åtgärder 24,3 % av antalet dagar för arbetslöshetsförmåner från FPA. Andelen var nästan den samma som föregående år. De vanligaste aktiva åtgärderna var arbetsprövning, arbetskraftsutbildning, rehabiliterande arbetsverksamhet och frivilliga studier.

Utbetalda arbetslöshetsförmåner 2011–2015,
mn euro (2015 års penningvärde)

Förmåner för barnfamiljer

Barnbidragets belopp sjönk i början av 2015 med 8,1 % per barn på grund av en ändring av barnbidragslagen. Utgifterna för barnbidrag minskade med 7,4 %, fastän antalet barn som fick barnbidrag var så gott som oförändrat.

FPA betalade ut 361 miljoner euro i lagstadgade stöd för barnavård. Utöver de lagstadgade stöden betalade kommunerna kommundillägg inom ramen för hemvårdsstöd och privatvårdsstöd till ett belopp på 92 miljoner euro via FPA. Förmånsutgifterna för de lagstadgade stödformerna minskade med 2,7 % och beloppet för utbetalda kommundillägg minskade med 0,1 %. Även antalet barn som fick stöd för barnavård, särskilt hemvårdsstöd, minskade åter.

Antalet barn som fick underhållsstöd växte fortsatt under 2015. I slutet av året fick 106 800 barn underhållsstöd. Andelen barn som fick stöd var 10,0 % av alla barn i åldern 0–17 år. Den har ökat varje år sedan 2009, då den var 8,8 %. Under 2015 inkasserade FPA obetalda underhållsbidrag av underhållsskyldiga för sammanlagt 71,7 miljoner euro, omkring 0,8 % mer än föregående år.

Studieförmåner

Studieförmånsutgifterna ökade från året innan med 10 miljoner euro till 839 miljoner euro. Studiepenning utbetalades för 502 miljoner euro och bostadstillägg för 266 miljoner euro. Måltidsstödet för högskolestuderande uppgick till närmare 31 miljoner euro (1,9 % ökning). Räntebidrag för studielån betalades ut för 133 000 euro.

Under läsåret 2014/2015 fick nästan 288 100 studerande studiestöd. Studiepenning betalades till 283 200 studerande och bostadstillägg till 191 100. Statsgarantier för studielån beviljades 201 800 studerande.

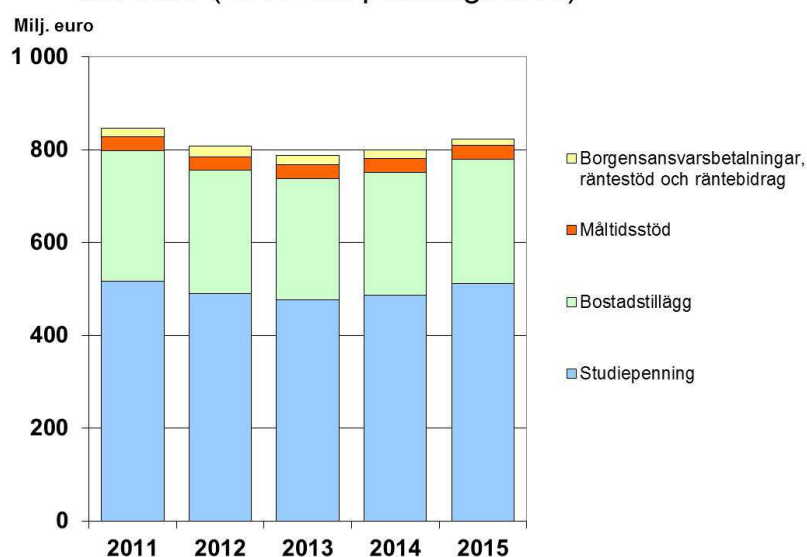
I slutet av läsåret 2014/2015 hade 331 200 personer studielån (6,9 % ökning). Antalet har ökat utan avbrott sedan 2009, sammanlagt med mer än 55 000 (20 %). I slutet av året uppgick studielånen med statsborgen till 2,0 miljarder euro (13 %). Studielånsstocken har vuxit snabbt sedan en lagändring underlättade låneanvändningen för högskolestuderande.

Rätt till studielånsavdrag i beskattningen beviljades närmare 10 000 personer med högskoleexamen under 2015 (9,7 % ökning). Av dem hade drygt 6 000 avlagt yrkeshögskoleexamen och nästan 3 900 högre högskoleexamen.

Stöd för skolresor betalades under läsåret 2014/2015 ut till totalt nästan 52 400 studerande. Under 2015 utbetalades stöd för skolresor för mer än 47 miljoner euro. Merparten av de subventionerade skolresorna skedde med buss, men Matkahuoltos andel av faktureringen (60 %) var betydligt mindre än tidigare.

Utbetalda studiestöd 2011–2015, mn euro (2015 års penningvärde)

Bostadsbidrag för pensionstagare

Bostadsbidrag för pensionstagare betalades ut för 532 miljoner euro. Det var 6,9 % mer än året innan. I slutet av året fick 197 900 personer bidrag; ökningen från året före var 3,4 %. Antalet bidragstagare har ökat stadigt under de senaste åren. Under 2015 var ökningen något större än under tidigare år. I slutet av året var 62,0 % av bidragstagarna kvinnor, och 59,0 % var 65 år eller äldre.

I genomsnitt utbetalades 223 euro per månad i bostadsbidrag för pensionstagare, och bidragstagarnas genomsnittliga bostadskostnader var 481 euro per månad. Huvuddelen av bidragstagarna (91,5 %) bodde i hyresbostad. Även servicebostäder räknas som hyresbostäder. I slutet av året bodde 18,3 % av bidragstagarna i sådana.

Allmänt bostadsbidrag

Allmänt bostadsbidrag betalades ut för 918 miljoner euro, vilket är 23,6 % mer än föregående år. Utgifterna för det allmänna bostadsbidraget ökade på grund av den högre arbetslösheten och den lagändring som trädde i kraft i början av 2015 och som ofta höjde stödets belopp och också gjorde det möjligt att få stöd med större inkomster än tidigare, särskilt för barnfamiljer. Därtill infördes ett förvärvsinkomstavgift på 300 euro för det allmänna bostadsbidraget, vilket höjde bostadsbidraget för de hushåll som hade löneinkomster.

Vid årets slut var antalet hushåll som fick allmänt bostadsbidrag 246 400. Ökningen från året före var 40 300 hushåll (19,5 %). Antalet hushåll som får bidrag har ökat sju år i rad. Mer än hälften av bidragstagarna för denna form (53,0 %) var hushåll med en person som bor i hyresbostad, även om barnfamiljernas andel ökade under

2015.

De utbetalda bostadsbidragen var i genomsnitt 330 euro per månad. Bidraget för ensamboende var i genomsnitt 271 euro per månad och för barnfamiljer 444 euro per månad. Boendeutgifterna var i genomsnitt 482 euro per månad för ensamboende och 793 euro per månad för barnfamiljer som fick bostadsstöd.

Övriga förmåner

Militärunderstöd utbetalades för 16,9 miljoner euro (5,7 % minskning), varav 92,1 % i form av bostadsunderstöd. 9 300 hushåll fick militärunderstöd. Antalet bidragstagare minskade med 2,3 % jämfört med föregående år. Totalt omfattades 10 900 personer av understödet.

Antalet personer med rätt till tolkningstjänster för handikappade var i slutet av året 5 700 (2,8 %). Av dem var 3 600 hörselskadade, 1 800 talskadade och 300 syn- och hörselskadade.

Övriga förmåner	2015 mn €	2014 mn €	Förändr. %
Rehabiliteringsförmåner	445,4	410,2	8,6
Rehabiliteringstjänster	346,8	318,9	8,8
Rehabiliteringspenning	98,6	91,4	7,9
Arbetslöshetsförmåner ¹	2 091,1	1 933,2	8,2
Grunddagpenning	341,9	298,7	14,4
Arbetsmarknadsstöd ²	1 749,1	1 634,1	7,0
Moderskapsunderstöd	10,0	10,5	-5,0
Barnbidrag	1 384,4	1 495,2	-7,4
Barnavårdsstöd	453,1	463,3	-2,2
Lagstadgat stöd	361,2	371,3	-2,7
Hemvårdsstöd	296,5	309,3	-4,2
Stöd för privat vård	36,8	36,1	2,0
Partiell vårdpenning	9,2	9,6	-4,6
Flexibel vårdpenning	18,7	16,2	15,1
Kommuntillägg	92,0	92,0	-0,1
Underhållsstöd	201,9	193,6	4,3
Bostadsbidrag för pensionstagare	532,2	497,9	6,9
Allmänt bostadsbidrag	917,6	742,3	23,6
Studieförmåner	839,1	829,0	1,2
Militärunderstöd	16,9	17,9	-5,7
Tolkningstjänster för handikappade	42,5	38,9	9,2
Reseersättning för frontveteraner	0,5	0,5	-4,8

¹ inkluderar också altemneringsersättningar

² arbetsmarknadsstöd och integrationsstöd

Övriga förmånstagare	2 015	2 014	Förändr. %
Rehabiliteringsklienter	124 800	119 900	4,0
Rehabiliteringstjänster	112 200	107 100	4,8
Rehabiliteringspenning	57 300	56 700	1,0

Arbetslöshetsförmåner			
Grunddagpenning	81 600	74 800	9,1
Arbetslöshetstid	78 300	71 500	9,5
Tid med aktiva åtgärder	16 000	15 400	3,8
Arbetsmarknadsstöd ¹	290 800	276 900	5,0
Arbetslöshetstid	256 000	243 000	5,4
Tid med aktiva åtgärder	129 700	124 100	4,6
Moderskapsunderstöd (familjer)	55 000	57 400	-4,1
Barnbidrag			
Familjer (31.12)	554 800	555 700	-0,2
Barn (31.12)	1 012 800	1 012 800	-0,0
Barnavårdsstöd			
Familjer	145 900	147 800	-1,3
Barn	203 100	208 800	-2,7
Underhållsstöd			
Familjer (31.12)	73 100	71 300	2,6
Barn (31.12)	106 800	104 300	2,4
Bostadsbidrag för pensionstagare (personer 31.12)	197 900	191 400	3,4
Allmänt bostadsbidrag (hushåll 31.12)	246 400	206 100	19,5
Studieförmåner			
Studiestöd	288 100	² 286 500	³ 0,5
Stöd för skolresor	52 400	² 53 700	³ -2,4
Militärunderstöd (hushåll)	9 300	9 500	-2,3
Tolkningstjänster till handikappade (31.12)	5 700	5 500	2,8

¹ Arbetsmarknadsstöd och integrationsstöd

² Läsåret 2014/2015.

³ Läsåret 2013/2014.

Återkrav

Vid årets slut var förmåner till ett sammanlagt belopp av 123,1 miljoner euro (1,6 %) föremål för återkrav (inklusive indrivning på grund av inkomstkontrollen i samband med studiestödet). Av statens fordringar på grund av borgensansvar för studielån var vid årets slut 143,3 miljoner euro (7,5 % minskning) föremål för indrivning.

KUNDBETJÄNING OCH SERVICENÄT

FPA:s servicenät omfattade vid årets slut 183 byråer och 1 filialmottagning. Det totala antalet samserviceavtal var 140. På samservicekontoren får kunden allmän rådgivning och handledning i användning av e-tjänster, och kan inleda ett förmånsärendet genom att lämna in en ansökan. Kunden kan utträta ärenden hos FPA med hjälp av en videoförbindelse på ett samservicekontor.

Antalet besök på FPA:s byråer minskade från 2,2 miljoner året innan till 2,1 miljoner. Av kunderna hade 1,3 % bokat tid.

I maj inleddes ett försök inom e-tjänsterna, där man för en annans räkning kan sköta en ansökan om att Finlands sociala trygghet ska omfatta en omyndig vårdbehövande och lämna in anmälningar om det.

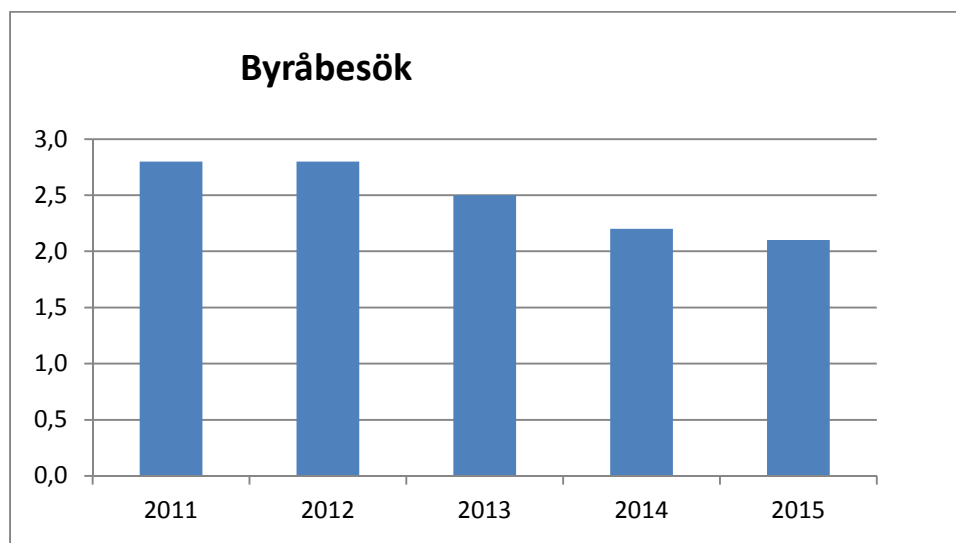
Distansservice var tillgänglig på engelska, ryska, kurdiska, nordsamiska och skoltsamiska. Därtill betjänade distansservicen kunderna vid Centret för tolkningsservice för handikappade.

Invånarnas förhållning till FPA undersöktes genom en telefonenkät (1 000 svarande). Undersökningen visade att de som hade utträttat något ärende med FPA hade åter positivare synpunkter än de som inte hade varit i kontakt med FPA under det senaste året. FPA:s sakkunskap och kompetens fick för det tredje året i rad skolvitsordet 7,7 (på skalan 4–10). Alla servicekanaler som var föremål för studien (e-tjänsterna, byråerna, samservicen och telefonservicen) fick samma vitsord (8,1). De som hade varit i kontakt med FPA gav den mångsidiga servicen vitsordet 8,2.

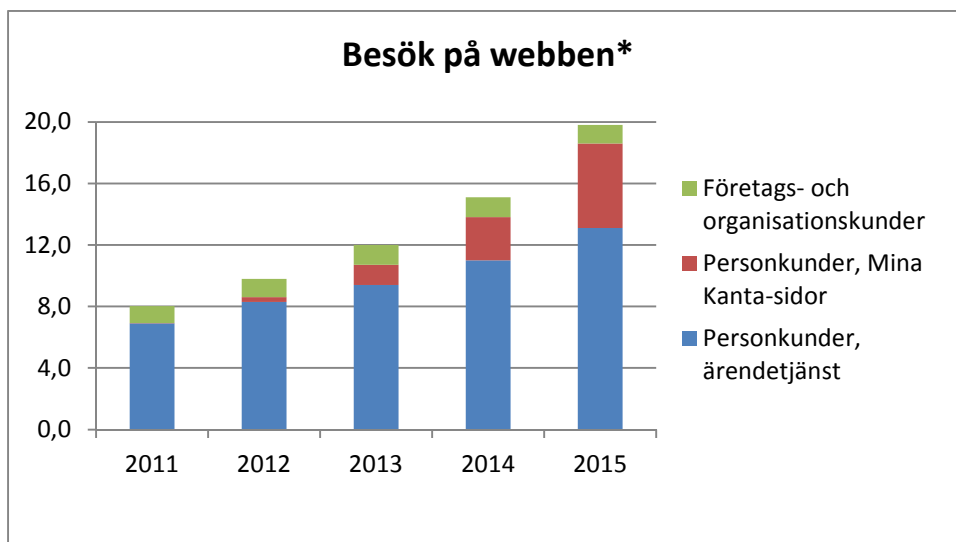
Av de som svarade på en enkät bland kunder som besökte FPA-byråerna (8 692 personer) upplevde 96 % att servicen var vänlig och 95 % att de fått tillräcklig information om de saker som var orsaken till besöket. Majoriteten (77 %) av kunderna var nöjda med väntetiden för att få sköta sitt ärende. Servicen fick det övergripande betyget 9,2.

I mars och november 2015 genomfördes kundnöjdhetsenkäter där totalt cirka 1 000 FPA-besökare svarade. Kundnöjdhetsindexet bland personkunderna var 7,79 (skala 0–10), vilket kan anses vara ett gott vitsord. Kunderna litar på FPA, och de är rätt nöjda med FPA:s tjänster i allmänhet och FPA:s förmåga att svara på deras servicebehov. Kunderna ansåg också att FPA:s verksamhet var sakkunnig.

Figur: Byråbesök 2011–2015

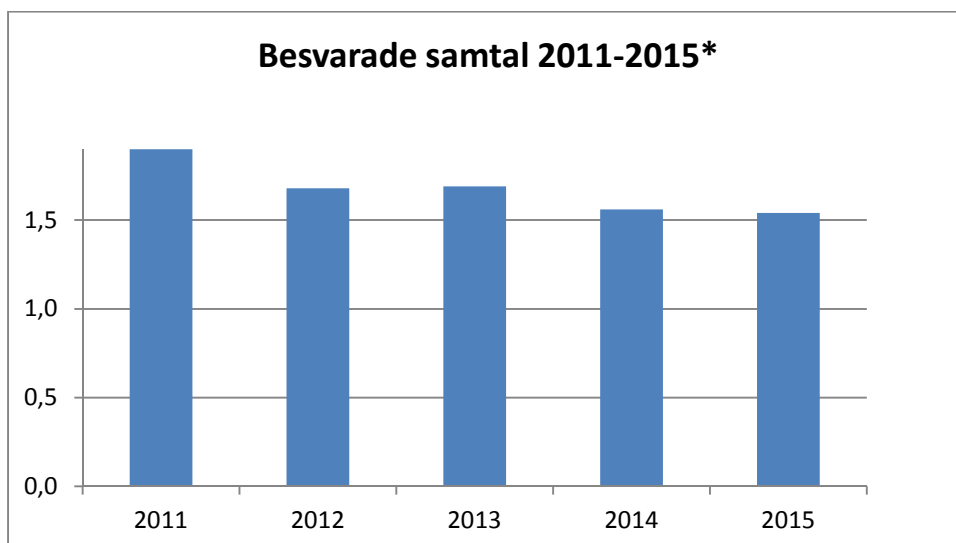

Figur: Besök på webben 2011–2015

* Antal inloggningar på e-tjänsten.

Figur: Besvarade samtal 2011–2015

* Samtal till kontaktcentret. FPA får även samtal till andra enheter.

Användning av servicekanaler år 2015

Webbtjänster (antal inloggningar)

Personkunder, webbtjänster 13,1 mn

Personkunder, Mina Kantasidor 5,5 mn

Företags- och organisationskunder 1,2 mn

Telefonservice (Kontaktcentret)

1,54 mn mottagna samtal¹

Direktersättning*

Ersättning direkt till kunden

vid besök hos en serviceproducent: 37,8 mn

Brevkontakter

Antal brev som FPA skickat ut: 13,5 mn

Antal inkomna ansökningar och andra handlingar: 7,1 mn

Byråservice**

Antal byråbesök: 2,1 mn, varav 1,3 % genom tidsbokning

Samservice

Antal besök: 56 900

¹ Antal samtal till kontaktcentret. FPA får även samtal till andra enheter.

* Arbetsplatskassorna och FPA-byråerna

** Statistikföringen ändrades i början av 2012.

INTERNATIONELLT SAMARBETE

FPA var en viktig medverkande i beredningen av tillämpningsförfordningen om samordning av de sociala trygghetssystemen i EU (EESSI = Electronic Exchange of Social Security Information) såväl i EU som i Finland under ledning av social- och hälsovårdsministeriet. FPA medverkade även i beredningen av det elektroniska informationsutbytet tillsammans med Estland och de nordiska länderna.

Flera förhandlingar mellan förbindelseorganen i Estland och de nordiska länderna fördes om verkställandet av den internationella lagstiftningen om social trygghet. På det årliga mötet för de nordiska generaldirektörerna fördes en diskussion om digitaliseringen och medel för att förhindra fel och missbruk. De bilaterala rehabiliteringsavtalen mellan de nordiska länderna trädde i kraft i början av året.

FPA medverkade aktivt för att påverka diskussionen om att utveckla EU:s lagstiftning för social trygghet. Diskussioner fördes bland annat om sambandet mellan uppehållsrätt och social trygghet samt sammanjämkning av familjeförmåner.

Samarbetet med ISSA (International Social Security Association) planerades och genomfördes tillsammans med representanter för de övriga finländska medlemsinstitutionerna.

PERSONAL OCH KOMPETENSUTVECKLING

Under 2015 utvecklades de centrala processerna inom personalförvaltningen enligt målsättningarna i projektet "FPA en toppenarbetsplats", som avslutades föregående år.

I början av året infördes ett kombinerat utvecklings- och lönesamtal. Av personalen var 83 % nöjda med sammanslagningen av samtalen. En majoritet av personalen (84 %) var sammantaget nöjdare än tidigare med sitt arbete och ansåg FPA vara en bra arbetsgivare (skolvitsord 8,4). Betyget för hur arbetskollektivet fungerar blev 8,2 och betyget för genomförandet av värdegrunden 8,7 i personalundersökningen. Nöjdheten med den närmaste chefens ledarskap låg på topp (82 %). Personalen var nöjdare än någonsin med möjligheterna att påverka det egna arbetet (70 %), och 87 % av de FPA-anställda kände attraktion i arbetet varje vecka. Känslan av brådska var mindre än föregående år (30 %). Upplevelsen av stress (11 %) minskade, men sjukfrånvaron ökade något (5,1 %).

De nya formerna och verktygen för att utveckla kompetensen ökade antalet kurser och deltagare tydligt. Under året deltog totalt 30 801 personer i de 921 kurser som FPA ordnade. Antalet deltagare ökade med mer än 7 000 från föregående år, och i det totala antalet gjorde vi rekord i personalutbildning på FPA. Ökningen förklaras av att största delen av kurserna (60 %) arrangerades för första gången som distansutbildning, vilket möjliggjorde ett större antal deltagare per kurs.

Tonvikten i utbildningen låg fortsatt på utveckling av förmånskunskapen. Mer än hälften (52 %) av alla deltagare i utbildningarna deltog i förmånsutbildningen. Serviceutbildningen satte fokus på att utveckla servicerådgivarnas förmånskunskap. Även kring ledningskompetens och ICT-kunskap ordnades ett stort antal kurser. Nätskolan Velmu erbjöd kontinuerligt nätutbildning på olika delområden oberoende av tid och plats, bland annat nätkurser i de grundläggande förmånerna som var öppna för alla.

Antalet anställda minskade från året innan med 40. Inga större förändringar inträffade i personalens sammansättning. Personalens åldersstruktur förblev välbalanserad. Den yngsta anställda var 19 år och den äldsta 70 år gammal. I slutet av året var 77 tjänstemän som gått över den personliga pensionsåldern i arbete på FPA. Andelen män i personalen (17,7 %) steg ytterligare.

Antal anställda	2014	2015
Hela personalen	6008	5968
Heltidsanställda	5080	5092
Deltid	928	876
Ordinarie personal	5662	5632
Heltidsanställda	4803	4827
Deltid	859	805

Uppgifter om den ordinarie personalen	2014	2015
Medelålder	46	46
Sjukfrånvaro, procent	5	5,1
Tjänstemän som lämnat FPA	240	257
Nya tjänstemän vid FPA	217	246
Pensioneringsålder	63	63,8
Avgått med ålderspension	140	161
Avgått med sjukpension	28	13

STATISTIK OCH PROGNOSE Statistikdatabasen Kelasto på FPA:s webbplats kompletterades med två nya rapporter, som gäller rapportering om allmänt bostadsstöd och tolkningstjänster för personer med funktionsnedsättning. Därtill utvecklades rapporteringen om utkomstskyddet för arbetslösa, bland annat när det gäller det kumulerade antalet dagar med utbetalt stöd under en arbetslöshetsperiod. Kelasto hade i genomsnitt 1 600 användare per månad. Rapporterna laddades ner omkring 6 800 gånger varje månad.

På webbplatsen publicerades 8 årsstatistiker för olika förmåner och sampublicationen om utkomstskyddet för arbetslösa tillsammans med Finansinspektionen. FPA:s publikationer (FPA:s statistiska årsbok, fickstatistik) och sampublicationerna tillsammans med Pensionsskyddscentralen och Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea ges fortfarande ut i tryck. Sammanlagt 12 statistiska översikter med olika teman publicerades.

För planering och verkställande av den sociala tryggheten utarbetades kalkyler, prognoser och olika typer av undersökningar. FPA följde aktivt hur det ekonomiska läget utvecklades. För ministerierna utarbetades budget- och ramkalkyler om den sociala trygghet som FPA sköter. FPA tog fram kostnadskalkyler om så gott som alla förmåner vi handhar för genomförandet av regeringsprogrammet och andra reformer. Därtill utarbetade vi kalkyler om de ekonomiska återverkningarna av regeringens propositioner. En aktuarierapport, en kalkyl på lång sikt över den sociala trygghet som handhas av FPA, blev klar i maj. Resultatet bygger på en omarbetad kalkylmodell, som är bättre än tidigare.

FPA:s process för resultatavtal stöttades med prestationsprognoser för nästa planperiod.

FPA:S FORSKNING centrala teman under 2015 var pensionärers och låginkomsttagares utkomst, sjukförsäkringen som ett inslag i social-, hälso- och sjukvårdssystemet och sjukförsäkringsersättningarnas inriktning, stödet för närståendevård, familjeförmåner, integreringen av invandrare samt bedömning av inriktningen för och effekterna av den rehabilitering som FPA ordnar.

Forskningsavdelningen medverkade i många utvecklingsprojekt för lagstiftning. Forskarna deltog bland annat i arbetsgrupper tillsatta av olika ministerier och tog fram bakgrundsmaterial för sådana. Avdelningen tog fram kalkyler också för regeringsförhandlingarna, svarade för förhandskalkylerna på besparingarna i systemet för läkemedelsersättning och medverkade i arbetet med den bedömningsrapport om tillräckligheten i vården och omsorgen som social- och hälsovårdsministeriet beställde. Därutöver agerade vi experter i beredningen av social- och hälsovårdsreformen och deltog i två stora projekt för strategisk forskning, som undersökte inkomstfördelning, fattigdom, förändringar på arbetsmarknaden och frågor som gäller social trygghet.

Under 2015 publicerades 16 undersökningar både på nätet och i tryckt format, och 13 undersökningar eller utredningar enbart i webbversion i FPA:s publikationsserier. Undersökningarna i publikationsserierna kan laddas ner avgiftsfritt på nätet. Undersökningens resultat gavs inte enbart ut i publikationsserierna, utan i stor utsträckning även i finländska och utländska publikationer.

RISKHANTERINGEN har som uppgift att säkerställa att de risker som FPA kontrollerar inte äventyrar måluppfyllelsen för organisationen. En riskhanteringsplan utarbetas för hela FPA (den strategiska nivån) och för alla verksamhetsenheter (den operativa nivån). Därutöver görs riskhanteringsplaner för enskilda projekt och de viktigaste processerna. Riskhanteringsplanen på den strategiska nivån lade under 2015 tonvikt på säkring av verkställigheten av lagstiftning, måluppfyllelsen för behandlingstiderna, överföringen av uppgifter från FPA och finansieringen av förmåner och verksamhetskostnader. Ingen av riskerna fick negativt utfall.

Riskhanteringen tillämpas med gemensamma metoder inom FPA, och rapporteringen är kontinuerlig. Riskhanteringsinformationen sparas i ett elektroniskt riskhanteringssystem. Med hjälp av systemet kan man i realtid följa hur riskhanteringen omsätts i praktiken inom FPA och dess enheter.

Den interna kontrollen utgör en del av riskhanteringen. FPA:s enheter kontrollerar sin egen verksamhet regelbundet. Ett verktyg för uppföljning av en kunds förmånsprocess har införts. Avsikten är att uppföljningen för sin del ska säkra att processerna löper väl och förmånsavgörandena håller hög kvalitet.

Riskhanteringen omfattar även FPA:s allmänna säkerhet, verksamhetssäkring, räddningsarbete, beredskapsfrågor och frågor om datasäkerhet.

HÅLLBAR UTVECKLING INOM FPA

Att främja hållbar utveckling är ett av de prioriterade områdena i FPA:s strategi. FPA har som mål att säkra att vi som verkställande och utvecklande organisation för social trygghet har en verksamhet som är socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar och får genomslag i samhället.

FPA medverkar aktivt i arbetet inom Finlands kommission för hållbar utveckling och har bland annat gjort en egen förbindelse för hållbar utveckling, som vi arbetade med att verkställa under 2015.

FPA deltog i den europeiska veckan för hållbar utveckling. Under veckan ordnade FPA olika evenemang, såsom filmföreställningar och seminarier, och uppmuntrade kunderna till att använda e-tjänsterna. Restaurangerna i FPA:s kontorshus tog fram ett klimatvänligt lunchutbud.

FPA satsade på ansvarsarbete genom att bli medlem i FIBS, ett nätverk för företagsansvar. Som medlem i nätverket får FPA stöd för sitt ansvarsarbete.

Avancemanget för hållbar utveckling följdes inom FPA med olika mätare. En viktig mätare för miljöarbetet inom FPA är det ekologiska fotavtrycket, som mäter vilken klimatpåverkan verksamheten har. FPA:s fotavtryck har minskat för varje år sedan mätningen började.

FPA:S ENHET FÖR KANTA-TJÄNSTER fortsatte att utveckla den nationella IT-servicen för social- och hälsovården i samarbete med Institutet för hälsa och välfärd. De tillgängliga Kanta-tjänsterna omfattar bland annat de elektroniska recepten, läkemedelsdatabasen, patientdataarkivet och de personliga Kanta-sidorna, där varje kund inom hälso- och sjukvården kan kontrollera sin hälso- och receptinformation och bland annat förnya e-recept. Kanta-tjänsterna används även av apoteken och den offentliga och privata hälso- och sjukvården.

Den personliga Kanta-tjänsten är FPA:s snabbast växande e-tjänst, och fram till slutet av 2015 hade över en miljon finländare använt den. Under slutet av året hade tjänsten cirka 500 000 inloggningar per månad. Inom den offentliga hälso- och sjukvården slutfördes projektet med att införa patientdataarkivet. Idag har redan över 300 miljoner handlingar sparats i det elektroniska arkivet, där yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården kan få tillgång till dem med patientens samtycke. I hela landet skrevs närmare 28 miljoner elektroniska recept, och på apoteken gjordes 49 miljoner elektroniska läkemedelsköp. Mer än 4,2 miljoner finländare har fått ett e-recept.

Utgående från ändringen av lagen om klientuppgifter började enheten för Kanta-tjänster bereda det klientdatalager med samlad tillhörande service som ska byggas för socialvården. Även planeringen av datalagret med personlig information för invånarna började planeras i samband med den personliga Kanta-tjänsten. Den tilltagande användningen, det stegvis utökade tjänsteutbudet och servicens tillgänglighet dygnet runt varje dag krävde ett tekniskt planerings- och utvecklingsarbete som fortgick intensivt.

KONTAKTPUNKTEN FÖR GRÄNSÖVERSKRIDANDE HÄLSO- OCH SJUKVÅRD har till uppgift att ge information om användning av hälsovårdstjänster utomlands och i Finland samt om ersättning av

sjukvårdskostnader. Enheten var fram till slutet av 2015 förlagd till hälsoavdelningen vid FPA.

Under 2015 hade kontaktpunkten 4,5 heltidsanställda medarbetare och telefonservicen 9 tjänstemän vid Centret för internationella ärenden, som också svarade på samtal till FPA:s servicenummer för flyttning till och från Finland. Under året erbjöd kontaktpunkten service per telefon, per e-post och på webbsidor som lagts ut i anslutning till www.kela.fi. Kontaktpunktens rikstäckande servicenummer mottog 2 070 samtal under 2015 och cirka 15 förfrågningar i veckan per e-post.

Enheten genomförde ett projekt om patienters valfrihet i hälso- och sjukvården, som resulterade i att den nya webbtjänsten Vårdenhetsval.fi kunde tas i bruk i slutet av september. Webbtjänsten erbjuder information om den finländska valfriheten inom vården och om den gränsöverskridande hälso- och sjukvården. Tjänsten har också getts ut i en svensk och en engelsk tappning, och framöver blir den kontaktpunktens viktigaste servicekanal.

Till stöd för verksamheten hade punkten en samarbetsgrupp som sammanträdde tre gånger. Samarbetsgruppen är lagbestämd, och i den ingick företrädare för bland annat Institutet för hälsa och välfärd, Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea, Kommunförbundet, den offentliga och privata hälso- och sjukvården samt SOSTE rf.

STYRELSENS ARBETE

År 2015 var det andra året av styrelsens treåriga mandatperiod. På ett strategiseminarium i början av året behandlade styrelsen frågor som gällde arbetet med att utveckla FPA:s strategi. Styrelsen sammanträdde 11 gånger under året och företog en inspektionsresa till Södra Savolax försäkringsdistrikt i S:t Michel.

I början av året ställde styrelsen upp rammål för 2016–2019 och i slutet av året godkände man strategigrunden, projektportföljen, styrkortet samt verksamhets- och ekonomiplanen för 2016–2019 och ingick resultatavtal med generaldirektören för 2016.

Styrelsen godkände en riskhanteringsplan för 2016. Planen innehåller en riskkarta på FPA-nivå. Till de risker med hög observans som kräver särskilda åtgärder hör riskerna med att verkställa lagstiftning, risken med att driva igenom förvaltningsreformen och den finansiella risken med förmåner och verksamhetskostnader.

Under 2015 räknades riskerna med att verkställa lagstiftning, riskerna med långa behandlingstider och överföringen av uppgifter från FPA samt den finansiella risken med förmåner och verksamhetskostnader till risker med hög observans. FPA kunde bemöta riskerna så att inga strategiska risker som kritiskt påverkar måluppfyllelsen fick negativt utfall.

Styrelsen fattade också beslut om arbetsfördelningen mellan generaldirektören och direktörerna samt om de ställföreträdande direktörerna när en ny direktör tillträder. Därtill fattade styrelsen beslut om underteckning av fullmakter, avtal, förbindelser och övriga därmed jämförbara handlingar som ges ut för FPA:s räkning.

Den revisionskommitté som styrelsen tillsatt sammanträdde 4 gånger. Kommittén gick igenom rapporter från den interna revisionen och viktiga observationer om verksamheten på föredragning av chefen för den interna revisionen. Styrelsens ordförande är ordförande för revisionskommittén, där styrelsens vice ordförande, en styrelseledamot, generaldirektören och en CGR-revisor är medlemmar.

Generaldirektören lade på styrelsemöten fram en grundlig, aktuell översikt av FPA:s verksamhet. Översikten inbegrep en uppföljning av verksamhets- och ekonomiplanen för 2015–2018 och placeringsplanen. Därtill följde styrelsen regelbundet situationen för förmånsbehandlingen inom FPA. De genomsnittliga behandlingstiderna fick ett gott utfall.

Styrelsen fick regelbundet utredningar om avancemanget för projektet Arkki. Den fick också rapporter om datasäkerhetsarbetet och hanteringen av datasäkerheten.

Vidare upprättade styrelsen verksamhetsberättelsen och bokslutet för 2014 för fullmäktige. Styrelsen överlämnade planen för medelsanvändning 2016–2018 enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner till social- och hälsovårdsministeriet.

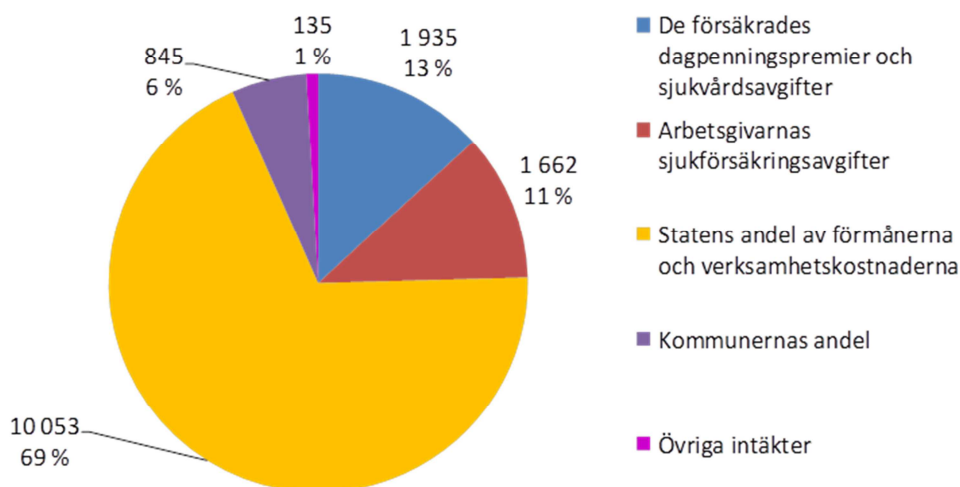
Styrelsen godkände de allmänna grunderna för placeringsplanen och placeringsplanen för 2016. Den fick också regelbundna rapporter om FPA:s placeringsverksamhet och följde verksamheten.

Under åren 2014–2015 godkände styrelsen en strategisk projektportfölj för FPA, där det centrala utvecklingsprojektet har utgjorts av projektet för utveckling av administrationen och verksamheten (HAKE). I

oktober 2013 godkände styrelsen projektplanen med ingående riktlinjer för projektet. FPA övergick till en tvåstegsförvaltning 1.1.2015 enligt beslut av styrelsen och ändringen av 10 § i lagen om Folkpensionsanstalten. I december 2014 beslutade styrelsen att 6 resultatenheter bildas inom FPA. Likaså beslutade styrelsen att antalet försäkringsdistrikt är 5 och att de hör till resultatenheten Förmånstjänster och bildar FPA:s lokalförvaltning. I juni 2015 godkände styrelsen den nya arbetsordningen för FPA så att den träder i kraft 1.1.2016. I arbetsordningen regleras FPA:s nya administrativa och verksamhetsmässiga koncept utgående från tidigare beslut. I augusti 2015 utsåg styrelsen de nya cheferna för resultatenheterna från 1.1.2016 och godkände de nya försäkringsdistrikten från 1.1.2016. I oktober 2015 meddelade styrelsen beslut om behörigheten i administrativa ärenden från 1.1.2016.

Generaldirektören har regelbundet informerat om hur projektet för utveckling av administrationen och verksamheten avancerat på styrelsens sammanträden under 2013–2015, och styrelsen har kunnat diskutera projektet och ge gensvar på det. Styrelsen har varit nära involverad i projektet och genom beslut fastställt de centrala målen för reformen.

FPA:s förmåner och verksamhetskostnader, och finansieringen av dem 2015, mn euro.

FINANSIERING AV FPA:S FÖRMÅNER OCH VERKSAMHETSKOSTNADER 2011–2015.

2015 års penningvärde, mn euro

	2011	2012	2013	2014	2015
De försäkrade	1 783	1 833	1 891	1 950	1 935
Arbetsgivare	1 677	1 694	1 629	1 686	1 662
Staten	9 335	9 613	9 769	10 018	10 053
Kommuner och övriga	721	721	772	774	980
Totalt	13 516	13 860	14 061	14 429	14 630

FINANSIERING

Finansiering av förmånsfonder

FPA:s förmånsfonder är folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och allmänna fonden för social trygghet. Under 2015 betalade FPA ut förmåner för totalt 14 308 miljoner euro, vilket var 2,1 % mer än året innan. FPA:s verksamhetskostnader var 430 miljoner euro.

Kostnaderna finansierades genom statliga inbetalningar på 10 053 miljoner euro (69 %), sjukförsäkringsavgifter från arbetsgivare och försäkrade på 3 597 miljoner euro (24 %) och kommunala inbetalningar på 845 miljoner euro (6 %).

Folkpensionsfonden

Ur folkpensionsfonden betalas pensions- och handikappförmåner, bostadsbidrag för pensionstagare och fronttillägg. Under 2015 utbetalades förmåner för 3 658 miljoner euro, vilket var cirka 16 miljoner mer än föregående år. Fondens verksamhetskostnader var 83 miljoner euro.

Staten finansierar folkpensionsförsäkringens kostnader helt och hållet sedan början av 2010, när arbetsgivarnas folkpensionsavgift slopades. För folkpensionsfondens finansieringstillgångar har en miniminivå på 3,5 % i förhållande till kostnaderna fastställts.

Sjukförsäkringsfonden

Ur sjukförsäkringsfonden betalas sjuk- och föräldradagpenning, rehabilitering, företagshälsovårdens ersättningar och sjukvårdsersättningar, där den största gruppen består av läkemedelsersättningar. Under 2015 uppgick förmånerna totalt till 4 754 miljoner euro och de ökade med 1,6 % från föregående år. Fondens verksamhetskostnader var 202 miljoner euro.

Finansieringen av sjukförsäkringen är uppdelad i arbetsinkomstförsäkring och sjukvårdsförsäkring. Arbetsinkomstförsäkringen betalade ut förmåner för 2 434 miljoner euro, vilket är 3 miljoner euro mindre än 2014. Försäkringen finansieras genom sjukförsäkringsavgifter av arbetsgivare, som inflöt till 1 662 miljoner euro, och dagpenningsavgifter av löntagare och företagare, som gav 664 miljoner euro 2015. Staten finansierar dagpenningar med minimibelopp och en del av föräldradagpenningen och företagarnas företagshälsovård. Statens inbetalningar uppgick sammanlagt till 128 miljoner euro. Arbetsinkomstförsäkringens intäkter uppgick totalt till 2 454 miljoner euro.

Till sjukvårdsförsäkringens förmåner användes drygt 2 321 miljoner euro. De ökade från föregående år med 3,5 %. Försäkringen finansieras av de försäkrade och staten. Den sjukvårdsavgift som tas ut av löntagare, företagare och förmånstagare genererade 1 272 miljoner euro. Statens andel av sjukvårdsförsäkringens förmåner och verksamhetskostnader uppgick till 1 086 miljoner euro. Försäkringens intäkter uppgick totalt till 2 398 miljoner euro.

För sjukförsäkringsfondens finansieringstillgångar har en miniminivå fastställts på 8 % i förhållande till kostnaderna. Därutöver finns en marginal på fyra procentenheter inom vilken finansieringstillgångarna kan variera utan återverkningar på premiegrunderna för följande år.

Allmänna fonden för social trygghet

Ur allmänna fonden för social trygghet betalas bland annat arbetslöshetsförmåner, förmåner till barnfamiljer och studieförmåner. Förmånerna uppgick totalt till 5 896 miljoner euro och de ökade med 4,1 % från föregående år. Fondens verksamhetskostnader var 145 miljoner euro.

Staten finansierade förmånerna och verksamhetskostnaderna med totalt 5 075 miljoner euro. Kommunerna finansierade 845 miljoner euro av barnavårdsstödet och arbetsmarknadsstödet. Under 2015 deltog kommunerna i finansieringen av arbetsmarknadsstödet med en större andel än tidigare. Även löntagarnas arbetslöshetsavgifter på 121 miljoner euro avsattes för fonden och finansieringen av utkomstskyddet för arbetslösa.

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnaderna för 2015 var 420,5 miljoner euro frånräknat aktieöverföringar på 9,6 miljoner euro till pensionsansvarsfonden. De minskade från föregående år med 0,8 %. Verksamhetskostnadernas totalsumma var 430,1 miljoner euro vilket utgör 2,9 % av de totala kostnaderna.

Kostnaderna, utan överföringar till pensionsansvarsfonden, hänförs till förmånsfonderna enligt procentuella andelar. Folkpensionsfondens andel var 17,4 %, sjukförsäkringsfondens andel 48,1 % och allmänna fonden för social trygghets andel 34,5 %.

Kostnaderna för löner och arvoden var 207,9 miljoner euro, och de minskade från året innan med 1,4 %. Lönebikostnaderna var totalt 79,3 miljoner euro. Av detta var 9,6 miljoner euro aktieöverföringar.

Övriga verksamhetskostnader och intäkter uppgick till totalt 85,8 miljoner euro. Av de övriga verksamhetskostnaderna var 24,3 miljoner euro kostnader för IT-drift. Avskrivningarna på anläggningstillgångar uppgick till 11,7 miljoner euro. Intäkterna som minskade verksamhetskostnaderna uppgick till 8,0 miljoner euro.

Köptjänsterna uppgick till totalt 57,1 miljoner euro. Beskattningskostnaderna till skatteförvaltningen var 26,5 miljoner euro. Övriga köptjänster uppgick sammanlagt till 30,6 miljoner euro.

Med ett belopp som årligen fastställs i statsbudgeten finansierar staten de kostnader som FPA får för verksamheten vid kontaktpunkten för gränsöverskridande hälso- och sjukvård, som är verksam vid FPA. Kontaktpunkten inledde verksamheten i början av 2014. Under 2015 blev kostnaderna för kontaktpunkten 0,7 miljoner euro.

Servicefonden

För att genomföra och upprätthålla Kanta-tjänsterna grundades servicefonden. Med hjälp av den sköter FPA om de uppgifter inom finansiering, bokföring och penningtrafik som faller på FPA:s ansvar och som fastställs i lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (159/2007) och i lagen om elektroniska recept (61/2007). Kanta-tjänsterna genomförs separat från verkställigheten av de förmåner som angivits som uppgifter för FPA.

Underhållet av Kanta-tjänsterna finansieras med avgifter som tas ut av användarna och som införts gradvis under 2012–2015. Under 2013 togs användaravgifter ut av apoteken och den offentliga hälso- och sjukvården för att finansiera de elektroniska recepten. Under 2014 utvidgades avgifterna till att även omfatta den privata hälso- och sjukvården, likaså började avgifter tas ut av den offentliga hälso- och sjukvården för att finansiera patientdataarkivet. År 2015 utsträcktes avgifterna för arkivet till att även omfatta den privata hälso- och sjukvården. Via Institutet för hälsa och välfärd finansierar staten kostnaderna för uppbyggnaden och utvecklingen av Kanta-tjänsterna. Därutöver hade staten fram till slutet av 2015 ett lagbaserat åliggande att finansiera drifts- och underhållskostnaderna för datasystemen, om användaravgifterna inte skulle täcka kostnaderna.

Servicefondens totala kostnader uppgick 2015 till 20,6 miljoner euro, varav investeringarna uppgick till 2,8 miljoner euro. Staten (THL) finansierade 9,3 miljoner euro av kostnaderna. Med användaravgifter och övriga försäljningsintäkter finansierades kostnader för 10,6 miljoner euro.

Pensionsansvarsfonden

Det försäkringstekniska fulla pensionsansvaret för FPA:s anställda var 1 976,5 miljoner euro vid årets slut. Av detta belopp var de löpande pensionernas andel 1 139,6 miljoner euro. Det fulla pensionsansvaret ökade under verksamhetsåret med 23,7 miljoner euro, vilket berodde på en ökning i pensioner och pensionstillväxt.

FPA täcker 41 % av det fulla pensionsansvaret. Det ansvarsbelopp som täcktes med arbetstagarnas pensionspremie var 56,0 miljoner euro. Det pensionsansvar som ska täckas uppgick i slutet av 2015 till totalt 824,4 miljoner euro. Pensionsansvarsfonden hade medel för totalt cirka 1 212,0 miljoner euro, vilket innebär att minimitäckningen överskreds med 387,6 miljoner euro.

Till pensionsansvarsfonden inbetalades 50,3 miljoner euro i arbetsgivarbidrag, varav 9,6 miljoner euro täcktes med en aktieöverföring från folkpensionsfonden. Vidare inflöt 14,0 miljoner euro i pensionspremier från de anställda, varav 3,4 miljoner euro användes för att öka täckningen av pensionsansvaret.

FPA betalade ut personalpensioner för totalt 95,8 miljoner euro, vilket var en ökning på 3,4 % från året innan.

Placeringsverksamhet

FPA:s styrelse fastställer varje år en placeringsplan. Målen för placeringsverksamheten omfattar säkerhet, avkastning och realiserbarhet. Dessutom ska placeringarna vara mångsidiga och tillräckligt diversifierade.

Tyngdpunkten i placeringsverksamheten i folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och den allmänna fonden för social trygghet ligger på placering av finansieringstillgångar. Pensionsansvarsfondens medel utgör täckning för pensionsansvaret till följd av anställning hos FPA. Ambitionen är att allokera pensionsansvarsfondens egendom så att fondens avkastning ökar och man kan förbereda sig på att vid behov omvandla placeringarna till kontanter på ett lönsamt sätt. För den internationella spridningen av placeringarna har mål uppställts och ett tidsschema utarbetats.

Under ingången till år 2015 orsakade flera faktorer osäkerhet på placeringsmarknaderna, såsom en eventuell nedgång i den kinesiska ekonomins tillväxt, begynnande räntehöjningar av den amerikanska centralbanken och tidsschemat för dem, ökade geopolitiska spänningar och problem som Grekland gav upphov till för eurozonen. När året gick mot sitt slut kunde man konstatera att den kinesiska ekonomin växt ytterligare och den amerikanska centralbanken börjat höja styrräntan i december. De geopolitiska spänningarna består ännu, delvis har de rentav tilltagit. Grekland bringade för sin del inte eurozonen på fall, men gav och kommer ännu att ge utmaningar.

För aktieplacerare var 2015 ett fint år. Indexavkastningen på de centrala finländska aktierna för FPA var 15,9 %, på de europeiska aktierna 8 % och på de amerikanska 13 %. Endast aktieavkastningen på tillväxtmarknaderna blev negativ. Avkastningen på räntemarknaden blev blygsam. Den europeiska centralbanken sänkte styrräntan för centralbanksinsättningar till negativa värden redan i juni 2014 och har fortsatt på den inslagna vägen, vilket under 2015 återspeglade sig på de korta penningmarknadsräntorna och höll dem, delvis även sänkte dem, under nollstrecket. Avkastningen på europeiska statslån (alla kreditvärdighetsklasser) var 1,6 %, däremot blev avkastningen på europeiska företagslån med god kreditvärdighet negativ.

Marknadsvärdet på folkpensionsfondens aktier, före aktieöverföringen på 9,6 miljoner euro till pensionsansvarsfonden i samband med bokslutet, steg från början av året med nästan 11 % (föregående år med 2,2 %). Pensionsansvarsfondens avkastning före aktieöverföringen från folkpensionsfonden var 5,9 % (föregående år 11,3 %). FPA:s dividendintäkter under 2015 ökade från 27,3 miljoner euro året innan till 28,9 miljoner euro.

Det sammanlagda månatliga medelvärdet för finansieringstillgångarna i folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och den allmänna fonden för social trygghet var 1 089 miljoner euro (året innan 1 074 miljoner euro). Medelräntan på kassatillgångar var 0,00 % (året innan 0,13 %).

Framtidsutsikter för finansieringen

Statsrådet beslutade i sina anpassningsåtgärder för 2015–2018, som en sparåtgärd med anknytning till FPA:s verksamhetskostnader, att minska de statsandelar som beviljas för FPA:s verksamhetskostnader med 10 miljoner euro. FPA åläggs att spara mer än det, eftersom verksamhetskostnaderna inte enbart finansieras genom statsandelar, utan även genom sjukförsäkringsavgifter. En minskning på 10 miljoner euro som hänför sig till statsandelarna för FPA:s verksamhetskostnader innebär i praktiken en bestående minskning på 14,5 miljoner euro i verksamhetskostnaderna under 2015–2016. Utöver detta hade FPA:s forskningsverksamhet ålagts ett sparmål på 400 000 euro för 2015.

I statens kompletterande budgetförslag för 2016 hänfördes besparingar på 7,5 miljoner euro till statsandelarna för FPA:s verksamhetskostnader under 2016–2017. Därav uppkommer 2,5 miljoner euro av att verkställighetskostnader strukits för den indragna sammanföringen av bostadsstöd och 5,0 miljoner euro av att bestående besparingar genomförts i verksamhetskostnaderna. En besparing på 5,0 miljoner euro i statsandelar innebär en minskning i verksamhetskostnaderna på 7,4 miljoner euro.

Totalt uppgår beloppet för de bestående besparingarna i FPA:s verksamhetskostnader till 22,3 miljoner euro.

I början av 2017 överförs beviljandet och utbetalningen av det grundläggande utkomststödet från kommunerna till FPA. Staten och kommunerna står för hälften var av utgifterna för stödet.

	2014	2015	2016
Grunder för arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgift			
% av de utbetalda lönernas belopp			
Samtliga arbetsgivare	2,14	2,08	2,12
Grunder för de försäkrades sjukförsäkringsavgift			
Löntagare och LFöPL-försäkrade företagare			
– sjukvårdsavgift ¹	1,32	1,32	1,30
– dagpenningsavgift ²	0,84	0,78	0,82

FöPL-försäkrade företagare			
– sjukvårdsavgift ¹	1,32	1,32	1,30
– dagpenningsavgift ²	0,97	0,91	0,95
Pensions- och förmånstagare			
– sjukvårdsavgift ¹	1,49	1,49	1,47

¹ procent av den inkomst som beskattas i kommunalbeskattningen, för företagare procent av nettoarbetsinkomsten

² procent av den skattepliktiga löneinkomsten och av företagarnas arbetsinkomst

FÖRVALTNINGSORGAN 2015

Fullmäktigeledamöter

Kettunen, Pentti, riksdagsledamot, ordförande
 Ersättare: Juvonen, Arja, riksdagsledamot
 Kiljunen, Anneli, riksdagsledamot, vice ordförande
 Kuusisto, Merja, riksdagsledamot
 Mäntymaa, Markku, riksdagsledamot (1.1–9.5)
 Suutari, Eero, riksdagsledamot
 Kopra, Jukka, riksdagsledamot
 Tolvanen, Kari, riksdagsledamot
 Männistö, Lasse, riksdagsledamot (1.1–12.5)
 Palola, Mikael, riksdagsledamot
 Rajamäki, Kari, riksdagsledamot
 Eloranta, Eeva-Johanna, riksdagsledamot
 Salonen, Kristiina, riksdagsledamot
 Viitamies, Pauliina, riksdagsledamot
 Elomaa, Ritva, riksdagsledamot
 Louhelainen, Anne, riksdagsledamot
 Jurva, Johanna, riksdagsledamot
 Niikko, Mika, riksdagsledamot
 Kalmari, Anne, riksdagsledamot
 Pirttilahti, Arto, riksdagsledamot
 Katainen, Elsi, riksdagsledamot
 Torniainen, Ari, riksdagsledamot
 Pekonen, Aino-Kaisa, riksdagsledamot
 Kalliorinne, Risto, riksdagsledamot

Fullmäktigeledamöter från 9.6.2015

Sarkomaa, Sari, riksdagsledamot, ordförande
 Ersättare: Lehti, Eero, riksdagsledamot
 Keränen, Niilo, riksdagsledamot, vice ordförande
 Rantakangas, Antti, riksdagsledamot
 Alanko-Kahiluoto, Outi, riksdagsledamot
 Yanar, Ozan, riksdagsledamot
 Elomaa, Ritva, riksdagsledamot
 Niikko, Mika, riksdagsledamot
 Heikkinen, Hannakaisa, riksdagsledamot
 Kurvinen, Antti, riksdagsledamot
 Kiljunen, Anneli, riksdagsledamot
 Nurminen, Ilmari, riksdagsledamot
 Laitinen-Pesola, Jaana, riksdagsledamot
 Raassina, Sari, riksdagsledamot
 Louhelainen, Anne, riksdagsledamot
 Mäkelä, Jani, riksdagsledamot
 Meri, Leena, riksdagsledamot
 Saarakkala, Vesa-Matti, riksdagsledamot
 Salonen, Kristiina, riksdagsledamot
 Taavitsainen, Satu, riksdagsledamot
 Suutari, Eero, riksdagsledamot
 Talvitie, Mari-Leena, riksdagsledamot
 Talja, Martti, riksdagsledamot

Katainen, Elsi, riksdagsledamot

Revisorer

Koskela, Markku, professor, CGR, ordförande
Prepula, Eero, verkställande direktör, CGR, OFR
Mäkisalo-Ropponen, Merja, riksdagsledamot, vice ordförande
Tainio, Hanna, riksdagsledamot
Hemmilä, Pertti, riksdagsledamot
Kataja, Sampsa, riksdagsledamot
Vikman, Sofia, riksdagsledamot
Sivonen, Tiina, byråanställd
Kymäläinen, Suna, riksdagsledamot
Virtanen, Erkki, riksdagsledamot
Tuupainen, Kauko, riksdagsledamot
Kärki Niilo, organisationssekreterare
Lohi, Markus, riksdagsledamot
Maijala, Eeva-Maria, riksdagsledamot
Tuomela, Ulla-Maija, CGR, OFR
Eskelinen Sari, revisor

Styrelse

Taina, Anneli, pol. mag. styrelseordförande
Ihalainen, Rauno, direktör för sjukvårdsdistrikt, vice ordförande
Aaltonen, Elli, överdirektör
Ikonen, Raimo, överdirektör
Lehtinen, Lasse, jur.dr
Näätäsaari, Sinikka, chef för sociala frågor fram till 24.11
Oksala Ilkka, direktör
Siekkinen, Saana, chef för sociala frågor från 25.11
Sipilä, Timo, direktör
Särkelä, Riitta, direktör
Tujunen, Taru, verkställande direktör
Martinmäki, Heli, ordförande, personalrepresentant med yttrande- och närvarorätt

Direktörer

Hyssälä, Liisa, generaldirektör
Pesola, Helena, direktör, generaldirektörens ställföreträdare fram till 31.7
Forss, Mikael, direktör, generaldirektörens ställföreträdare från 1.8
Mäki-Lohiluoma, Kari-Pekka, direktör från 1.8

LEDANDE BEFATTNINGSSINNEHAVARE

Avdelningschefer

Karjala, Esko (aktuarie- och statistikavdelningen)
Neimala, Anne (avdelningen för pensioner och utkomstskydd)
Rantamäki, Juhani (administrativa avdelningen)
Lankinen, Pasi (personalavdelningen)
Suominen, Markku (IT-avdelningen)
Lindgren, Marina (enheten för Kanta-tjänster)
Hakala, Antti (fältavdelningen)
Luotola, Jouni (serviceavdelningen) fram till 30.8
Kasurinen, Niina, ställföreträdare från 1.9
Ollikainen, Kai (ekonomiavdelningen)
Kivimäki, Elise (hälsoavdelningen)
Hytönen, Veikko (dataförvaltningsavdelningen) fram till 30.8
Vähä-Erkkilä, Ari, ställföreträdare från 1.9
Kangas, Olli (forskningsavdelningen)

Övriga ledande befattningsinnehavare

Lämsä, Tuomo, internrevisionschef

Överläkare

Koivisto, Pekka, chefsöverläkare fram till 31.1
Autti-Rämö, Ilona, chefsöverläkare från 1.2
Haukipuro, Kyösti
Välimäki, Jari
Pohjavaara, Päivi fram till 30.4
Sankari, Marja-Leena fram till 30.6
Elo, Jyrki från 1.7
Kiuttu, Jorma
Vanhanen, Hannu

DELEGATIONER

FPA:s delegation

Hyssälä, Liisa, generaldirektör, delegationens ordförande
Ilveskivi, Paula, jurist
Antila, Outi, överdirektör
Hiltunen, Virpi, konsultativ tjänsteman
Helin, Satu, verksamhetsledare
Uotinen, Sami, ledande jurist
Majanen, Juha, konsultativ tjänsteman
Norppa, Tiina, ledande skyddsombudsman
Oivo, Tuija, överdirektör
Kuokka, Nelli, chef
Salonen, Leila, verksamhetsledare
Työläjärvä, Riitta, social- och hälsopolitisk sakkunnig
Mörttinen, Tapani, ordförande
Lankinen, Kari, utvecklingschef
Loijas, Sari, konsultativ tjänsteman fram till 21.5
Akaan-Penttilä, Elina, jurist från 21.5
Uusitupa, Matti, professor
Töyrylä, Juha, generalsekreterare
Hellstén, Harri, juridiskt ombud
Varkila, Kari, ordförande
Pihkala, Marja, verkställande direktör
Ersättare:
Pekurinen, Markku, forskningsprofessor
Strömberg-Schalin, Mikaela, jurist
Hallia, Antti, sakkunnig
Malste, Antti, generalsekreterare

Sjukförsäkringsdelegationen

Pesola, Helena, direktör, delegationens ordförande fram till 31.7
Mäki-Lohiluoma, Kari-Pekka, direktör, delegationens ordförande från 1.8
Forss, Mikael, direktör, delegationens vice ordförande
Voipio-Pulkki, Liisa-Maria, direktör
Ersättare: Mattila, Jukka, medicinalråd
Antila, Outi, avdelningschef
Kairisalo, Anja, direktör
Pärnänen, Heikki, direktör
Pöyry, Matti, verksamhetsledare
Schugk, Jan, överläkare
Tanskanen, Antti, sakkunnig
Kaukoranta, Ilkka, ekonom
Rahkola, Joonas, ekonom
Työläjärvä, Riitta, social- och hälsopolitisk sakkunnig
Ilveskivi, Paula, jurist
Lauslahti, Sanna, riksdagsledamot
Kiljunen, Anneli, riksdagsledamot

Socialmedicinska delegationen

Koivisto, Pekka, chefsöverläkare, delegationens ordförande fram till 31.1
Autti-Rämö, Ilona, chefsöverläkare, delegationens ordförande från 1.2

Meurman, Jukka, professor, delegationens vice ordförande och medlem
Palomäki, Heikki, sakkunnigläkare, sekreterare och medlem fram till 31.5
Keso, Lauri, sakkunnigläkare, sekreterare och medlem från 1.6
Hirvensalo, Eero, docent
Holi, Tarja, direktör
Huupponen, Risto, professor
Ihalainen, Risto, vice verksamhetsledare
Kivelä, Tero, professor
Kosunen, Elise, professor
Mäkelä, Marjukka, professor
Pöyry, Matti, verksamhetsledare
Ranki, Annamari, professor
Räsänen, Kimmo, professor
Riipinen tid. Räsänen, Pirkko, professor
Strandberg, Timo, professor
Tiitinen, Aila, professor
Sakkunniga:

Autti-Rämö, Ilona, chefsöverläkare
Elovaara, Irina, professor
Eronen, Marianne, sakkunnigläkare
Happonen, Risto-Pekka, professor
Helminen, Sari, sakkunnigtandläkare
Järvinen, Asko, docent
Kaikkonen, Päivi, överprovisor
Kataja, Vesa, chefsöverläkare

Keränen, Tapani, professor
Keso, Lauri, sakkunnigläkare fram till 31.5
Komulainen, Jorma, chefredaktör
Mäkelä, Mika, professor
Mäkitalo, Jorma, direktör för kompetenscenter
Rajaniemi, Sinikka, överdirektör
Suominen, Liisa, professor
Tammela, Teuvo, professor
Tervonen, Tellervo, professor
Turpeenniemi-Hujanen, Taina, professor
Wartiovaara-Kautto, Ulla, docent

Pensionsförsäkringsdelegationen

Pesola, Helena, direktör, delegationens ordförande fram till 31.7
Mäki-Lohiluoma, Kari-Pekka, direktör, delegationens ordförande från 1.8
Forss, Mikael, direktör, delegationens vice ordförande och medlem
Neimälä, Anne, avdelningschef
Seppälä, Marja-Leena, förmånschef
Strömberg, Erik, regeringsråd
Ersättare: Pajula, Pasi, konsultativ tjänsteman
Isomäki, Marja, lagstiftningsråd
Narikka, Jouko, budgetråd
Kautto, Mikko, direktör
Kuivalainen, Susan, avdelningschef
Tanskanen, Antti, sakkunnig
Åström, Johan, sakkunnig fram till 30.4
Kannisto, Miia, sakkunnig från 1.5
Hellstén, Harri, juridiskt ombud
Vanhanen, Rauno, direktör
Veirto, Katja, ansvarig sakkunnig
Väänänen, Pirjo, chef för arbetskraftspolitik
Puura, Heli, chef för sociala frågor fram till 30.9
Koskela, Samppa, sakkunnig i pensions- och socialskyddsfrågor från 1.10
Työläjärvä, Riitta, social- och hälsopolitisk sakkunnig
Tallavaara, Marja, sakkunnig
Lumiaho, Maire, jurist
Salminen, Jukka, verksamhetsledare
Kokko, Timo, verksamhetsledare

Kyyrö, Päivi, verksamhetsledare
Dahlin, Berit, verksamhetsledare

Delegationen för företagshälsovård

Pesola, Helena, direktör, delegationens ordförande fram till 31.7
Mäki-Lohiluoma, Kari-Pekka, direktör, delegationens ordförande från 1.8
Kivimäki, Elise, avdelningschef, delegationens vice ordförande
Mukala, Kristiina, medicinalråd
Kairisalo, Anja, direktör
Savolainen, Heikki, medicinalråd
Sauni, Riitta, överläkare
Martimo, Kari-Pekka, temachef
Leino, Timo, överläkare
Alasuvanto-Asikainen, Tarja, regionöverläkare
Visakorpi, Miisa, verkställande direktör, överläkare
Teinonen, Heidi, servicechef
Nyyssönen, Pirjo, företagshälsovårdare
Haring, Kari, sakkunnigläkare
Perimäki, Raili, arbetsmiljösakkunnig
Schugk, Jan, överläkare
Tanskanen, Antti, sakkunnig
Hämäläinen, Taija, arbetsmarknadsombudsman
Palola, Jorma, förhandlingschef
Tallavaara, Marja, sakkunnig
Lumiaho, Maire, jurist
Työläjärvä, Riitta, social- och hälsopolitisk sakkunnig
Kukka, Anna, arbetsmiljösakkunnig
Ilveskivi, Paula, jurist
Arkio, Tarja, jurist
Hellstén, Harri, juridiskt ombud
Vanhanen, Rauno, direktör
Lankia, Eero, direktör
Pelkonen, Janne, specialist
Mikkola, Hennamari, gruppchef
Hujanen, Timo, specialforskare

Delegationen för rehabiliteringsärenden

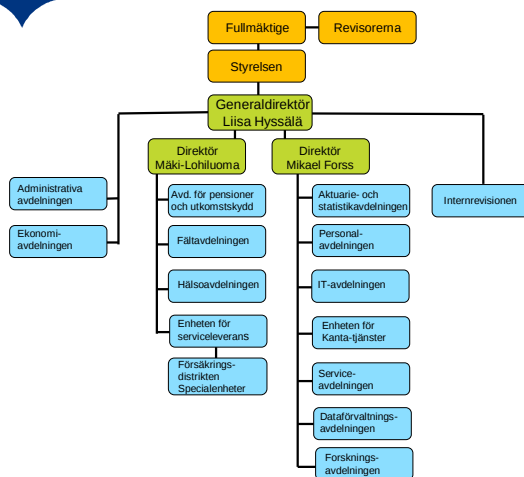
Pesola, Helena, direktör, delegationens ordförande fram till 31.7
Mäki-Lohiluoma, Kari-Pekka, direktör, delegationens ordförande från 1.8
Ahlgrén, Tuula, vt. rehabiliteringschef, delegationens vice ordförande och medlem
Kivimäki, Elise, avdelningschef
Autti-Rämö, Ilona, chefsöverläkare
Salminen, Anna-Liisa, ledande forskare
Tuulio-Henriksson, Anna-Mari, ledande forskare
Haukipuro, Kyösti, överläkare
Kiuttu, Jorma, överläkare
Siika-aho, Liisa, direktör
Tiainen, Milja, regeringssekreterare
Tötterman, Patrik, överinspektör
Liski-Wallentowiz, Hanna, överinspektör
Jääskeläinen, Marko, företagare
Lyytikäinen, Kari, styrelsemedlem
Lappalainen, Tiina, socialpolitisk sakkunnig
Parviainen, Tiina, verksamhetsledare
Schugk, Jan, sakkunnigläkare
Pekkonen, Mika, chefsöverläkare
Haring, Kari, sakkunnigläkare
Kaukoranta, Ilkka, ekonom
Työläjärvä, Riitta, social- och hälsopolitisk sakkunnig
Koskela, Samppa, sakkunnig i pensions- och socialskyddsfrågor
Lumiaho, Maire, jurist
Tallavaara, Marja, sakkunnig
Hellstén, Harri, juridiskt ombud

Vanhanen, Rauno, direktör
 Vogt, Ellen, specialsakkunnig
 Kock, Tuula, sakkunnigläkare
 Tervonen, Hilppa, beredningschef
 Heimo, Marika, understödsberedare
 Lankia, Eero, direktör
 Pelkonen, Janne, specialist
 Härkäpää, Kristiina, professor
 Laitinen, Merja, professor
 Suoyrjö, Heikki, överläkare
 Mikkelsen, Marja, överläkare

Delegationen för utkomstskydd vid arbetslöshet

Pesola, Helena, direktör, delegationens ordförande fram till 31.7
 Mäki-Lohiluoma, Kari-Pekka, direktör, delegationens ordförande från 1.8
 Neimala, Anne, avdelningschef, delegationens vice ordförande och medlem
 Koskela, Samppa, sakkunnig i pensions- och socialskyddsfrågor från 1.10
 Douglas, Inka, jurist
 Salo, Esko, regeringsråd
 Päivänsalo, Kirsi, konsultativ tjänsteman
 Maisonlahti, Marjaana, kassadirektör
 Mäki, Outi, förmånschef
 Metsämäki, Janne, verkställande direktör
 Skippari, Jorma, juridisk direktör
 Rahkola, Joonas, ekonom
 Väänänen, Pirjo, socialpolitisk sakkunnig
 Kannisto, Miia, sakkunnig
 Räsänen, Mikko, sakkunnig
 Airikkala, Risto, chefsjurist
 Lumiaho, Maire, jurist
 Makkula, Janne, direktör
 Hellstén, Harri, juridiskt ombud
 Aarnio, Marko, kontorschef
 Rautanen, Erja, avdelningschef
 Jussila, Niina, verksamhetsledare
 Solovjew, Aleksei, ordförande
 Meling, Timo, äldre regeringssekreterare
 Nyberg, Johanna, överinspektör

FPA:s organisation 2015

Lagen om Folkpensionsanstalten och FPA:s arbetsordning

FPA:s ställning bygger på 36 § i Finlands grundlag (731/1999). Enligt den väljer riksdagen fullmäktige till att övervaka Folkpensionsanstaltens förvaltning och verksamhet enligt vad som närmare bestäms genom lag.

Bestämmelser om FPA:s ställning, uppgifter och förvaltning ingår i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001). Enligt 1 § i lagen är Folkpensionsanstalten en självständig offentligrättslig inrättning, vars förvaltning och verksamhet övervakas av fullmäktige som väljs av riksdagen. Enligt 2 § bestäms om Folkpensionsanstaltens uppgifter för social trygghet i de olika lagarna om förmånerna. Enligt 3 § är fullmäktige och styrelsen förvaltningsorgan för Folkpensionsanstalten.

FPA:s styrelse har med stöd av 7 § 1 mom. punkt 3 i samma lag fastställt en arbetsordning för FPA. Arbetsordningen innehåller närmare bestämmelser om föredragning av ärenden i styrelsen, generaldirektörens och direktörernas uppgifter, centralförvaltningens organisation, föredragning av ärenden som gäller förvaltningsbeslut samt uppgifter och behörighetskrav för kretsarnas och försäkringsdistriktens direktörer.

Fullmäktige

Med stöd av 4 § i lagen om Folkpensionsanstalten väljer riksdagen tolv fullmäktige och antar en instruktion för fullmäktige. Fullmäktiges mandatperiod omfattar en valperiod, dvs. fyra år.

Fullmäktiges uppgifter fastslås i 5 § i lagen. Enligt den ska fullmäktige övervaka Folkpensionsanstaltens förvaltning och verksamhet med beaktande bland annat av kvaliteten på anstaltens tjänster och tillgången till dem. Fullmäktige förordnar styrelseledamöterna och gör framställning till republikens president om utnämning av generaldirektören och de övriga direktörerna. Fullmäktige ska därutöver utse revisorer för FPA, fastställa grunderna för anstaltens bokslut på framställning av styrelsen, fastställa bokslutet och besluta om beviljande av ansvarsfrihet för styrelsen samt årligen avge en berättelse över sin verksamhet till riksdagen. Riksdagen har fastställt en instruktion för fullmäktige, som bland annat innehåller bestämmelser om fullmäktiges uppgifter och sammanträden.

Styrelsen

Bestämmelser om styrelsens sammansättning ingår i 6 §, om styrelsens uppgifter i 7 § och om styrelsens beslutsfattande i 8 § i lagen om Folkpensionsanstalten. I 1 § i FPA:s arbetsordning föreskrivs därutöver om behandlingen av ärenden i styrelsen.

Styrelsen har enligt lagen högst 10 ledamöter som förordnas av fullmäktige. När styrelseledamöterna förordnas ska sakkunskap i systemen för social trygghet, ledning, förvaltning samt i ekonomi och placeringsverksamhet beaktas. Av styrelseledamöterna är en representant för social- och hälsovårdsministeriet, en för arbetsgivarnas centralorganisationer, en för löntagarnas centralorganisationer och en för jord- och skogsbruksproducenternas centralorganisationer. Styrelsens mandatperiod är tre år. Styrelsen har för närvarande 10 ledamöter. En representant för FPA:s personal har rätt att närvara och yttra sig vid styrelsens möten.

Folkpensionsanstaltens resultat- och balansräkning för åren 2015 och 2014, tusen euro

Folkpensionsanstaltens intäkter

Förmånsfondernas intäkter	2015	2014
Folkpensionsfonden		
Arbetsgivarnas avgifter	-21	-50
Statens andel av folkpensionsförsäkringens förmåner	-3 661 203	-3 654 747
Folkpensionsfondens intäkter totalt	-3 661 225	-3 654 797
Sjukförsäkringsfonden		
Arbetsinkomstförsäkring		
Arbetsinkomstförsäkringens försäkringsavgifter	-2 325 587	-2 394 630
Statens andel av folkpensionsförsäkringens förmåner	-128 243	-128 413
Arbetsinkomstförsäkringen totalt	-2 453 830	-2 523 043
Sjukvårdsförsäkringen		
Sjukvårdsförsäkringens försäkringsavgifter	-1 271 700	-1 248 989
Statens andel av folkpensionsförsäkringens förmåner	-1 027 466	-1 034 048
Erhållna EU-ersättningar	-39 458	-24 484
Regressbetalningar	-389	-400

Sjukvårdsförsäkringen totalt	-2 339 014	-2 307 921
Sjukvårdsförsäkringsfondens intäkter totalt	-4 792 844	-4 830 964
Allmänna fonden för social trygghet		
Statens andel av fondens förmåner	-4 929 719	-4 905 877
Kommunernas andel av fondens förmåner	-844 797	-704 133
Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	-120 935	-52 000
Övriga intäkter för fondens förmåner	-94	-496
Allmänna fonden för social trygghet, intäkter totalt	-5 895 545	-5 662 506
Förmånsfondernas placeringsintäkter och kostnader	-8 474	-13 144
Förmånsfondernas finansiella intäkter och kostnader	-15	-1 445
Förmånsfondernas övriga intäkter och kostnader	-115	-74
Förmånsfondernas intäkter totalt	-14 358 219	-14 162 930
Statens andel av förmånsfondernas verksamhetskostnader	-271 857	-295 897
Allmänna fonden för social trygghet, investeringsintäkter	-33	-94
Servicefondernas intäkter		
Verksamhetsintäkter	-9 938	-8 031
Försäljningsintäkter	-8 537	-8 101
Finansiella intäkter och kostnader	0	-11
Servicefondens intäkter totalt	-18 475	-16 143
Pensionsansvarsfondens intäkter		
Bidrag	-50 265	-55 780
Intäkter av tillgångar	-39 328	-56 085
De anställdas pensionspremier	-14 024	-13 708
Gottgörelser från Vilma-institutioner	-6 036	-5 207
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	-3 158	-2 555
Pensionsansvarsfondens intäkter totalt	-112 811	-133 334
Folkpensionsanstaltens intäkter totalt	-14 761 394	-14 608 399
Folkpensionsanstaltens kostnader	2015	2014
Förmånsfonderna		
Förmånskostnader		
Folkpensionsförsäkringen		
Pensions- och handikappförmåner	3 658 160	3 673 917
Sjukförsäkringen		
Arbetsinkomstförsäkringen	2 433 714	2 436 811
Sjukvårdsförsäkringen	2 320 705	2 242 517
Allmänna fonden för social trygghet		
Arbetslöshetsförmåner	2 092 153	1 933 669
Förmåner för barnfamiljer	1 986 880	2 100 223
Studieförmåner	839 050	829 021
Bostadsbidrag	917 622	742 302
Övriga förmåner	59 840	57 292
Förmånskostnader totalt	14 308 124	14 015 751
Förmånsfondernas verksamhetskostnader		
Verksamhetskostnader, intäkter	-7 996	-9 897
Personalkostnader		
Löner och arvoden	207 856	210 865
Lönebikostnader	79 343	84 997
Personalkostnader totalt	287 199	295 862
Övriga verksamhetskostnader	93 769	94 869
Köpta tjänster	57 102	58 330
Avskrivningar på investeringar i den allmänna fonden för	33	94

social trygghet		
Förmånsfondernas verksamhetskostnader totalt	430 108	439 258
Förmånsfondernas kostnader totalt	14 738 232	14 455 010
Förändringar i rehabiliteringsavsättningar	-10 966	-1 834
Servicefondens kostnader		
Inköp av personal- och lokalresurser	6 983	5 853
IT-driftskostnader	7 243	5 257
Övriga kostnader	3 527	1 023
Avskrivningar på anläggningstillgångar	2 360	1 953
Servicefondens kostnader totalt	20 113	14 086
Pensionsansvarsfondens kostnader		
Personalpensioner	95 837	92 681
Pensioner betalda av Vilma-institutioner	6 035	5 360
Övriga kostnader	-241	-50
Ökning av pensionsansvarsfondens täckning	1 374	6 816
Pensionsansvarsfondens kostnader totalt	103 005	104 807
Folkpensionsanstaltens kostnader totalt	14 850 384	14 572 069
Folkpensionsanstaltens överskott +/-underskott -	-88 989	36 330

Folkpensionsanstaltens balansräkning	2015	2014
Aktiva		
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Förmånsfondernas dataprogram	5 976	5 476
Servicefondens dataprogram	4 167	4 759
Immateriella tillgångar totalt	10 143	10 235
Materiella tillgångar		
Förmånsfondernas byggnader	47 694	57 382
Förmånsfondernas ombyggnader	26 243	24 779
Förmånsfondernas maskiner och inventarier	3 497	3 108
Servicefondens maskiner och inventarier	1 892	856
Förmånsfondernas fastighetsförskott	9 533	7 329
Materiella tillgångar totalt	88 859	93 454
Placeringar		
Placeringar i anläggningstillgångar		
Förmånsfondernas placeringar i anläggningstillgångar	54 129	52 919
Placeringar i anläggningstillgångar totalt	54 129	52 919
Pensionsansvarsfondens räntefonder	244 618	261 847
Förmånsfondernas aktier och andelar	27 776	33 311
Pensionsansvarsfondens aktier och andelar	928 286	870 667
Pensionsansvarsfondens övriga placeringar	38 705	38 403
Övriga placeringar totalt	1 239 385	1 204 227
Folkpensionsanstaltens placeringar totalt	1 293 515	1 257 146
Folkpensionsanstaltens bestående aktiva totalt	1 392 516	1 360 835
Underskott i pensionsansvarsfonden	78 704	107 231
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna i förmånsfonderna	5 344	3 560
Förmånsfondernas kundfordringar	3 918	4 565

Servicefondens kundfordringar	3 658	2 439
Förmånsfondernas resultatregleringar	199	427
Servicefondens resultatregleringar	118	612
Förmånsfondernas övriga fordringar	5 128	4 675
Servicefondens övriga kortfristiga fordringar	922	222
Pensionsansvarsfondens övriga fordringar	9 347	5 095
Förmånsfondernas förskottsbetalningar	320 860	218 629
Kortfristiga fordringar totalt	349 495	240 224
Kassa och bank		
Förmånsfondernas kassa och bank	1 000 188	1 225 907
Servicefondens kassa och bank	8 216	7 820
Pensionsansvarsfondens kassa och bank	1 005	3 806
Kassa och bank totalt	1 009 409	1 237 533
Folkpensionsanstaltens rörliga aktiva totalt	1 358 903	1 477 757
Folkpensionsanstaltens aktiva totalt	2 830 124	2 945 823
Folkpensionsanstaltens passiva	2015	2014
Eget kapital		
Förmånsfonderna		
Folkpensionsfonden		
Fonden vid årets början	-83 482	-94 686
Förändring av fonden	3 500	11 204
Folkpensionsfonden totalt	-79 981	-83 482
Räkenskapsperiodens resultat	-3 500	-11 204
Sjukförsäkringsfonden		
Fonden vid årets början	-643 338	-626 482
Förändring av fonden	93 690	-16 856
Sjukförsäkringsfonden totalt	-549 648	-643 338
Räkenskapsperiodens resultat	-93 690	16 856
Allmänna fonden för social trygghet		
Fonden vid årets början	-422	-328
Förändring av fonden	-33	-94
Allmänna fonden för social trygghet totalt	-455	-422
Räkenskapsperiodens resultat	33	94
Förmånsfonderna totalt	-727 242	-721 496
Servicefonden		
Fonden vid årets början	-2 076	-19
Förändring av fonden	1 637	-2 057
Servicefonden totalt	-439	-2 076
Räkenskapsperiodens resultat	-1 637	2 057
Pensionsansvarsfonden		
Fonden vid årets början	-823 050	-816 233
Förändring av fonden	-1 374	-6 816
Pensionsansvarsfonden totalt	-824 424	-823 050
Räkenskapsperiodens resultat	9 806	28 527
Fonderna totalt	-1 543 936	-1 516 038
Uppskrivningsfonderna		
Förmånsfonderna		
Fonderna vid årets början		
Folkpensionsfonden	-78 956	-89 086
Sjukförsäkringsfonden	-50 854	-50 797

Fonderna vid årets början totalt	-129 810	-139 883
Förändring av fonderna		
Folkpensionsfonden	2 351	10 130
Sjukförsäkringsfonden	4 350	-57
Förändring av fonderna totalt	6 701	10 073
Pensionsansvarsfonden		
Fonderna vid årets början	-429 048	-362 165
Förändring av fonden	-34 479	-66 884
Pensionsansvarsfonden totalt	-463 527	-429 048
Uppskrivningsfonderna totalt	-586 636	-558 858
Övrigt eget kapital		
Servicefonden		
Buffertmedel för Kanta	-2 177	-2 177
Pensionsansvarsfonden		
Övrigt eget kapital	-9 806	-28 527
Övrigt eget kapital totalt	-11 983	-30 704
Folkpensionsanstaltens underskott	88 989	
Folkpensionsanstaltens överskott		-36 330
Folkpensionsanstaltens eget kapital totalt	-2 053 565	-2 141 930
Rehabiliteringsavsättning		
Avsättning vid årets början	-63 361	-65 195
Förändring i avsättningen	-80 562	-92 855
Använda medel	91 528	94 689
Rehabiliteringsavsättning totalt	-52 395	-63 361
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Förmånsfondernas långfristiga främmande kapital	-17 751	0
Servicefondens långfristiga främmande kapital	-4 000	-4 000
Långfristigt främmande kapital totalt	-21 751	-4 000
Kortfristigt främmande kapital		
Inbetalda förskott till förmånsfonderna	-454 543	-491 993
Inbetalda förskott till servicefonden	-5 925	-6 573
Fordringar mellan fonderna i förmånsfonderna	-4 786	-2 060
Fordringar mellan fonderna i servicefonden	-295	-486
Fordringar mellan fonderna i pensionsansvarsfonden	-263	-1 014
Förmånsfondernas leverantörsskulder	-6 544	-7 458
Servicefondens leverantörsskulder	-561	-501
Förmånsfondernas resultatregleringar	-51 898	-52 087
Servicefondens resultatregleringar	-5 575	-893
Pensionsansvarsfondens resultatregleringar	-1 053	-1 814
Förmånsfondernas övriga kortfristiga skulder	-169 376	-168 057
Servicefondens övriga kortfristiga skulder	-1	-1
Pensionsansvarsfondens övriga kortfristiga skulder	-1 593	-3 595
Kortfristigt främmande kapital totalt	-702 413	-736 533
Folkpensionsanstaltens främmande kapital totalt	-724 164	-740 533
Folkpensionsanstaltens passiva totalt	-2 830 124	-2 945 823

Resultat- och balansräkningar per fond åren 2015 och 2014, tusen euro

Folkpensionsfondens resultaträkning

	2015	2014
Intäkter		
Försäkringsavgifter	-21	-50
Statens andel av förmånerna	-3 661 204	-3 654 747
Placeringsintäkter och -kostnader	-8 474	-13 144
Finansiella intäkter och kostnader	-3	-193
Övriga intäkter och kostnader	-38	-25
Intäkter totalt	-3 669 740	-3 668 159
Pensions- och handikappförmåner	3 658 160	3 673 917
Förmånsbi drag	-11 579	5 757
Verksamhetskostnader	82 851	88 188
Statens andel av verksamhetskostnaderna	-67 771	-82 741
Överskott +/underskott -	-3 500	-11 204

Folkpensionsfondens balansräkning

	2015	2014
Aktiva		
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	932	842
Immateriella tillgångar totalt	932	842
Materiella tillgångar		
Byggnader	32 840	34 676
Ombyggnader	15 362	15 003
Maskiner och inventarier	1 185	1 135
Förskottsbetalningar	4 821	4 446
Materiella tillgångar totalt	54 208	55 260
Placeringar		
Placeringar i anläggningstillgångar		
Aktier och andelar	21 254	20 656
Placeringar i anläggningstillgångar totalt	21 254	20 656
Övriga placeringar		
Aktier	27 776	33 311
Övriga placeringar totalt	27 776	33 311
Placeringar totalt	49 031	53 967
Bestående aktiva totalt	104 171	110 069
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna	759	1 897
Kundfordringar	917	1 027
Resultatregleringar	-62	-32
Övriga fordringar	37	39
Förskottsbetalningar	44 705	42 439
Kortfristiga fordringar totalt	46 355	45 370
Kassa och bank	331 844	339 258
Rörliga aktiva totalt	378 200	384 628
Aktiva totalt	482 371	494 697

Passiva		
Eget kapital	2015	2014
Folkpensionsfonden		
Fonden vid årets början	-83 482	-94 686
Ökning/minskning av fonden	3 500	11 204
Folkpensionsfonden totalt	-79 981	-83 482
Räkenskapsperiodens resultat	3 500	-11 204
Uppskrivningsfonden		
Fonden vid årets början	-78 956	-89 086
Ökning/minskning av fonden	2 351	10 130
Uppskrivningsfonden totalt	-76 605	-78 956
Underskott	3 500	11 204
Eget kapital totalt	-156 586	-162 438
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten för verksamhetskostnader	-2 221	0
Långfristigt främmande kapital totalt	-2 221	
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-298 121	-301 358
Skulder mellan fonder	-196	-941
Leverantörsskulder	-1 278	-1 644
Resultatregleringar	-15 385	-15 290
Övriga kortfristiga skulder	-8 570	-12 980
Moms som ska redovisas	-12	-46
Kortfristigt främmande kapital totalt	-323 563	-332 259
Främmande kapital totalt	-325 785	-332 259
Passiva totalt	-482 371	-494 697

Sjukförsäkringsfondens resultaträkning

	2015	2014
Intäkter		
Arbetsinkomstförsäkringen		
Försäkringsavgifter		
Sjukförsäkringens dagpenningsavgift	-663 688	-704 674
Arbetsgivarens sjukförsäkringsavgift	-1 661 899	-1 689 956
Försäkringsavgifter totalt	-2 325 587	-2 394 630
Statens andel av förmåner	-128 243	-128 413
Arbetsinkomstförsäkringen totalt	-2 453 830	-2 523 043
Sjukvårdsförsäkringen		
Sjukvårdsförsäkringens sjukvårdsavgift	-1 271 700	-1 248 989
Regressbetalningar	-389	-400
Statens andel av sjukvårdsförsäkringen	-1 027 466	-1 034 048
Erhållna EU-ersättningar	-39 459	-24 484
Sjukvårdsförsäkringen totalt	-2 339 014	-2 307 921
Finansiella intäkter och kostnader	-9	-926
Övriga intäkter och kostnader	-65	-42
Intäkter totalt	-4 792 918	-4 831 932
Förmånskostnader		
Arbetsinkomstförsäkringen		
Dagpenningsbetalningar	2 087 423	2 074 454

Företagshälsovård	346 291	362 357
Arbetsinkomstförsäkringen totalt	2 433 714	2 436 811
Sjukvårdsförsäkringen		
Sjukvårdsersättningar	1 908 010	1 870 378
Företagshälsovård	24 741	24 369
Rehabiliteringstjänster	346 771	318 863
Övriga förmåner totalt	41 183	28 907
Sjukvårdsförsäkringen totalt	2 320 705	2 242 517
Förmånskostnader totalt	4 754 419	4 679 328
Förmånsbidrag	-38 499	-152 604
Verksamhetskostnader	202 130	203 227
Statens andel av verksamhetskostnaderna	-58 975	-65 644
Förändringar i rehabiliteringsavsättningar	-10 966	-1 834
Överskott +/underskott -	-93 690	16 855

Sjukförsäkringsfondens balansräkning

Aktiva	2015	2014
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	2 741	2 486
Immateriella tillgångar totalt	2 741	2 486
Materiella tillgångar		
Byggnader	14 854	22 707
Ombyggnader	9 894	8 828
Maskiner och inventarier	1 785	1 607
Förskottsbetalningar	6 212	5 154
Materiella tillgångar totalt	32 745	38 296
Placeringar		
Placeringar i anläggningstillgångar	33 133	32 521
Placeringar totalt	33 133	32 521
Bestående aktiva totalt	68 619	73 303
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna	196	722
Kundfordringar	1 877	2 187
Resultatregleringar	370	484
Övriga fordringar	5 092	4 002
Förskottsbetalningar	108 637	106 952
Kortfristiga fordringar totalt	116 172	114 347
Kassa och bank	519 545	666 768
Rörliga aktiva totalt	635 717	781 115
Aktiva totalt	704 336	854 418
Passiva	2015	2014
Eget kapital		
Sjukförsäkringsfonden		
Fonden vid årets början	-643 338	-626 482
Ökning/minskning av fonden	93 690	-16 856
Sjukförsäkringsfonden totalt	-549 648	-643 338
Räkenskapsperiodens resultat	-93 690	16 856
Uppskrivningsfonden		
Fonden vid årets början	-50 854	-50 797

Ökning/minskning av fonden	4 350	-57
Uppskrivningsfonden totalt	-46 504	-50 854
Överskott		-16 856
Underskott	93 690	
Eget kapital totalt	-596 152	-694 192
Avsättningar		
Rehabiliteringsavsättning		
Avsättning vid årets början	-63 361	-65 195
Ökning av avsättningen	-80 561	-92 855
Använda medel	91 528	94 689
Rehabiliteringsavsättning totalt	-52 394	-63 361
Avsättningar totalt	-52 394	-63 361
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten för verksamhetskostnader	-8 341	0
Långfristigt främmande kapital totalt		
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	21 927	-30 077
Skulder mellan fonder	-4 389	-397
Leverantörsskulder	-2 736	-3 605
Resultatregleringar	-30 972	-31 431
Övriga kortfristiga skulder	-31 279	-31 355
Kortfristigt främmande kapital totalt	-47 449	-96 865
Främmande kapital totalt	-55 790	-96 865
Passiva totalt	-704 336	-854 418

Allmänna fonden för social trygghet, resultaträkning

	2015	2014
Intäkter		
Statens andel av förmånerna	-4 929 719	-4 905 877
Kommunernas andel av förmånerna	-844 797	-704 133
Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	-120 935	-52 000
Regressbetalningar från arbetsgivare	-20	-38
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	-36	-440
Arbetslöshetsersättning, EES	-4	-1
Ålands inbetalningar för tolktjänster för personer med funktionsnedsättning	-34	-17
Finansiella intäkter och kostnader	-4	-326
Övriga intäkter och kostnader	-12	-7
Intäkter totalt	-5 895 561	-5 662 839
Förmånskostnader		
Arbetslöshetsförmåner	2 092 153	1 933 669
Förmåner för barnfamiljer	1 986 880	2 100 223
Studieförmåner	839 050	829 021
Bostadsbidrag	917 622	742 301
Övriga förmåner	59 840	57 292
Förmånskostnader totalt	5 895 545	5 662 506
Förmånsbidrag	-16	-333
g		
Verksamhetskostnader	145 127	147 844
Statens andel av verksamhetskostnaderna	-145 111	-147 511
Investeringsintäkter	-33	-94

Överskott +/-underskott -	33	94
---------------------------	----	----

Allmänna fonden för social trygghet, balansräkning

	2015	2014
Aktiva		
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	2 032	2 149
Immateriella tillgångar totalt	2 302	2 149
Materiella tillgångar		
Ombyggnader	987	947
Maskiner och inventarier	527	366
Förskottsbetalningar	-1 501	-2 272
Materiella tillgångar totalt	13	-959
Placeringar		
Placeringar i anläggningstillgångar		
Aktier och andelar	-258	-258
Placeringar i anläggningstillgångar totalt	-258	-258
Placeringar totalt	-258	-258
Bestående aktiva totalt	2 057	932
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna	4 389	941
Kundfordringar	1 124	1 350
Resultatregleringar	-109	-26
Övriga fordringar	0	634
Förskottsbetalningar	167 519	69 239
Kortfristiga fordringar totalt	172 923	72 138
Rörliga aktiva totalt	172 923	72 138
Kassa och bank	148 798	219 882
Aktiva totalt	323 778	292 952

Passiva

	2015	2014
Eget kapital		
Allmänna fonden för social trygghet		
Fonden vid årets början	-422	-328
Ökning/minskning av fonden	-33	-94
Allmänna fonden för social trygghet totalt	-455	-422
Räkenskapsperiodens resultat	33	94
Överskott	-33	-94
Eget kapital totalt	-455	-422
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten för verksamhetskostnader	-7 189	0
Långfristigt främmande kapital totalt	-7 189	0
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-178 349	-160 558
Skulder mellan fonderna	-200	-722
Leverantörsskulder	-2 530	-2 208
Resultatregleringar	-5 541	-5 365
Övriga kortfristiga skulder	-129 514	-123 677

Kortfristigt främmande kapital totalt	-316 134	-292 530
Främmande kapital totalt	-316 134	-292 530
Passiva totalt	-323 778	-292 952

Servicefondens resultaträkning

	2015	2014
Intäkter		
Verksamhetsintäkter	-9 938	-8 031
Försäljningsintäkter	-8 537	-8 101
Finansiella intäkter och kostnader	0	-11
Intäkter totalt	-18 475	-16 143
Kostnader		
Inköp av personal- och lokalresurser	6 983	5 853
IT-driftskostnader	7 243	5 257
Övriga kostnader	3 527	1 023
Avskrivningar på anläggningstillgångar	2 360	1 953
Kostnader totalt	20 113	14 086
Överskott +/underskott -	-1 637	2 057

Servicefondens balansräkning

	2015	2014
Aktiva		
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	4 167	4 759
Immateriella tillgångar totalt	4 167	4 759

Materiella tillgångar		
Investeringar i datorer och utrustning	1 890	855
Maskiner och inventarier	2	1
Materiella tillgångar totalt	1 892	856
Bestående aktiva totalt	6 059	5 615
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	3 658	2 439
Resultatregleringar	118	612
Övriga fordringar	922	222
Kortfristiga fordringar totalt	4 698	3 273
Kassa och bank	8 216	7 820
Rörliga aktiva totalt	12 914	11 093
Aktiva totalt	18 973	16 708

Passiva		
Eget kapital	2015	2014
Servicefonden		
Fonden vid årets början	-2 076	-19
Ökning/minskning av fonden	1 637	-2 057
Servicefonden totalt	-439	-2 076
Buffertmedel för Kanta		
Buffertmedel för Kanta vid årets början	-2 177	-2 177
Ökning/minskning av buffertmedlen	0	0
Buffertmedel för Kanta totalt	-2 177	-2 177

Räkenskapsperiodens resultat	-1 637	2 057
Underskott	1 637	0
Överskott	0	-2 057
Eget kapital totalt	-2 616	-4 253
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten	-4 000	-4 000
Långfristigt främmande kapital totalt	-4 000	-4 000
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-5 925	-6 573
Skulder mellan fonderna	-295	-486
Leverantörsskulder	-561	-501
Resultatregleringar	-5 575	-894
Övriga kortfristiga skulder	-1	-1
Kortfristigt främmande kapital totalt	-12 357	-8 455
Främmande kapital totalt	-16 357	-12 455
Passiva totalt	-18 973	-16 708

Pensionsansvarsfondens resultaträkning

	2015	2014
Intäkter		
Bidrag	-50 265	-55 780
Intäkter av tillgångar	-39 328	-56 084
Övriga intäkter och kostnader		0
De anställdas pensionspremier	-14 024	-13 708
Gottgörelser från Vilma-institutioner	-6 036	-5 207
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	-3 158	-2 555
Intäkter totalt	-112 811	-133 334
Kostnader		
Personalpensioner	95 836	92 681
Pensioner betalda av Vilma-institutioner	6 035	5 360
Övriga kostnader	-241	-50
Ökning av pensionsansvarsfondens täckning	1 374	6 816
Kostnader totalt	103 004	104 807
Överskott +/-underskott -	9 806	28 527

Pensionsansvarsfondens balansräkning

	2015	2014
Aktiva		
Bestående aktiva		
Placeringar		
Räntefonder	244 618	261 847
Aktier och andelar	928 286	870 666
Övriga placeringar	38 705	38 403
Placeringar totalt	1 211 609	1 170 916
Bestående aktiva totalt	1 211 609	1 170 916
Underskott i pensionsansvarsfonden	78 704	107 231
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Fordringar på Vilma-institutioner	1 728	1 544

Fordringar på Keva	7 619	3 551
Kortfristiga fordringar totalt	9 347	5 095
Kassa och bank	1 005	3 806
Rörliga aktiva totalt	10 352	8 901
Aktiva totalt	1 300 665	1 287 048
Passiva		
Eget kapital	2015	2014
Pensionsansvarsfonden		
Täckningsansvar vid årets början	-823 049	-816 233
Ökning/minskning av ansvaret	-1 374	-6 816
Pensionsansvarsfonden totalt	-824 423	-823 049
Övrigt eget kapital	-9 806	-28 527
Räkenskapsperiodens resultat	9 806	28 527
Uppskrivningsfonden		
Fonden vid årets början	-429 048	-362 164
Ökning/minskning av fonden	-34 479	-66 884
Uppskrivningsfonden totalt	-463 527	-429 048
Överskott	-9 806	-28 527
Eget kapital totalt	-1 297 756	-1 280 624
Främmande kapital		
Kortfristigt främmande kapital		
Skulder mellan fonderna	-263	-1 015
Resultatregleringar	-1 053	-1 814
Skulder till Vilma-institutioner	0	0
Skulder till Keva	-1 593	-3 595
Kortfristigt främmande kapital totalt	-2 909	-6 424
Främmande kapital totalt	-2 909	-6 424
Passiva totalt	-1 300 665	-1 287 048

NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNINGEN

1. Bokslutets uppbyggnad, grunder och värderingsprinciper

FPA:s resultat- och balansräkning sammanställs och läggs fram i bokslutet så att siffrorna för folkpensionsförsäkringen, sjukförsäkringen och den allmänna fonden för social trygghet slås samman. Pensionsansvarsfonden och servicefonden läggs fram som självtäckande fonder. I den sammanställda balansräkningen har poster mellan folkpensionsförsäkringen, sjukförsäkringen och den allmänna fonden för social trygghet eliminerats. Utöver den sammanställda resultat- och balansräkningen finns för varje del en egen resultat- och balansräkning.

Bokslutet har med beslut av fullmäktige i huvudsak upprättats enligt kontantprincipen i fråga om förmånerna. Till de viktiga prestationsbaserade bokföringsposterna hör betalningar mellan fonderna, förskottsinnehållningar och socialskyddsavgifter, avsättningar för rehabilitering och förebyggande av sjukdomar, räntor, köp och försäljning av anläggnings- och placeringstillgångar, räntor, kursdifferenser och liknande poster samt verksamhetskostnader.

Användning av avsättningen för rehabilitering enligt prövning tas upp som kostnad i resultaträkningen enligt prestationsprincipen för den individuella rehabiliteringens del och till övriga delar enligt förbindelseprincipen. Även förändringar i avsättningen tas upp i resultaträkningen.

I enlighet med fullmäktiges beslut värderas tillgångarna till verkligt värde från och med bokslutet för 2006. Tidigare värderades tillgångarna i enlighet med beslut av fullmäktige till gängse värde enligt försiktighetsprincipen, så att värdena för fastigheter och kontorsaktier var högst 85 % av gängse värde och värdet för övriga aktier högst 70 % av värdet vid bokslutstidpunkten.

För uppskrivningar och nedskrivningar tillämpades fram till 2005 en värderingsprincip med maximiprocenter som fullmäktige godkänt. Uppskrivningar och återföring av uppskrivningarna upptas i balansräkningen, och nedskrivningarna och justering av dem i resultaträkningen. Aktiernas gängse värde har fastställts enligt börskurserna vid bokslutstidpunkten. Värdet på fastigheter samt fastighets- och bostadsaktiebolag bygger på uppskattningar av fastighetsgruppen och delvis även på uppskattningar av externa parter.

Fördelningen av verksamhetskostnaderna på 40/60 % mellan folkpensionsfonden och sjukförsäkringsfonden frångicks i början av 2009. Kostnaderna delas upp i andelar som betalas av folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och den allmänna fonden för social trygghet. Redan innan verksamhetsåret börjar fastställs den procentuella andelen av kostnaderna för varje fond enligt en aktivitetsbaserad kostnads kalkyl. Kostnaderna fördelas enligt dessa procentuella andelar i bokföringen på månads- och bokslutsnivå. Fondernas kostnadsandelar omfördelas i regel inte under året, utan först i början av följande år om ändringen uppskattas vara väsentlig.

Under hösten 2014 fastställde ekonomiavdelningen följande fördelning av kostnadsandelarna för 2015: folkpensionsfonden 17 %, sjukförsäkringsfonden 48 % och allmänna fonden för social trygghet 35 %.

Avskrivningar på investeringsanskaffningar som gjorts före 1.1.2009 hänförs i bokföringen till folkpensionsfonden och sjukförsäkringsfonden i förhållandet 40/60 %. Investeringar i anläggningstillgångar och avskrivningar på sådana hänförs från och med 2009 till folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och allmänna fonden för social trygghet enligt ovan nämnda fördelning av kostnaderna. Om en investering klart ska hänföras till endast en del av fonderna eller en enda fond hänförs investeringen inklusive avskrivningarna endast till fonden eller fonderna i fråga.

Efter fördelningen av avskrivningarna blir andelarna för verksamhetskostnaderna följande för 2015: folkpensionsfonden 17,4 %, sjukförsäkringsfonden 48,1 % och allmänna fonden för social trygghet 34,5 %.

Sedan bokslutet 2003 har anläggningstillgångarna avskrivits linjärt enligt plan. Avskrivningstiderna är följande:

inventarier	10 år	datorer och datautrustning	4 år
telefonväxlar	10 år	övriga maskiner och anläggningar	5 år
dataprogram (köpta)	5 år	ombyggnad av lokaler	5 år
ombyggnad av fastigheter	20 år	fastigheter	30 år

Andelar av verksamhetskostnaderna 2015

Ekonomiavdelningen har fastställt följande fördelning av verksamhetskostnaderna på fonderna för 2015: folkpensionsfonden 17 %, sjukförsäkringsfonden 46 % och allmänna fonden för social trygghet 37 %. Den verkliga fördelningen av avskrivningarna på fonderna ändrar de fastställda procentsatserna i någon mån.

2. Folkpensionsanstaltens intäkter, 1 000 euro

	2015	2014
Folkpensionsfonden		
Arbetsgivarnas avgifter	21	50
Statens andel av folkpensionsförmånerna	2 321 888	2 362 166
Statens andel av handikappförmånerna	622 194	609 740
Statens övriga andelar	717 122	682 841
Folkpensionsfonden totalt	3 661 225	3 654 797
Sjukförsäkringsfonden		
Arbetsinkomstförsäkringen		
Sjukförsäkringens dagpenningssavgift	663 688	704 674
Arbetsgivarens sjukförsäkringsavgift	1 661 899	1 689 956
Statens andel av förmånerna	128 243	128 413
Regressbetalningar	0	0
Arbetsinkomstförsäkringen totalt	2 453 830	2 523 043

Sjukvårdsförsäkringen

Försäkringsavgifter	1 271 700	1 248 989
Statens andel av förmånerna	1 027 466	1 034 048
Erhållna EU-ersättningar	39 458	24 484
Regressbetalningar	389	400
Sjukvårdsförsäkringen totalt	2 339 013	2 307 921
Sjukförsäkringsfonden totalt	4 792 843	4 830 964

Allmänna fonden för social trygghet

Statens andel av förmånerna	4 929 719	4 905 877
Kommunernas inbetalningar för barnavårdsstöd	450 199	460 469
Kommunernas inbetalningar för arbetsmarknadsstödet passiva del	394 598	243 664
Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	120 935	52 000
Övriga intäkter	94	496
Allmänna fonden för social trygghet totalt	5 895 545	5 662 506

Förmånsfondernas förmånsintäkter totalt	14 349 613	14 148 267
--	-------------------	-------------------

Förmånsfondernas övriga intäkter

Placeringsintäkter och -kostnader	8 474	13 143
Finansiella intäkter och kostnader	15	1 445
Övriga intäkter och kostnader	115	74
Förmånsfondernas övriga intäkter totalt	8 604	14 662

Statens andel av förmånsfondernas verksamhetskostnader	271 857	295 897
Allmänna fonden för social trygghet, investeringsintäkter	33	94

Servicefonden

Verksamhetsintäkter	9 938	8 031
Försäljningsintäkter	8 537	8 101
Finansiella intäkter och kostnader	0	11
Servicefondens intäkter totalt	18 475	16 143

Pensionsansvarsfonden

Bidrag	50 265	55 780
Intäkter av tillgångar	39 328	56 085
Övriga intäkter och kostnader	0	0
De anställdas pensionspremier	14 024	13 708
Gottgörelser från Vilma-institutioner	6 036	5 207
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	3 158	2 555
Pensionsansvarsfondens intäkter totalt	112 811	133 335

Folkpensionsanstaltens intäkter totalt	14 761 393	14 608 398
---	-------------------	-------------------

3. Förmånskostnader, 1 000 euro

2015 **2014**

Folkpensionsfonden

Pensions- och handikappförmåner

Folkpensioner	2 286 144	2 340 736
Familjepensioner	30 335	31 603
Betalningar till LPA	3 030	3 514
Garantipension	161 900	156 583
Frontmannaförmåner	24 774	30 363
Bostadsbidrag för pensionstagare	532 155	497 873
Handikappförmåner	619 559	612 919
Övriga förmåner	263	325
Pensions- och handikappförmåner totalt	3 658 160	3 673 916

Sjukförsäkringsfonden

Arbetsinkomstförsäkringen

Sjukdagpenningar	819 854	821 507
Föräldradagpenningar	1 019 737	1 009 457
Rehabiliteringspenning	98 606	91 383
Utbetalningar av arbetsplatskassor	66 700	68 115
Semesterkostnadsersättning till arbetsgivare	71 506	71 488
Sjukdagpenning till FöPL-försäkrade	5 677	6 307
Dagpenningsbetalningar till LPA	5 342	6 197
Företagshälsovård	346 291	362 357
Arbetsinkomstförsäkringen totalt	2 433 713	2 436 811

Sjukvårdsförsäkringen

Läkemedelsersättningar	1 352 418	1 282 042
Ersättningar för läkararvoden	164 031	191 154
Ersättningar för undersökning och behandling	66 908	60 667
Resersättningar	292 632	304 451
Utbetalningar av arbetsplatskassor	32 021	32 064
Företagshälsovård	24 742	24 369
Yrkesinriktad rehabilitering för personer med funktionsnedsättning	33 504	30 738
Medicinsk rehabilitering för personer med svår funktionsnedsättning	181 987	155 785
Rehabilitering enligt prövning	131 280	132 340
Extra utredningar av hälsotillståndet och arbetsförmåga	324	667
Betalningar till LPA	2 631	3 052
EU-ersättningar	38 227	25 188
Sjukvårdsförsäkringen totalt	2 320 705	2 242 517
Sjukförsäkringsfonden totalt	4 754 418	4 679 328

Allmänna fonden för social trygghet

Grunddagpenning	342 898	298 709
Arbetsmarknadsstöd	1 748 827	1 634 146
Alterneringersättning	255	407
Stöd till arbetslösa för studier	173	407
Stöd för barnavård	453 108	463 297
Barnbidrag	1 384 351	1 495 198
Moderskapsunderstöd	9 657	10 014
Adoptionsbidrag	358	532
Underhållsstöd	139 406	131 182
Studieförmåner	839 050	829 021

Bostadsbidrag	917 622	742 302
Reseersättning för frontveteraner	493	517
Militärunderstöd	16 838	17 852
Tolktjänst för personer med funktionsnedsättning	42 509	38 923
Allmänna fonden för social trygghet totalt	5 895 545	5 662 507
 Förmånskostnader totalt	 14 308 123	 14 015 751

4. Förmånsbidrag, 1 000 euro

	2015	2014
Intäkter		
Folkpensionsfonden	3 661 225	3 654 797
Sjukförsäkringsfonden	4 792 844	4 830 964
Allmänna fonden för social trygghet	5 895 545	5 662 506
Placeringsintäkter och -kostnader	8 474	13 144
Finansiella intäkter och kostnader	15	1 445
Övriga intäkter och kostnader	115	74
Intäkter totalt	14 358 219	14 162 930
 Kostnader		
Pensions- och handikappförmåner	3 658 160	3 673 917
Arbetsinkomstförsäkringen	2 433 714	2 436 811
Sjukvårdsförsäkringen	2 320 705	2 242 517
Arbetslöshetsförmåner	2 092 153	1 933 669
Förmåner för barnfamiljer	1 986 880	2 100 223
Studieförmåner	839 050	829 021
Bostadsbidrag	917 622	742 302
Övriga förmåner	59 840	57 292
Kostnader totalt	14 308 124	14 015 751
 Förmånsbidrag	 50 094	 147 179

5. Placeringsintäkter och -kostnader samt finansiella intäkter och kostnader, 1 000 euro

	2015	2014
Folkpensionsfonden		
Placeringsintäkter och -kostnader		
Dividendintäkter	1 336	1 959
Försäljningsintäkter av placeringar	7 138	11 184
Försäljningsförluster av placeringar	0	0
Hysesintäkter		
Värdeförändringar i placeringarna	0	0
Placeringsintäkter och -kostnader totalt	8 474	13 143
Finansiella intäkter och kostnader	3	193
Folkpensionsfonden totalt	8 477	13 336
 Sjukförsäkringsfonden		
Finansiella intäkter och kostnader	9	926

Sjukförsäkringsfonden totalt	9	926
Allmänna fonden för social trygghet		
Finansiella intäkter och kostnader	4	326
Allmänna fonden för social trygghet totalt	4	326
Servicefonden		
Finansiella intäkter och kostnader	0	11
Servicefonden totalt	0	11
Pensionsansvarsfonden		
Placeringsintäkter och -kostnader		
Aktieintäkter	27 588	25 327
Försäljningsintäkter av placeringar	32 614	14 431
Försäljningsförluster av placeringar	-634	-20 107
Hysesintäkter	2 021	1 260
Värdeförändringar i placeringarna	-22 237	35 112
Placeringsintäkter och -kostnader totalt	39 352	56 023
Finansiella intäkter och kostnader	-24	62
Pensionsansvarsfonden totalt	39 328	56 085

6. Personalkostnader, 1 000 euro

	2015	2014
Löner och arvoden	215 235	216 044
Förändring i semesterlöneskulden	163	1 007
Övriga ersättningar	-4	
Kanta-ersättningar	-6 983	-5 600
Kontaktpunkten för gränsöverskridande hälso- och sjukvård, ersättningar	-491	-514
Ersättningar för distanstolkning	-64	-72
Löner och arvoden totalt	207 856	210 865
Bidrag	50 265	55 779
Lagstadgade lönebikostnader	11 839	11 850
Övriga lönebikostnader	17 239	17 368
Lönebikostnader totalt	79 343	84 997
Personalkostnader totalt	287 199	295 862
Beskattningsvärde för lönenaturaförmåner som tillägg till lön	6 553	6 571
Löner och arvoden till styrelsen och direktörerna	870	869
Övriga kostnader för fullmäktige, styrelsen och revisorerna		
Fullmäktige	12	2
Styrelsen	18	20
Revisorerna (interna)	5	1
Revisorerna (BDO Audiator Ab)	177	203
Kostnaderna totalt	212	226

Antal anställda

Antalet anställda var 5 968 i slutet av 2015.

Antalet årsverken under året var 5 634.

	2015	2014
Antal anställda i processerna		
Förmåner och service för kunderna	4 949	5 001
Interna tjänster	923	913
Ledning av verksamheten	96	94
Antal anställda totalt	5 968	6 008

7. Statens andel enligt 98 § och 103 § i folkpensionslagen, 1 000 euro

	2015	2014
Finansieringstillgångar, netto 1.1	85 709	87 412
+ Intäkter totalt	2 393 278	2 436 179
Försäkringsavgifter	21	50
Statens andel av folkpensionerna	2 321 888	2 362 166
Statens andel av verksamhetskostnaderna	69 992	71 783
Intäkter av tillgångar	1 377	2 180
- Kostnader totalt	2 393 011	2 448 840
Förmåner	2 319 791	2 376 195
Verksamhetskostnader	73 220	72 645
+ Försäljningsintäkter av teckningsrätter		
= Finansieringstillgångar, netto 31.12	85 977	74 751
- 3,5 % av kostnaderna under räkenskapsperioden	83 755	85 709
= Fondens underskott	2 221	-10 958
+ Betalning enligt 103 § i FPL	0	14 800
= Skuld till staten för verksamhetskostnader	2 221	3 842
= Fordran på staten för verksamhetskostnader		
Tillägg till/Avdrag från statens andel av verksamhetskostnaderna	2 221	10 958
Statens andel av verksamhetskostnader, ackumulerad	67 771	82 741

8. Kassaflödesanalys, sjukförsäkringsfonden, 1 000 euro

2015 2014

Sjukförsäkringen		
+ Försäkringspremier och -avgifter	3 597 287	3 643 618
+ Regressbetalningar	389	400
+ Statens andelar av förmånerna	1 155 710	1 162 461
+ Erhållna EU-ersättningar (sv-försäkring)	39 458	24 484
- Förmåner	4 754 419	4 679 328
- Ökning av förskottsbetalningar(-)	1 685	3 126
= Kassaöverskott/underskott I	36 740	148 509
+ Intäkter av tillgångar	74	968
= Kassaöverskott/underskott II	36 814	149 478
+ Statens andel av verksamhetskostnaderna	58 975	65 644
- Verksamhetskostnader	196 252	199 583
- Avskrivningar på anläggningstillgångar	5 878	3 644
= Kassaöverskott/underskott III	-106 341	11 896
Skuld till staten/fordringar, förändring(+/-)	-8 341	0
= Kassaöverskott/underskott IV	-98 000	11 896
Ökning (-)/Minskning (+) i tillgångarna	334	2 114
Förändring i kortfristiga skulder/fordringar (+/-)	49 556	-6 683
+ Kassa och bank 1.1	666 768	646 075
- Kassa och bank 31.12	519 545	666 768
=	0	0

9. Kassaflödesanalys, allmänna fonden för social trygghet, 1 000 euro

	2015	2014
Allmänna fonden för social trygghet		
+ Statens andelar av förmånerna	4 929 753	4 905 893
+ Kommunernas andelar	844 797	704 133
+ Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	0	407
+ Erhållna EES-ersättningar	40	35
+ Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	120 935	52 000
+ Regressbetalningar	21	38
- Förmåner	5 895 545	5 662 506
- Ökning i förskottsbetalningar (-)	98 280	4 424
= Kassaöverskott/underskott I	-98 280	-4 424
Skuld till staten/fordringar €, förändring (+/-)	-10 199	-16 743
Skuld till kommunerna/fordringar, förändring (+/-)	-126	-16
Skuld till arbetslöshetsförsäkringsfonden/fordringar, förändring (+/-)	143	-5
+ Intäkter av tillgångar	16	332
= Kassaöverskott/underskott II	-88 083	12 671
+ Statens andel av verksamhetskostnaderna	145 111	147 511
+ Investeringsintäkter	33	94
- Verksamhetskostnader	143 101	145 529
- Avskrivningar på anläggningstillgångar	2 027	2 314
= Kassaöverskott/underskott III	-88 066	12 433
Skuld till staten/fordringar, förändring (+/-)	-800	-874
= Kassaöverskott/underskott IV	-87 266	13 307
Ökning (-)/Minskning (+) i tillgångarna	-1 126	1 511
Förändring i kortfristiga skulder/fordringar (+/-)	-17 309	-101 190
+ Kassa och bank 1.1	219 882	103 874

+ Kassa och bank 31.12	148 798	219 882
=	0	0

10. Pensionsansvarsfondens bidragskalkyl

Fullt pensionsansvar 31.12.2015	1 976 545 080,43
Täckningsgrad	41 %
Ansvar som ska ha täckning 31.12.2015	810 383 482,98
Ansvar som ska ha täckning 31.12.2014	800 613 787,02
Förändring	9 769 695,96
Andel av pensionsansvar som erhållits genom avgifter av anställda 31.12.2015	56 040 293,10
Andel av pensionsansvar som erhållits genom avgifter av anställda 31.12.2014	52 435 997,81
Förändring	3 604 295,29
Upplösning av andel som överskrider minimitäckningen 31.12.2015	-12 000 000,00
Upplöst överskottstäckning totalt	-42 000 000,00
Upplöst överskottstäckning 1.1.2016	14 040 293,10
Hela ansvaret 31.12.2015	824 423 776,08
Hela ansvaret 31.12.2014	823 049 784,83
Ökning av pensionsansvarsfondens täckning	1 373 991,25
Bidrag:	
Personalpensioner	= 95 836 938,15
Pensioner betalda av Vilma-institutioner	+ 6 035 000,00
Ökning av pensionsansvarsfondens täckning	+ 1 373 991,25
Pensionsansvarsfondens övriga kostnader	+ -241 138,45
Justering av kostnadsfördelningen för 2014	+ 62 845,57
Gottgörelser från Vilma-institutioner	- 6 035 860,05
De anställdas pensionspremier	- 14 023 852,91
Intäkter av tillgångar utan värdeförändringar och försäljningsvinster	- 29 585 024,66
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	- 3 158 115,98
Bidrag totalt 2015	50 264 782,92
Bidrag exklusive aktieöverföring från Kava	40 633 708,94
Överföring av aktier från folkpensionsfonden (minimum)	9 631 073,98

11. Anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar, 1 000 euro

Anläggningstillgångar som förvärvats under räkenskapsåret avskrevs under tidigare år som engångsavskrivning med stöd av 19 § i folkpensionsförordningen. Avskrivningarna ingick i folkpensionsfondens och sjukförsäkringsfondens övriga verksamhetskostnader. Sedan bokslutet 2003 har anläggningstillgångarna avskrivits enligt plan. Sedan bokslutet 1998 avskrivs inte längre anläggningstillgångar som inte slits.

	2015	2014
Pensionsansvarsfondens övriga placeringar		
Fastigheter		
Anskaffningsutgift 1.1	46 838	46 838
Kumulerade nedskrivningar	-10 918	-10 918
Uppskrivningar i räkenskapsperiodens början	2 480	2 480
Balansvärde 1.1	38 400	38 400
Ökning under räkenskapsperioden	0	0
Värdeförändring under räkenskapsperioden	300	0
Balansvärde 1.1	38 700	38 400
Fastigheter		
Anskaffningsutgift 1.1	33 308	33 308
Kumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-23 235	-22 904
Uppskrivningar i räkenskapsperiodens början	47 309	47 309
Balansvärde 1.1	57 382	57 713
Ökning under räkenskapsperioden	0	0
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-4 588	-331
Värdeförändring under räkenskapsperioden	-5 100	0
Balansvärde 31.12	47 694	57 382
Dataprogram		
Anskaffningsutgift 1.1	42 377	40 323
Kumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-36 901	-35 108
Balansvärde 1.1	5 476	5 215
Ökning under räkenskapsperioden	2 561	2 055
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-2 061	-1 794
Balansvärde 31.12	5 976	5 476
Ombyggnad av byggnader		
Anskaffningsutgift 1.1	44 223	36 687
Kumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-19 444	-16 768
Balansvärde 1.1	24 779	19 919
Ökning under räkenskapsperioden	4 679	7 536
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-3 215	-2 676
Balansvärde 31.12	26 243	24 779
Förskottsbetalningar 1.1	7 329	10 407
Förändring i förskottsbetalningarna	2 204	-3 078
Förskottsbetalningar 31.12	9 533	7 329
Maskiner och inventarier		
Anskaffningsutgift 1.1	24 192	23 274
Kumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-21 084	-17 968
Balansvärde 1.1	3 108	5 306
Ökning under räkenskapsperioden	2 318	1 009
Värdeförändring under räkenskapsperioden	-175	-91

Kumulerade avskrivningar på minskningar	125	86
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-1 879	-3 202
Balansvärde 31.12	3 497	3 108
Servicefondens anläggningstillgångar		
Anskaffningsutgift 1.1	11 364	9 913
Kumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-5 749	-3 796
Balansvärde 1.1	5 615	6 117
Ökning under räkenskapsperioden	2 804	1 451
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-2 360	-1 953
Balansvärde 31.12	6 059	5 615
Aktier bland anläggningstillgångarna (kontor)		
Anskaffningsutgift 1.1	94 899	95 508
Kumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-86 962	-87 571
Uppskrivningar i räkenskapsperiodens början	48 501	48 680
Kumulerade nedskrivningar	-3 519	-3 519
Balansvärde 1.1	52 919	53 098
Ökning under räkenskapsperioden	0	0
Minskning under räkenskapsperioden	-1 438	-609
Uppskrivningar som hänför sig till minskning	-179	-84
Kumulerade avskrivningar på minskningar	1 438	609
Uppskrivningar under räkenskapsperioden	1 440	0
Nedskrivningar under räkenskapsperioden	0	0
Återföring av uppskrivningar under räkenskapsperioden	-51	-95
Balansvärde 31.12	54 129	52 919

12. Övriga placeringar, 1 000 euro

FOLKPENSIONSFRONDEN	2015	2014
Aktier		
Balansvärde 1.1	33 311	47 811
Anskaffningsvärde 1.1	9 683	14 206
Uppskrivningar 1.1	23 627	33 605
Kumulerade nedskrivningar 1.1		
Ändringar		
Ökning i anskaffningsvärde		
Minskning i anskaffningsvärde	-2 493	-4 522
Uppskrivningar som hänför sig till minskning	-7 138	-11 089
Nedskrivningar som hänför sig till minskning		
Uppskrivningar	20 530	15 087
Nedskrivningar		
Återföring av uppskrivningar	-16 432	-13 977
Justering av nedskrivningar		
Balansvärde 31.12	27 776	33 311
Anskaffningsvärde 31.12	7 190	9 683
Uppskrivningar 31.12	20 586	23 627

Kumulerade nedskrivningar 31.12

PENSIONSANSVARSFONDEN

Aktier, internationella aktiefonder och kapitalfonder

Balansvärde 1.1	870 666	778 965
Anskaffningsvärde 1.1	560 782	556 289
Uppskrivningar 1.1	387 291	335 181
Kumulerade nedskrivningar 1.1	77 407	112 506
Förändringar		
Ökning i anskaffningsvärde	21 249	34 934
Minskning i anskaffningsvärde	-4 543	-30 441
Uppskrivningar som hänför sig till minskning	0	-7 593
Nedskrivningar som hänför sig till minskningar	0	-18 761
Uppskrivningar	336 417	217 004
Nedskrivningar	-67 418	-19 702
Återföring av uppskrivningar	-275 292	-157 301
Justering av nedskrivningar	47 835	36 040
Balansvärde 31.12	928 286	870 666
Anskaffningsvärde 31.12	577 489	560 782
Uppskrivningar 31.12	447 787	387 291
Kumulerade nedskrivningar 31.12	96 990	77 407

Räntefonder

Balansvärde 1.1	261 847	245 893
Anskaffningsvärde 1.1	223 088	221 921
Uppskrivningar 1.1	38 815	24 042
Kumulerade nedskrivningar 1.1	56	69
Förändringar		
Ökning i anskaffningsvärde	185 719	70 730
Minskning i anskaffningsvärde	-173 977	-69 563
Uppskrivningar som hänför sig till minskning	-31 099	-7 171
Nedskrivningar som hänför sig till minskning	242	
Uppskrivningar	13 139	23 503
Nedskrivningar	-8 087	-68
Återföring av uppskrivningar	-8 627	-1 559
Justering av nedskrivningar	5 462	81
Balansvärde 31.12	244 618	261 847
Anskaffningsvärde 31.12	234 830	223 088
Uppskrivningar 31.12	12 228	38 815
Kumulerade nedskrivningar 31.12	2 441	56

13. Aktier och andelar

Förteckning över de bolag där FPA har ett innehav som överstiger två miljoner euro i marknadsvärde 31.12

Antal aktier st.

	Totalt 31.12.2015	Totalt 31.12.2014
Elisa	103 488	103 488
Fortum	7 030 896	7 030 896
Huhtamäki	400 000	400 000
Metso	396 316	396 316
Neste	2 648 424	2 648 424
Nokia	4 288 896	4 288 896
Nordea	5 292 935	5 292 935
Orion B	1 658 368	1 658 368
Oriola B	1 991 481	1 659 568
Outokumpu	9 298 625	9 298 625
Stora-Enso A	23 825 086	23 825 086
Stora-Enso R	2 275 965	2 275 965
TeliaSonera	997 327	997 327
UPM-Kymmene	1 603 690	1 603 690
Valmet	396 316	396 316
Wärtsilä	1 935 910	1 935 910

FOLKPENSIONSANSTALTEN				
FOLKPENSIONSANSTALTENS INNEHAV PÅ 20–100 % I FASTIGHETS- OCH BOSTADSAKTIEBOLAG				
Bokslutsuppgifter 31.12.2014				
Hemort	Bolag		Bolagets eget kapital	Bolagets vinst/förlust 31.12.14/30.6.15
		Ägarandel, %	€	€
ALAVUS	Kiinteistö Oy Alavuden Kuulantien Liiketalo	27,29	2 489 260,71	-38 255,32
EURA	Asunto Oy Euran Yhdystie 11	27,61	1 767 186,30	-9 167,16
FORSSA	Asunto Oy Forssan Karhunpesä	44,05	1 649 958,65	16,92
HAAPAJÄRVI	Kiinteistö Oy Haapavarpu	34,21	494 145,02	13 065,39
FREDRIKSHAMN	Kiinteistö-osakeyhtiö Haminan Teräskulma	22,92	921 523,10	6 136,52
HARJAVALTA	Kiinteistö Oy Harjavallan Kultakulma	27,23	793 191,04	0,10
HEINOLA	Kiinteistö Oy Heinolan Virtakatu 9	100,00	1 825 435,02	-3 395,93
HELSINGFORS	Kiinteistö Oy Sectagoona	100,00	4 267 726,65	-16 261,14
VITTIS	Kiinteistö Oy Karpintie 8	59,64	801 178,18	1 253,27
HYVINGE	Kiinteistö Oy Oikokuja	32,98	5 811 889,22	23,57
IDENSALMI	Kiinteistö Oy Iisalmen Päiviönkatu 14	100,00	1 211 507,70	29,33
ENARE	Asunto Oy Ivalon Venevalkama	23,20	418 883,57	3 149,89
JOENSUU	Joensuun Metsätalo Oy	21,45	3 217 504,56	19 315,04
JÄMSÄ	Kiinteistö Oy Jämsän Keskuskatu 6	21,24	1 072 690,34	1 306,44
TRÄSKÄNDA	Kiinteistö Oy Mannilantie 41	44,62	2 349 242,80	20,00

KAJANA	Kiinteistö Oy Kajaanin Keskuspuisto	58,06	1 418 263,99	13 127,74
KANGASALA	Asunto Oy Kangasalan Hermann	22,90	3 873 815,01	8,29
KANKAANPÄÄ	Kiinteistö Oy Järvi-Jussi	31,17	601 016,10	3,66
KANNUS	Kiinteistö Oy Kannuksen Torinkulma	53,97	720 409,78	1 678,48
KAUHAJOKI	Kiinteistö Oy Topeeka 24	23,84	1 244 376,17	12 682,69
KAUSTBY	Kiinteistö Oy Kelankulma	49,06	813 022,69	-47,43
KEMI	Kiinteistö Oy Kemin Klubinkulma	23,76	741 922,43	-40 322,18
KERIMÄKI	Kiinteistö Oy Kerimäen Liikekeskus	27,34	681 121,16	1 402,45
KARLEBY	Kiinteistö Oy Kokkolan Torikatu 16 Fast Ab	29,67	1 945 985,23	3 122,23
KOTKA	Kiint. Oy Keskuskatu 7	40,47	3 638 477,72	20,94
KOUVOLA	Kiinteistöosakeyhtiö Valtakatu 19	100,00	1 251 118,67	8 554,37
KUHMO	Kiinteistö Oy Kuhmon Kela	38,76	1 089 861,78	1 431,52
KUUSAMO	Asunto Oy Kitkankartano	22,44	835 380,33	0,00
LAUKAS	Asunto Oy Laukaan Sarakoti	25,74	2 146 337,99	12 063,19
LEPPÄVIRTA	Kiinteistö Oy Leppävirran Liikekulma	38,79	1 163 904,73	6 173,58
LOJO	Kiinteistö Oy Lohjan Kauppatori	59,77	2 085 711,73	19 333,09
LOPPI	Kiinteistö Oy Lopen Kauppatie	44,70	672 741,23	1 223,01
LOVISA	Kiinteistö Oy Loviisan Kirkkopuisto	20,00	804 720,55	-477,42
LUUMÄKI	Kiinteistö Oy Luumäen Apteekinkulma	34,30	479 569,70	1 863,35
MARTTILA	Kiinteistö Oy Onnenpenni	23,72	351 285,16	0,04
SASTMOLA	Kiinteistö Oy Merikarvian Kauppatie	40,17	431 509,05	1 297,94
S:T MICHEL	Kiinteistö Oy Säästömikko	49,80	1 218 978,24	29,57
MUHOS	Kiinteistö Oy Muhoksen Kivipirtti	32,14	852 180,44	19,00
MUONIO	Kiinteistö Oy Muonion Erkin Kulma	78,57	394 085,37	0,78
MYNÄMÄKI	Kiinteistö Oy Liiketalo Mynä-Center	27,08	895 988,33	29,99
MÄNTTÄ	Kiinteistö Oy Mäntän Hippohovi	41,94	773 163,94	-3 205,23
NASTOLA	Nastolan Virastotalokiinteistö Oy	20,63	1 119 820,40	12 944,80
NILSIÄ	Kiinteistö Oy Nilsianportti	24,00	1 425 655,04	10,20
NOKIA	Kiinteistö Oy Nokian Pirkkalaistori	30,48	741 714,22	-0,12
NURMES	Asunto Oy Porontalo	27,72	415 044,37	30,10
ORIVESI	Kiinteistö Oy Oriveden Kotikontu	35,26	824 416,13	7 797,50
OULAI	Kiinteistö Oy Lanttikela	21,93	655 008,64	0,00
PALDAMO	Kiinteistö Oy Paltamon Säästökulma	20,98	469 218,00	1 574,52
PARIKKALA	Kiinteistö Oy Liikepiha	23,60	256 303,16	10 801,88
PARKANO	Kiinteistö Oy Parkanon Puistokulma	45,00	834 059,73	-1 729,88
PIEKSÄMÄKI	Kiinteistö Oy Pieksämäen Torihovi	66,83	1 238 249,36	-1 467,81
PIELAVESI	Kiinteistö Oy Pielaveden Puustellintie 10	100,00	392 316,28	1 669,68
JAKOBSTAD	Bostads Ab Kvarnbacksgatan 10 i Jakobstad Asunto Oy	20,66	647 784,65	0,00
BJÖRNEBORG	Kiinteistö Oy Palojoenkulma	30,82	5 357 988,09	-49 734,45
BORGÅ	Kiinteistö Oy Porvoon Kaivopuisto	41,33	1 761 246,27	0,72
BRAHESTAD	Kiint. Oy Raahen Raatihuoneenpuisto	40,55	1 248 146,77	3 087,10
RESO	Kiinteistö Oy Vasarantori	51,25	915 071,84	3 789,33
RAUMO	Kiinteistö Oy Nortamonkatu 24	67,30	2 820 506,19	0,00
RIIHIMÄKI	Kiinteistö Oy Riihimäen Jarrumiehenkatu 10	40,42	2 036 698,29	-213,94
ROVANIEMI	Kiinteistö Oy Vilhontalo	24,07	2 275 286,07	-9 894,69
SAARIJÄRVI	Kiinteistö Oy Paavonrinne	45,39	358 007,67	-50 804,89

SALO	Kiinteistö Oy Hämeentie 18	100,00	158 721,55	-5 628,20
NYSLOTT	Asunto Oy Jalavajousi	23,80	5 592 338,57	-8 550,09
SIILINJÄRVI	Siilinjärven Kauppapuisto Oy	36,78	3 759 619,41	-514,11
SODANKYLÄ	Asunto Oy Sodankylän Kaivola	30,81	672 154,49	-5 718,68
SOMERO	Asunto Oy Jukolanhovi	21,27	340 512,46	-8 712,73
SOTKAMO	Asunto Oy Sotkamon Seppälä	31,39	921 655,34	4 953,59
SUOLAHTI	Kiinteistö Oy Suolahden Kellosepänsätkä 21	32,03	771 218,12	-1 367,91
SUOMUSSALMI	Kiinteistö Oy Suomussalmen Uitonkulma	24,79	1 994 116,94	3 948,62
SUONENJOKI	Kiinteistö Oy Suonenjoen Kelankulma	100,00	544 789,93	-5 076,22
SYSMÄ	Kiinteistö Oy Uotinkukkaro	21,52	441 284,08	56 407,32
TAIVALKOSKI	Kiinteistö Oy Sähkökela	35,26	201 557,77	0,00
TAMMERFORS	Ahvenisjärven Liikekeskus Oy	49,20	1 291 532,16	21 639,94
TAMMERFORS	Sini-Kulma Oy	50,10	5 359 386,06	-26 939,44
TORNEÅ	Kiinteistö Oy Laivurinkela	53,19	346 588,31	5 825,80
NYSTAD	Kiinteistöosakeyhtiö Uudenkaupungin Itä-Tulli	64,33	1 715 561,76	4 730,35
VAALA	Kiinteistö Oy Vaalan Torinkulma	40,70	474 271,43	7 472,40
VASA	Kiinteistö Oy Ravatti Fastighets Ab	100,00	1 186 040,72	-1 703,68
VAMMALA	Asunto Oy Marttilankatu 23	24,94	620 710,77	-227,25
VANDA	Kiinteistö Oy Myyrinmarja	27,74	4 523 217,97	22 074,62
VANDA	Kiinteistö Oy Silkinkulma	23,15	6 007 000,03	6 686,18
VANDA	Kiinteistö Oy Korson Toimistokeskus	22,89	5 998 697,81	-864,83
VARKAUS	Kiinteistö Oy Varkauden Kelankulma	65,85	503 388,27	-1 010,64
VARPAISJÄRVI	Kiinteistö Oy Varpakulma	35,84	478 081,84	893,78
VESANTO	Kiinteistö Oy Vesannon-Savo	34,44	687 628,93	-818,63
VIHTIS	Kiinteistö Oy Nummelan Linja- autoasema	22,02	3 292 261,36	6 215,48
VIITASAARI	Kiinteistö Oy Viitasaaren Saarikeskus	31,92	1 160 279,70	4 889,23
ÖVERTORNEÅ	Kiinteistö Oy Ylitornion Liiketalo	27,25	972 138,31	1 889,19
YLÖJÄRVI	Kiinteistö Oy Ylöjärven Mikkola	20,84	2 855 732,21	3 942,06
		101 kpl	138 879 297,85	29 546,77

14. Övriga fordringar, 1 000 euro

Väsentliga poster bland övriga fordringar	2015	2014
Fordringar för EU-ersättningar	4 936	3 838
Fordringar på Vilma-institutioner	1 728	1 544
Fordringar på Keva	7 619	3 551
Övriga fordringar	1 115	1 059
Övriga fordringar totalt	15 398	9 992

15. Förskottsbetalningar, 1 000 euro

Väsentliga poster bland förskottsbetalningar	2015	2014
Förskott till arbetsplatskassor	7 989	8 817

Förskott till apotek	91 549	84 592
Förskott för studiestöd	79 461	73
Förskott för bostadsbidrag	81 956	61 762
Förskott för arbetslöshetsförmåner	4 221	5 324
Förskott för föräldradagpenning	2 712	6 003
Övriga förskott för förmånsfonder	52 973	52 058
Förskottsbetalningar totalt	320 860	218 629

16. Eget kapital, 1 000 euro

	2015	2014
Folkpensionsfonden		
Eget kapital		
Fonden vid årets början	83 482	94 686
Förändring i fonden	-3 500	-11 204
Fonden totalt	79 981	83 482
Uppskrivningsfonden 1.1		
Anläggningstillgångar	55 329	55 481
Placeringar	23 627	33 605
Fonden totalt	78 956	89 086
Förändring i uppskrivningsfonden		
Anläggningstillgångar	69	-152
Placeringar	-3 041	-9 978
Fonden totalt	-2 351	-10 130
Uppskrivningsfonden totalt 31.12	76 605	78 956
Eget kapital totalt	156 586	162 438
Sjukförsäkringsfonden		
Eget kapital		
Fonden vid årets början	643 338	626 482
Förändring i fonden	-93 690	16 856
Fonden totalt	549 648	643 338
Uppskrivningsfonden 1.1		
Anläggningstillgångar	50 854	50 797
Fonden totalt	50 854	50 797
Förändring i uppskrivningsfonden		
Anläggningstillgångar	-4 350	57
Fonden totalt	-4 350	57
Uppskrivningsfonden totalt 31.12	46 504	50 854
Eget kapital totalt	596 152	694 192
Allmänna fonden för social trygghet		
Eget kapital		
Fonden vid årets början	422	328
Förändring i fonden	33	95
Eget kapital totalt	455	423
Servicefonden		
Eget kapital		
Fonden vid årets början	2 076	19

Förändring i fonden	-1 637	2 057
Fonden totalt	439	2 076
Buffertmedel för Kanta		
Buffertmedel för Kanta vid årets början	2 177	2 177
Förändring i buffertmedlen för Kanta	0	0
Buffertmedel för Kanta totalt	2 177	2 177
Eget kapital totalt	2 616	4 253
Pensionsansvarsfonden		
Eget kapital		
Fonden vid årets början	823 050	816 233
Förändring i fonden	1 374	6 816
Fonden totalt	824 424	823 049
Övrigt eget kapital		
Övrigt eget kapital	9 806	28 527
Övrigt eget kapital totalt	9 806	28 527
Uppskrivningsfonden 1.1		
Anläggningstillgångar	2 942	2 942
Placeringar	426 106	359 223
Fonden totalt	429 048	362 165
Förändring i uppskrivningsfonden		
Anläggningstillgångar	570	0
Placeringar	33 909	66 883
Fonden totalt	34 479	66 883
Uppskrivningsfonden totalt 31.12	463 527	429 048
Eget kapital totalt	1 297 756	1 280 624
 Folkpensionsanstaltens eget kapital totalt	 2 053 565	 2 141 930

17. Rehabiliteringsavsättning 31.12.2015

	2015	2014
Individuell rehabilitering		
Avsättning vid årets början	31 614	35 431
Ökning i avsättningen under räkenskapsperioden	72 900	82 400
Användning av avsättningen under räkenskapsperioden	-83 528	-86 217
Individuell rehabilitering totalt	20 986	31 614
Utvecklingsprojekt inom rehabiliteringen		
Avsättning vid årets början	27 315	25 345
Ökning i avsättningen under räkenskapsperioden	4 926	8 166
Användning av avsättningen under räkenskapsperioden	-5 605	-6 196
Utvecklingsprojekt inom rehabiliteringen totalt	26 636	27 315
Forskning och utveckling		
Avsättning vid årets början	4 432	4 418
Ökning i avsättningen under räkenskapsperioden	2 736	2 289
Användning av avsättningen under räkenskapsperioden	-2 395	-2 276
Forskning och utveckling totalt	4 773	4 431

Rehabiliteringsavsättning 31.12.2015	52 395	63 360
Förändring i avsättningen totalt	-10 966	-1 834
Avsättningsmedel som är bundna av beslut	35 573	37 047

18. Långfristigt främmande kapital

	2015	2014
Servicefondens långfristiga lån	4 000	4 000
Skuld till staten för verksamhetskostnader	17 751	0

Kostnaderna för underhåll av Kanta-tjänsterna finansieras med användaravgifter som införs stegvis och som omfattar alla användare först under 2015. I inledningsfasen finansierar staten även den andel av bufferten som användarna ska betala, 4 miljoner euro. Medlen återbetalas till staten senast 2022. Närmare avtal om återbetalningen av lånet ingås under 2015. Ingen ränta tas ut för lånet.

Folkpensionsanstalten ska årligen i samband med bokslutet fastställa statens andel av de verksamhetskostnader som betalas ur folkpensionsfonden. Skillnaden mellan statens fastställda andel och de förskott som staten betalat beaktas i förskotten på verksamhetskostnaderna för det år som följer på fastställandet av bokslutet. (Statsrådets förordning 1418/2015)

19. Erhållna förskott, 1 000 euro

Väsentliga poster bland erhållna förskott	2015	2014
Förskottsbetalningar för folkpensionsfondens förmåner	291 039	295 960
Statens förskottsbetalningar för sjukvårdsförsäkringen	-21 929	26 328
Förskott för arbetsmarknadsstöd	4 221	5 324
Förskott för bostadsbidrag	89 175	65 761
Förskott för studiestöd	82 723	87 139
Förskott för servicefondens investeringar	5 652	5 615
Övriga förskott	9 588	12 439
Erhållna förskott totalt	460 469	498 566

20. Resultatregleringar, 1 000 euro

Väsentliga poster bland resultatregleringar	2015	2014
Semesterlöneskuld	44 105	43 964
Resultatregleringar för förmåner	4 600	5 300
Övriga resultatregleringar	9 821	5 530
Resultatregleringar totalt	58 526	54 794

Kortfristiga skulder, väsentliga poster	2015	2014
Skuld för förskottsinnehållning på folkpension	7 229	7 815
Skuld för förskottsinnehållning på sjukdagpenning	9 724	9 294
Skuld för förskottsinnehållning på föräldradagpenning	15 930	14 936

Skuld för grunddagpenning	11 989	7 823
Skuld för arbetsmarknadsstöd	12 549	27 584
Skuld för studiestöd	14 594	11 401
Skuld för bostadsbidrag	11 006	2 617
Skuld för verksamhetskostnader inom allmänna fonden för social trygghet	0	6 389
Skuld för förskottsinnehållning på arbetsmarknadsstöd	30 598	28 189
Skuld för arbetsmarknadsstödet passiva del	13 100	10 776
Skuld för förskottsinnehållning på hemvårdsstöd och partiell vårdpenning	6 760	7 068
Övriga kortfristiga skulder	37 490	37 762
Kortfristiga skulder totalt	170 970	171 654

Säkerheter, ansvarsförbindelser och arrangemang utanför balansräkningen

21. Pensionsansvarsfonden, 1 000 euro

Enligt gällande lagstiftning ska pensionsansvarsfonden ha en minimitäckning på 41 procent av det fulla pensionsansvarets belopp. Nedskrivningar av placeringstillgångar och justeringar av dessa har upptagits i resultaträkningen samt uppskrivningar och återföring av dessa i balansräkningen.

	2015	2014
Pensionsansvar för personalen	1 976 545	1 952 717
Minimitäckning	810 383	800 614
Täckning genom bidrag och avkastning	782 424	770 614
Täckning genom de anställdas pensionspremier	52 040	52 436
Pensionsansvarsfonden	824 424	823 050
Underskott i pensionsansvarsfonden	78 704	107 231
Pensionsansvarsfondens uppskrivningsfond	463 527	429 048
Andel av det totala pensionsansvaret som faller utanför fonden	1 152 121	1 129 667

22. Leasingansvar, 1 000 euro

	2015	2014
Leasingansvar för IT-utrustning		
Betalningar under nästa räkenskapsperiod	1 221	1 701
Betalningar under senare räkenskapsperioder	542	1 762
Leasingansvar för IT-utrustning totalt	1 763	3 463

23. Förmåner som gått till återkrav, 1 000 euro

Förmån	2015	2014
Arbetslöshetsförmåner	38 998	36 122
Allmänt bostadsbidrag	30 701	31 671
Studiestöd	12 818	12 700
Pensioner och handikappförmåner	4 249	4 363
Övriga förmåner	17 206	16 440

Totalt	103 972	101 296
---------------	---------	---------

24. Utestående underhållsbidrag, 1 000 euro

	2015	2014
Underhållsbidrag	214 257	219 797

25. Indrivning på grund av inkomstkontrollen för studiestöd, 1 000 euro

	2015	2014
Årskontroll av studiestöd	19 081	19 861

Enligt lagen om studiestöd (17 §) ska studerande själva se till att gränsen för årsinkomst inte överskrids. Återkravsbeloppet inkluderar en förhöjning med 15% (27 §). FPA kan inte påverka återkravsbeloppet.

26. Statsborgen för studielån och borgensfordringar, 1 000 euro

Nedan anges bankernas bestånd av statsgaranterade studielån enligt lagen om studiestöd samt beståndet av borgensfordringar för lån som FPA betalat i egenskap av borgensman, vilka ingår i statens administrativa bokföring. FPA sköter enligt lagen om studiestöd betalningen av borgensansvaren, indrivningen av borgensfordringar och redovisningen av intäkterna till Undervisningsministeriet. FPA kan inte påverka de belopp som borgensmannen ska betala.

	2015	2014
Studielån med statlig borgen	2 008 421	1 773 989
Statens borgensfordringar	143 268	154 906

I det statsgaranterade studielånsbeståndet ingår studielån med räntestöd för 0,3 miljoner euro som beviljats 31.12.2015 och för 0,8 miljoner euro som beviljats 31.12.2014.

27. Restbelopp för försäkringar, 1 000 euro

	2015	2014
Fordringar för försäkringsavgifter som ingår i skatteverkens indrivning av restbelopp	106 057	104 437

Bokslutsunderskrifter

Helsingfors den 17 mars 2016

	Anneli Taina	
Elli Aaltonen	Rauno Ihalainen	Saana Siekkinen
Ilkka Oksala	Lasse Lehtinen	Taru Tujunen
Timo Sipilä	Riitta Särkelä	Raimo Ikonen

Revisionsanteckning

Över utförd revision har idag avgivits berättelse.

Helsingfors den 7 april 2016

Markku Koskela
CGR

Pertti Hemmilä

Sofia Vikman

Merja Mäkisalo-Ropponen

Suna Kymäläinen

Kauko Tuupainen

Markus Lohi

Ulla-Maija Tuomela
CGR, OFR

Bokföringsböcker som använts i FPA:s bokföring 2015

Komprimerad verifikatdagbok

datautskrift

Balansbok

inbunden bok över räkenskapsperioden

Bokföringsuppgifter över centraliserade utbetalningar:

MP-verifikationsdatabas över centraliserade utbetaln.

maskinläsbar

Betalningsorder för centraliserade utbetalningar

verifikation, skriftlig

Täckningsöverföringar

skriftlig verifikation + maskinläsbar

Memorialverifikat

skriftlig verifikation + maskinläsbar

Byråernas bokföringsuppgifter:

Bokföringsfil (FK) per verifikation

maskinläsbar

Förmånssystemen enligt YHTE-mallen

Bankavgifter i MP, kontantbetalningar och återbetalningar i FK

Dagpenning (SP)

Rehabiliteringspenning (KB)

Arbetslöshetsförmåner (TI)

Föräldradagpenningar (VQ och VR)

Studieförmåner (OT)

Barnavårdsstöd (WH)

Arbetsersättning i anslutning till barnavårdsstöd (WY)

Specialvårdspenningar (SM)

Bostadsbidrag (AY)

Särskilt stöd till invandrare (MM)

Företagshälsovård för företagare (TO)

Redovisningar enligt fullmaktsavtalsförfarandet (SQ)

Sjukvårdsersättningar (SY)

Tilläggsersättningar för läkemedel (SH)

Barnbidrag (LL)

Rehabiliteringsbetalningar (KQ)

Statliga ersättningar till hälso- och sjukvården (QK)

Arbetsplatskassor (TK)

Statliga ersättningar (QK)

Underhållsstöd (LU)

Bostadsbidrag för pensionstagare (AE)

Folkpension (QE)

Indrivning utomlands (UP)

Handikappförmåner (VJ)

Webbläsartillämpningar och samverkande system

Endast FK-anslutning, utom bankavgifter och centralförvaltningens återbetalningar av ersättningar i MP-anslutningen för TW

Handläggningssystemet för apoteksredovisningar (SH)

Företagshälsovård (TW)

System med enbart centraliserad utanordning och hantering av återbetalningar

Endast MP-anslutning

Pensions- och handikappförmåner (RAKE)

Folkpensioner (KE)

Familjepensioner (PE)

Frontmannapensioner (RE)

Handikappförmåner (VY)

Fronttillägg till utlandet (UR)

Handikappbidrag (VT)

Kostersättning (RV)

Vårdbidrag för barn (HT)

Pensionsstöd för långtidsarbetslösa (ET)

Centraliserad utanordning och anslutning till byråernas delbokföring

I MP: bankavgifter för den egentliga betalningsdagen, i FK: enstaka betalningar, kontantbetalningar och återbetalningar

Militärunderstöd (SF)

Moderskapsunderstöd (VB)

Adoptionsbidrag (AD)

Administrativa system:

Byråernas betalningar (LM)

FK-anslutning

MP-anslutning

Arbetsplatskassornas betalningstrafik

FK-anslutning

MP-anslutning

Ekonomiavdelningens övriga material

Placeringsstillgångar:

Aktiekartotek manuell, Tahti-systemet

Anläggningstillgångar:

Aktieförteckning för byråerna manuell, Tahti-systemet

Anläggningstillgångar övriga manuell, Tahti-systemet

Tabellförteckning bok

Verifikationsslag som använts i FPA:s bokföring 2015

a) verifikationer i huvudbokföringen skriftliga

Verifikationer i Tahti-systemet (förteckning över verifikationsslag bifogas)

b) övriga verifikat

Byråernas bokföringsfil:

Verifikatsammanställning och betalningsförteckning skriftlig

(löpande numrering för varje kassa från årets början)

Bokföringsfil (FK) per verifikation maskinläsbar

MP-bokföringens verifikationsdatabas

MP-verifikationsdatabas över centraliserade utbetalningar maskinläsbar

Verifikationsserie, systemvis

Betalningsorder för centraliserade utbetalningar skriftlig/maskinläsbar

Verifikationsslag i Tahti-systemet som använts i produktionen 2015

Verifikationsslag	Nummerserie	Annull.verif.slag	Namn
12	12	12	AD Adoptiotuki
13	13	13	AE Eläkk.saa. as.tu

14	14	14	AY Asumistuki
15	15	15	EL El- ja vammaiset.
17	17	17	KB Kuntoutusraha
18	18	18	QK Valt.korv.maksut
20	20	20	KQ Kuntoutusmaksut
21	21	21	LL Lapsilisät
22	22	22	MM Maahanm.erit.tuki
23	23	23	Vammaisetuudet
24	24	24	OT Opintotuki
27	27	27	SA Sotilasavustus
28	28	28	SH Sairaanhoidokorv.
29	29	29	SM Erityishoitoraha
30	30	30	SP Sairauspäiväraha
31	31	31	SQ Valtak.sop.tilit.
33	33	33	TK TP-kass.enn.maksu
34	34	34	TM Työmarkkinatuki
35	35	35	TO Yritt. tt-huolto
36	36	36	TP Peruspäiväraha
37	37	37	TQ Koulutustuki
39	39	39	TW Työnant.tt-huolto
40	40	40	VB Äitiysavustus
42	42	42	VR Vanh.päiväraha
43	43	43	WH Lastenhoidon tuki
44	44	44	WY Last.h.tuen tkorv
45	45	45	WH Lastenhoidon tuki
46	46	46	F2 Asumistuki ja lap
47	47	47	MA Eläketuki / Menoj
48	48	48	LU Elatustuki
49	49	49	Takuueläke
53	53	53	Ulkomaan perintä/883
90	90	90	HA Toimisuhte-eläkk.
91	91	91	YM Toimistot
92	92	92	HP Palkat
93	93	93	Toimistojen LM-maksu
94	94	94	LP Laskut ja palkk.
95	95	95	SOKY-laskut
96	96	96	VU Vuokrat ja vast.
97	97	97	FK Toimist.kirj.pito
98	98	98	M2 Keskushall.pal.
99	99	99	M3 Katteensiirto
AA	AA	AA	Käyttöom.kirjaus
AB	AB	AB	Kirjanpitosite
AF	AF	AF	Poistokirjaukset
AN			Käyttöom.kirj: netto
AZ	AZ	AZ	Saldokirjaus
CH			Sopimuksen selvitys
DA	DA	DA	Asiakastosite
DG	DG	DG	Asiakkaat - hyvitys
DR	DR	DR	Asiakkaat - lasku
DS	DS	DS	Vuokravakuudet
DT	DT	DT	Vuokratulot
DZ	DZ	DZ	Asiakkaat - maksu
EU			Euro - pyöritysero
EX		AB	Ulkoinen numero
KA	KA	KA	Toimittajatosite
KG	KG	KG	Toimittajat - hyvät.
KN			Toimittajat - netto

KO	KO	KO	Vuokramenot
KP	KP	KP	Tilin ylläpito
KR	KR	KR	Toimittajat - lasku
KY	KY	KY	Toimittajat - KH hyv
KZ	KZ	KZ	Toimittajat - maksu
ML			ML-tilitys
PR			Hinnanmuutos
RA		RA	Hyvitys - nettosuor.
RB			Saatavien varaus
RE	RE	RE	Lasku - brutto
RN		RN	Lasku - netto
RT	RT	RT	KH Siirtokirjaukset
RV	RV	RV	Myyntilasku
SA	SA	SA	Pääkirjatilitosite
SB	12	AB	Pääkirjatilikirjaus
SC	SC	SC	Pääkirjavyörytys
SJ	SJ	SJ	Sijoitukset
SK	SK	SK	Kassatosite
SO	SO	SO	KH sisäiset vuokrat
SU		SU	Jälkikirjaustosite
UE			Tiedonsiirto
WA	WA	WA	Tavaranluovutus
WE	WE	WE	Tavaranvastaanotto
WI			Inventointitosite
WL			Varast.otto/toimitus
WN			Tav.vast.otto netto
ZA	ZA	ZA	Automaattitiliöinnit
ZB	ZB	ZB	Korv. tt-laskut
ZH	ZH	ZH	Palkat
ZK	ZK	ZK	Konversiot
ZM	ZM	ZM	Matkalaskut
ZP	ZP	ZP	Maksukirjaus
ZR		ZR	Pankki - täsmäytys
ZS			Maksu per shekki
ZT	ZT	ZT	Sähköinen tiliote
ZV		ZV	Maksuselvitys

BILAGA 4 CENTRALA RESULTAT OCH IAKTTAGELSER I FPA:S FORSKNINGSARBETE 2015

Centrala teman för forskningsarbetet var pensionärernas och låginkomsttagarnas utkomst, sjukförsäkringen som en del av social- och hälsovårdssystemet och sjukförsäkringsersättningarnas fördelning, stödjandet av närståendevården, familjeförmånerna, integreringen av invandrare samt utvärderingen av hur den rehabilitering som ordnas av FPA inriktats och effekterna av den. Nedan följer en närmare presentation av de centrala resultaten och iakttagelserna för år 2015.

1 Grundtrygghetens och FPA-utkomstskyddets tillräcklighet

Arbetslösheten påverkar Salobornas välbefinnande

I forskningsprojektet Salo i förändring utreds de långsiktiga effekterna av strukturomvandlingen i Salo. Enligt den första enkätundersökningen tvivlar de arbetslösa i Salo på sina möjligheter att få arbete. Av dem som mist sin arbetsplats vid Nokia anser varannan att branschbyte och utbildning är förutsättningar för att få ett nytt arbete. 40 % av de fast anställda visste inte för hur lång tid deras nuvarande anställning är tryggad, och fler än hälften av dem trodde inte att de hittar arbete i Salo om de skulle bli arbetslösa.

Den plötsliga strukturomvandlingen påverkar också Salobornas välbefinnande. Trots att hushållens utkomst ännu våren 2013 var relativt god hade vart femte arbetslöst hushåll på grund av ekonomiska problem tvingats ty sig till utkomststöd. En del av dem som länge varit arbetslösa hade tvingats ge avkall på sin levnadsstandard till och med när det gällde maten.

Arbetslösheten ökade inte Salobornas vilja att flytta trots att de arbetslösa såg pessimistiskt på stadens framtid. De starka banden till Salo minskar arbetskraftens rörlighet. Ett ekonomiskt stöd för pendlare kunde sporra invånarna i Salo att söka arbete i närområdet, i Åbo eller i huvudstadsregionen i stället för att flytta. Strukturomvandlingsfinansieringen kan dock inte användas för ett sådant stöd. En uppföljningsenkät genomfördes i maj 2015 och resultatet rapporteras år 2016.

Källa: Ylikännö M, Kehusmaa S, toim. Muuttuva Salo. Kyselytutkimus äkillisen rakennemuutoksen alueen asukkaiden hyvinvoinnista. Helsinki: Kela, Sosiaali- ja terveysturvan selosteita 94, 2015.

Nivån på grundtryggheten förbättrad men fortsättningsvis låg

Grundtrygghetens tillräcklighet har förbättrats under den pågående valperioden, men i förhållande till en rimlig minimikonsumtion är den fortfarande otillräcklig. Ändringar i lagstiftningen har minskat inkomstskillnaderna och fattigdomsriskerna. Detta konstateras i en rapport från expertgrupp II för grundtrygghetens utvärdering. FPA hade en bred representation i arbetsgruppen bakom rapporten, som även översattes till engelska och publicerades i FPA:s serie arbetspapper.

Källa: Perusturvan riittävyys II arviointiryhmä. Perusturvan riittävyys arviointiraportti 2011–2015. Helsinki: Terveys ja hyvinvoinnin laitos, Työpaperi 1, 2015.

The second expert group for evaluation of the adequacy of basic social security. Adequacy of basic social security in Finland 2011–2015. Helsinki: Kela, Working papers 80, 2015.

Merparten av utkomststödkunderna känner redan FPA

Fram till slutet av år 2016 ansvarar kommunerna för beviljandet av utkomststöd. Från och med början av år 2017 övergår beviljandet och utbetalningen av grundläggande utkomststöd till FPA. De övriga formerna av utkomststöd, dvs. kompletterande utkomststöd, förebyggande utkomststöd och utkomststöd i samband med arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, beviljas även i fortsättningen av kommunernas socialväsanden.

En omfattande analys baserad på registermaterial från år 2012 visade att cirka 7 % av de hushåll som fått FPA-förmåner under samma månad även fick utkomststöd. Dessa hushåll är alltså i nuläget kunder hos två olika myndigheter. Omvänt framkom att över 90 % av kunderna inom utkomststödet under samma månad även fick någon FPA-förmån. Många av dem som får utkomststöd är alltså redan nu vana vid att utträtta ärenden hos FPA. I en analys av utkomststödet olika former framkom att cirka 42 % av alla hushåll som fått grundläggande utkomststöd under samma år även hade fått kompletterande och/eller förebyggande utkomststöd. Det är dessa hushåll som kommer att utträtta ärenden både hos FPA och hos kommunens socialväsande efter att det grundläggande utkomststödet överförs till FPA.

Källa: Ahola E. Kaikki tuet yhdeltä luukulta? Kelan eri etuuksien ja toimeentulotuen eri lajien saamisen päällekkäisyys vuoden 2012 aineiston perusteella. Helsinki: Kela, Työpapereita 84, 2015.

Mikrosimuleringsmetod tar fram fakta som stöd för beslutsfattandet

FPA:s forskare deltog i uppdateringen och utvecklingen av mikrosimuleringsmodellen SISU som administreras av Statistikcentralen. Dessutom deltog forskarna i uppdateringen av den internationella mikrosimuleringsmodellen EUROMOD:s uppgifter om Finland. Mikrosimuleringsmetoden utnyttjades för att utföra olika beräkningar och ta fram konsekvensbedömningar av planerade lagändringar. Ett exempel är FPA:s rapport om hur de åtgärder som planeras i regeringsprogrammet påverkar pensionärernas försörjning och inkomstfördelningen bland dem.

Källa: Ahola E, Honkanen P, Sirviö M. Hallitusohjelma ja eläkeläisten toimeentulo. Helsinki: Kela, Työpapereita 77, 2015.

Ordets makt: den politiska inramningens inverkan på opinionen – pensionstagarnas bostadsbidrag som exempel

Politiken är det möjligas konst, och retoriken är verktyget. Föremålet för undersökningen är hur frågornas retoriska inramning påverkar svaren i opinionsundersökningar. Materialet utgörs av medborgaropinionen gällande sammanslagningen av pensionstagarnas bostadsbidrag med det allmänna bostadsbidraget. En fråga om sammanslagningen av de olika bidragsformerna ställdes till ett representativt urval av befolkningen. I den första tolkningsramen framställdes sammanslagningen som en nedskärning: "Är det rätt att regeringen skär ner pensionärernas bostadsbidrag?" 16 % av finländarna ansåg att nedskärningen var rätt åtgärd. I den andra tolkningsramen framställdes ärendet som en harmonisering av det generösare bostadsbidraget för pensionärer med det allmänna bostadsbidraget. 61 % av respondenterna ansåg att "harmoniseringen" var riktig. Resultatet visar att den politiska inramningen kan påverka åsikter. I politiken är saker och ting ofta vad de ser ut att vara. Orden formar verkligheten. Därför ligger makten hos den som har möjlighet att bestämma vilka begrepp och hurdan retorik som används i politiken.

Källa: Kangas O. Sanan voimaa: poliittisen kehystyksen vaikutus mielipiteeseen – esimerkkinä eläkkeensaajien asumistuki. Kelan tutkimusblogi 23.9.2015: <http://blogi.kansanelakelaitos.fi/arkisto/2730>

2 Sjukförsäkringen som en del av social- och hälsovårdssystemet

Största delen av sjukvårdsersättningarna betalas till låginkomsttagare

FPA betalar mer i sjukvårdsersättning till låginkomsttagare än till höginkomsttagare, vilket beror på låginkomsttagarnas höga läkemedels- och reseersättningar. Merparten av ersättningarna för privat sjukvård går emellertid till höginkomsttagare. Enligt en undersökning av FPA betalades år 2011 420 euro i sjukvårdsersättningar för varje finländare som fyllt 25 år. Största delen av ersättningarna betalades för läkemedel. De årliga ersättningarna var höga särskilt bland låginkomsttagare. I grupperna med låga inkomster var också reseersättningarna betydande. De ersättningar som betalades för läkararvoden, tandvård samt undersökning och behandling utbetalades däremot övervägande till höginkomsttagare.

Källa: Blomgren J, Aaltonen K, Tervola J, Virta L. Kelan sairaanhoitokorvaukset tuloryhmittäin. Kenelle

korvauksia maksetaan ja kuinka paljon? Helsinki: Kela, Sosiaali- ja terveysturvan selosteita 93, 2015.

FPA-ersättningarna för privat sjuk- och tandvård koncentreras till storkonsumenter

Ungefär varannan vuxen finländare använde under år 2011 någon av de privata sjukvårdstjänster som FPA ersätter, dvs. uppsökte en privat läkare, privat tandvård och/eller privat undersökning och behandling. I en undersökning analyserade FPA fördelningen av kostnaderna och ersättningarna för privat vård i ett material representativt för den vuxna befolkningen år 2011. Bland dem som hade använt privata tjänster koncentrerades besöken till relativt få personer: bara en liten del av den vuxna befolkningen stod för merparten av både kostnaderna för den privata sjukvården och de ersättningar som FPA betalade. De 5 % av den vuxna befolkningen som hade de högsta vårdkostnaderna definierades som storkonsumenter. Dessa storkonsumenter stod för cirka 40 % av såväl alla kostnader som ackumulerats under kalenderåret som av FPA-ersättningarna. Storkonsumenterna var oftast kvinnor, äldre, höginkomsttagare och stadsbor. Kronisk sjukdom, som mättes med hjälp av rätten till ersättning för läkemedel, hade inget klart samband med en hög konsumtion av privata tjänster.

I ett projekt följde Pellervo ekonomiska forskningsinstitut och FPA upp storkonsumenter inom den privata tandvården. Som storkonsumenter definierades personer som besökte tandläkaren minst fem gånger under urvalsåret. Dessa personer utgjorde 15 % av den privata sektorns kunder, och 37 % av det första årets FPA-ersättningar betalades till dem. Storkonsumtionen förblev kortvarig. Under uppföljningsåren skiljde de sig inte längre väsentligt från övriga användare.

Källor: Blomgren J, Virta L. Yksityisen sairaanhoidon kustannukset ja Kela-korvaukset keskittyvät: keitä suurkuluttajat ovat? Suomen Lääkärilehti 2015; 70(38): 2419–2424.

Jauhiainen S, Alho E, Holappa V, Noro K, Mikkola H, Virta L. Yksityisen hammashoidon suurkuluttajat: tutkimus käyntimääristä, kustannuksista ja korvauksista. Suomen Hammaslääkärilehti 2015; 22(7): 28–32.

Unik social- och hälsovårdsinformation från Uleåborg

FPA undersöker fältet av social- och hälsovårdstjänster och dess många kanaler med hjälp av ett registermaterial som omfattar invånarna i Uleåborg. Materialhelheten, som är unik med tanke på forskningen kring social- och hälsovårdens finansiering, omfattar kommunens, FPA:s och företagshälsovårdens uppgifter om social- och hälsovårdstjänster i Uleåborg år 2013. Uppgifterna samlades in i samarbete med FPA, Uleåborgs stad, Nordic Healthcare Group (som underleverantör för Sitra) och fyra producenter av företagshälsovårdstjänster (Attendo, Mehiläinen, Terveystalo och Oulun työterveys).

Inom FPA pågår flera studier som utnyttjar detta registermaterial, till exempel en undersökning om överlappande användning av hälsovårdens olika sektorer, en jämförelse av de psykoterapitjänster som kommunen och FPA bekostar, en analys av äldre personers användning av tjänster och en utredning av hur personer som får rehabiliteringspenning för unga använder andra förmåner och tjänster i jämförelse med andra unga i motsvarande ålder. Preliminära resultat från undersökningarna presenterades på ett seminarium i december 2015.

Källor: Mikkola H, Hujanen T, Ahola E. Jos tieto ohjaisi sote-suunnittelua. Sote-menoja pystytään karsimaan, kun tunnetaan hoitoketjun kaikki kustannukset. Sosiaalivakuutus 2015; 53 (2): 35–36.

Tillman P, Miettinen J. Matkakorvauksiin tulossa kokeilu. Sosiaalivakuutus 2015; 53 (3): 29.
Presentationer på seminariet "Kelan etuudet SOTEssa – onko monikanavarahoitus pian historiaa?" 1.12.2015. <http://www.slideshare.net/kelantutkimus/tag/kelan-etuudet-sotessa-1-12-2015>

Reseersättningarna som föremål för nedskärningar – inriktas på allvarliga sjukdomar

Sjukförsäkringens reseersättningar har blivit föremål för flera nedskärningar de senaste åren och självriskerna har höjts betydligt. På basis av registeruppgifter vet man att en liten del av dem som får

reseersättning orsakar en stor del av kostnaderna, och å andra sidan att FPA-ersättning överhuvudtaget inte söks för merparten av de resor som omfattas av ersättningen. Svårt funktionshindrade personer som får FPA-rehabilitering samt cancer- och dialyspatienter reser särskilt mycket. Resorna görs i synnerhet av äldre personer och under de sista levnadsåren. En del dialysenheter har på eget initiativ börjat ordna dialyspatienternas behandlingstider så att transporterna ska gå att kombinera. Sådana arrangemang kan bli vanligare om en del av finansieringsansvaret för resorna överförs till de nya social- och hälsovårdsområden som inleder sin verksamhet under de kommande åren.

Källor: Tillman P. Matkakorvauksiin tulossa leikkauksia – 5 % saajista aiheutti 45 % matkakorvauksista. Kelan tutkimusblogi 7.10.2015: <http://blogi.kansanelakelaitos.fi/arkisto/2805>.

Tillman P. Matkakorvauksia käytetään edelleen vähän. Kelan tutkimusblogi 28.4.2015: <http://blogi.kansanelakelaitos.fi/arkisto/2449>.

Tillman P, Maunula N. Hemodialyysikäynteihin liittyvät sairausvakuutuksen matkakorvaukset 13 miljoonaa euroa vuonna 2012. Helsinki: Kela, Työpapereita 73, 2015.

Mikkola H, Tillman P. Kotkan dialyysiyksikkö esimerkkinä muille – potilaan parasta ajattelemalla säästöihin? Kelan tutkimusblogi 26.1.2015: <http://blogi.kansanelakelaitos.fi/arkisto/2200>.

Tillman P. Yhteiskuljetukset näkyvät korvausmenoissa. Kelan tutkimusblogi 16.6.2015: <http://blogi.kansanelakelaitos.fi/arkisto/2578>.

Nästan alla får läkemedelsersättningar – största delen betalas till låginkomsttagare

Enligt registeruppgifter från år 2011 var andelen som fått läkemedelsersättningar över 70 % i alla inkomstgrupper. När skillnaderna i inkomstgruppernas åldersstruktur beaktades var de som fått ersättning jämnt fördelade över inkomstgrupperna. Detta berodde främst på att grundärsättningarna är så allmänna. I snitt var ändå de ersättningssummor som betalats under året högre för låginkomsttagare än för höginkomsttagare. Låginkomsttagarnas högre ersättningssummor innebar också högre genomsnittliga självrisksummor. Låginkomsttagarna fick specialärsättning och tilläggsärsättning oftare än personer med högre inkomster, när skillnader i bakgrundsvariablerna standardiserats. De reella genomsnittliga ersättningssummorna sjönk något under tidsperioden 2006–2011. Detta är en följd av att läkemedelspriserna sjunkit i och med referensprissystemet.

Källa: Blomgren J, Aaltonen K, Tervola J, Virta L. Kelan sairaanhoitokorvaukset tuloryhmittäin. Kenelle korvauksia maksetaan ja kuinka paljon? Helsinki: Kela, Sosiaali- ja terveysturvan selosteita 93, 2015.

Effekterna av ändringarna i systemet för läkemedelsärsättning 2016

I början av år 2016 trädde flera ändringar i läkemedelsärsättningarna i kraft i syfte att uppnå besparingar och utveckla systemet för läkemedelsärsättning. FPA:s forskningsenhet simulerade ändringarnas inverkan på sjukförsäkringens utgifter och patienternas självrisker i lagberedningens olika skeden (RP 330/2014 rd, RP 106/2015 rd, RP 128/2015 rd). Från och med början av år 2016 infördes bland annat en initialsjälvrisk på 50 euro för personer som fyllt 18 år och ärsättningssystemets fasta självrisker höjdes. Tidigare hade bland annat grundärsättningen höjts genom lag 252/2015. Enligt simuleringarna höjer ändringarna självriskerna med cirka 12 euro i genomsnitt för dem som fått läkemedelsärsättning. För merparten av dem som använder läkemedel är ändringen i självrisken mindre än 20 euro per år. För cirka 2 % av dem stiger självrisken emellertid med mer än 50 euro per år. Nästan alla vars självrisk stiger med mer än 20 euro har någon specialärsättningsgill sjukdom. Självriskerna stiger något mer för låginkomsttagare än för personer med högre inkomster. Självrisken stiger mest i åldersgruppen 65–74 år. Av självriskökningarna på över 30 euro berör 74 procent och av ökningarna på över 50 euro 82 procent personer som i nuläget betalar mindre än 200 euro i självrisk per år.

Källor: Konsensbedömningarna i regeringens propositioner 330/2014 rd, 106/2015 rd och 128/2015 rd.

Aaltonen K, Martikainen J. Kuka maksaa lääkkeiden alkuomavastuun? Presentation på FPA:s forskningsenhets seminarium "Lääke-euro talouden puristuksessa" 3.6.2015. <http://www.slideshare.net/kelantutkimus/tag/l%C3%A4%C3%A4keseminaari-3-6-2015>

Aaltonen K, Martikainen J. Vuoden 2016 lääkekorvausmuutosten vaikutukset potilaiden omavastuumenoihin – simulointitutkimus. Tackling Inequalities in Times of Austerity (TITA) Policy brief 1/2015. <http://blogit.utu.fi/tita/output/policy-briefs-in-finnish/>

Aaltonen K, Martikainen J. Ehdotukset lääkekorvausmenojen säästötoimiksi – vaikutukset potilaiden omavastuusiin. Presentation på forskningsenhets informationsinslag vid FPA 11.11.2015. <http://www.slideshare.net/kelantutkimus/katri-aaltonen-ja-jaana-martikainen-ehdotukset-lakekorvausmenojen-ssttoimiksi-vaikutukset-potilaiden-omavastuusiin>

Referensprissystemets inverkan på läkemedelspriserna avtar

I undersökningen analyseras hur referensprissystemet och utbytet av läkemedel påverkat priserna på psykosmediciner 2,5 år efter att referensprissystemet infördes. Undersökningen visade att priserna på psykosmediciner under denna tidsperiod enligt medicin sjönk med 25–51 %. Den genomsnittliga prisminskningen var 40 %. Största delen av besparingarna uppnåddes nästan omedelbart efter att referensprissystemet införts. Efter detta har priserna på de preparat som omfattas av systemet stabiliserats eller rentav stigit något.

I undersökningen observerades också att en prissänkning som nästan motsvarar referensprissystemets inverkan möjligen kunde ha uppnåtts under en period på 2,5 år genom utbyte av läkemedel. Införandet av referensprissystemet sänkte emellertid priserna snabbt, vilket ledde till betydande tilläggsbesparingar på kort sikt. På längre sikt visade sig systemet emellertid ha en svag förmåga att främja priskonkurrensen mellan tillverkarna. Systemet bör vidareutvecklas för att främja priskonkurrensen.

Källa: Koskinen H, Mikkola H, Saastamoinen L K, Ahola E, Martikainen J. Time Series Analysis on the Impact of Generic Substitution and Reference Pricing on Antipsychotic Costs in Finland. *Value in Health* 2015 (Dec); 18(8): 1105–12.

Prisregleringens inverkan på servicekvaliteten i FPA:s fysioterapi för svårt funktionshindrade

Vid FPA pågår projektet Kilpailu ja sääntely kuntoutuspalveluissa (Kilpa), som analyserar hur konkurrens och reglering påverkar marknaden för rehabiliteringstjänster samt undersöker klientens val, hur det realiserar och vilka utvecklingsbehov som finns. Projektets första delundersökning utredde hur prisregleringen för servicesedlar påverkat servicens kvalitet.

FPA:s rehabiliteringstjänster upphandlas i huvudsak genom anbudsförfarande, men under avtalsperioden 2011–2014 testades för första gången även servicesedlar inom öppenvårdsfysioterapi för svårt funktionshindrade i två av FPA:s försäkringsdistrikt. Den servicesedel som testades i FPA:s försök skiljde sig från kommunernas motsvarande förfarande i fråga om klientens självriskandel, eftersom priset för FPA:s sedel var reglerat (fast), FPA svarade för alla tjänstens kostnader för företaget och ingen självriskandel kunde debiteras av klienten. För klienten har det ingen betydelse hur servicen ordnas, eftersom klienten kan välja en lämplig producent bland FPA:s avtalspartner i sitt eget område oavsett på vilket sätt tjänsterna ordnas.

Utgående från det preliminära resultatet försämrade prisregleringen kvaliteten på den individuella fysioterapi för svårt funktionshindrade. Av undersökningen framgick dock att försämringen inte beror på att sedelns prisnivå skulle vara för låg, utan sannolikt på bristfällig och ojämnt fördelad information. För tillfället erbjuds klienterna rätt lite information om serviceproducenterna, och därför uppmuntrar systemet inte företagen att investera i kvalitet.

Källa: Pekola P, Mikkola H, Linnosmaa I. Hintasääntely kuntoutuspalveluissa – Mitä käy laadulle? *Terveystaloustiede* 2015. Helsinki: Terveystaloustiede; 2015:20–25.

Hög risk för invalidpension bland personer som fått sjukdagpenning för psykisk ohälsa

I Pensionsskyddscentralens och FPA:s gemensamma forskningsprojekt undersöktes sjukfrånvaron före pensioneringen bland personer som beviljats invalidpension på grund av psykisk ohälsa. Sjukdagpenning som beviljats redan sju år innan invalidpensioneringen utgjorde en stark prediktor för kommande pensionering. Andelen som fått sjukdagpenning av dem som senare pensionerades var hög redan i början av den undersökta sjuårsperioden, och ökade när tidpunkten för pensioneringen närmade sig. Även sjukdagpenningar som inte betalats på grund av en psykisk diagnos predicerade särskilt pensioneringar på grund av depression och bipolär sjukdom. För att identifiera personer som löper en hög risk för invalidpension på grund av psykisk ohälsa skulle det vara viktigt att redan i ett tidigt skede ingripa i de upprepade och utdragna sjukdagpenningsperioder som karakteriserar personer som fått en psykisk diagnos.

Källa: Laaksonen M, Blomgren J, Tuulio-Henriksson A: Sickness allowance histories among disability retirees due to mental disorders: a retrospective case-control study. *Scandinavian Journal of Public Health*, Epub ahead of print. <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26614634>

Samband mellan minskad institutionsvård och ökade läkemedelskostnader i öppenvården

På grund av minskningen av den traditionella institutionsvård som ordnas på ålderdomshemmen och hälsocentralernas bäddavdelningar betalas allt större läkemedelskostnader av sjukförsäkringen. Detta beror på att kommunen betalar läkemedelskostnaderna för patienter inom den offentliga institutionsvården, medan receptbelagda läkemedel för personer i öppenvården till stor del betalas av sjukförsäkringen. I detta sammanhang räknas serviceboende som öppenvård. En analys av service och läkemedelskostnader för 75 år fyllda i det kommunala materialet visar att varje minskning med en procentenhet av andelen personer i traditionell institutionsvård har ökat de läkemedelskostnader som sjukförsäkringen täcker, de läkemedelsersättningar som FPA betalar samt de självrisker som kunderna betalar med i genomsnitt cirka 1 % räknat per person under åren 2000–2013. Av FPA:s och Helsingfors universitets gemensamma undersökning framgår också att kommunerna endast delvis ersatt den minskade institutionsvården med andra former av långtidsvård.

Källa: Blomgren J, Einiö E. Laitoshoidon vähenemisen yhteys ikääntyneiden muihin pitkäaikaishoivan palveluihin ja sairausvakuutuksen korvaamien lääkkeiden kustannuksiin vuosina 2000–2013. *Yhteiskuntapolitiikka* 2015; 80(4): 334–348.

Hälften av barnens läkarbesök i huvudstadsregionen görs på privata mottagningar

År 2011 gjordes 57 % av de under 7-åriga barnens läkarbesök i huvudstadsregionen på privata läkarstationer, visar en undersökning av FPA:s forskningsenhet och Institutet för hälsa och välfärd. Flitigast användes den privata sektorn i Esbo (67 %). Enligt den uppfattning som varit förhärskande i Finland kompletterar privata hälsovårdstjänster den offentliga hälsovården. Detta överensstämmer inte längre med verkligheten i huvudstadsregionen, där sektorerna används i lika stor utsträckning. En sannolik förklaring är de privata sjukkostnadsförsäkringarna. Denna utveckling kan leda till att den offentliga vården försämrats om de offentliga hälsostationerna inte utvecklar sina tjänster för barn. Blir barnen överkörda när antalet äldre som behöver vård ständigt ökar?

Källa: Järvelin J, Virta L, Mikkola H. Hoitoon yksityiselle vai julkiselle sektorille? Alle 7-vuotiaiden lääkärisäkäynnit pääkaupunkiseudulla. *Suomen Lääkärilehti* 2015; 70(47): 3199–3205.

Antibiotika i spädbarnsåldern kan orsaka fetma hos barnet och höja risken för astma eller barnreumatism

Barn som upprepade gånger fått antibiotika före sin andra födelsedag kan vara mer benägna än andra att gå upp i vikt. Uppgifter om antibiotika som används av barn från FPA:s register över läkemedelsköp ställdes i relation till tillväxtuppgifter om 12 000 friska Esbobarn från barnrådgivningens databaser. Antibiotika påverkar tarmkanalens mikrobflora särskilt i spädbarnsåldern. Med hjälp av fall-referentuppställningar av FPA:s registeruppgifter upptäcktes dessutom ett samband mellan exponering

för antibiotika under det första levnadsåret och utveckling av astma och reumatism i ett senare skede. Risken för astma var 1,6 gånger så hög och risken för barnreumatism 1,2 gånger så hög som utan exponering. Risken var högre om vissa bredspektriga antibiotikum använts upprepade gånger. Läkarkåren ska undvika att ordinera onödiga antibiotikakurer för små barn.

Källor: Saari A, Virta LJ, Sankilampi U, Dunkel L, Saxen H. Antibiotic exposure in infancy and risk of being overweight in the first 24 months of life. *Pediatrics* 2015 Apr; 135(4): 617–626.

Metsala J, Lundqvist A, Virta LJ, Kaila M, Gissler M, Virtanen SM. Prenatal and post-natal exposure to antibiotics and risk of asthma in childhood. *Clin Exp Allergy* 2015 Jan; 45(1): 137–145.

Arvonen M, Virta LJ, Pokka T, Kroger L, Vähäsalo P. Repeated exposure to antibiotics in infancy: a predisposing factor for juvenile idiopathic arthritis or a sign of this group's greater susceptibility to infections? *J Rheumatol* 2015 Mar; 42(3): 521–526.

3 Utvärdering av hur den rehabilitering som ordnats av FPA inriktats och effekterna av den

Lyckad sammankoppling av rehabilitering och arbete

FPA utvecklade och undersökte den tidiga rehabiliteringen för personer i arbetsför ålder. Den nya rehabiliteringsmodellen var starkt kopplad till arbetslivet och genomfördes i samarbete mellan arbetsplatserna, hälsovården och rehabiliteringen. Rehabiliteringens positiva effekter framkom i rehabiliteringsklienternas bedömning av sin egen förbättrade arbetsförmåga samt i arbetsrelaterade frågor såsom hanteringen av brådska. Positiva förändringar med anknytning till arbetet uppstod särskilt i de fall då rehabiliteringsklienternas situation var sämre jämfört med resten av personalen, och de arbetsrelaterade effekterna uppstod hos de klienter som upplevde att de behövde stöd i frågor som gällde arbetsförhållandena och den egna yrkeskarriären. Detta resultat avviker anmärkningsvärt från tidigare forskningsresultat gällande ASLAK-rehabiliteringen, som visat en rätt svag koppling mellan rehabiliteringen, arbetet och arbetsplatsen.

Arbetsplatsernas, chefernas och företagshälsovårdens aktiva deltagande bidrog till det positiva resultatet. Tanken var att undersökningsresultaten skulle tillämpas år 2016 i den nya AURA-rehabiliteringen som skulle ersätta ASLAK- och TYK-rehabiliteringen. Rehabiliteringsmodellen skulle ha varit vetenskapligt belagd och samtidigt representerat verkställandet av en kunskapsbaserad politik. Regeringsprogrammets anpassningsprogram för den offentliga ekonomin förhindrade emellertid införandet av den nya rehabiliteringsmodellen och avbröt FPA:s tradition av tidig arbetslivsinriktad rehabilitering.

Källor: Seppänen-Järvelä R, Aalto A-M, Juvonen-Posti P, Laaksonen M, Tuusa M, toim. Yksilöllisesti räätälöity ja työhön kytketty. Kelan työhönkuntoutuksen kehittämishankkeen arviointitutkimus. Helsinki: Kela, Sosiaali- ja terveysturvan tutkimuksia 139, 2015.

Seppänen-Järvelä R, Syrjä V, Juvonen-Posti P, Pesonen S, Laaksonen M, Tuusa M, Savinainen M, Henriksson M. Kuntoutumisen polku – yhteistoimintaa ja yksilöllisiä valintoja. Kelan työhönkuntoutuksen kehittämishankkeen arviointitutkimus. Helsinki: Kela, Sosiaali- ja terveysturvan tutkimuksia 141, 2015.

Projektet AMI för utvecklingen av psykisk rehabilitering för vuxna i öppenvård fortsätter i FPA:s regi

Projektet AMI för utvecklingen av psykisk rehabilitering för vuxna i öppenvård genomfördes under åren 2010–2014 som en del av arbetet för att utveckla FPA:s psykiska rehabilitering. Målet med AMI-rehabiliteringen var att förbättra funktionsförmågan hos anställda rehabiliteringsklienter med depression, erbjuda hjälp med att lindra depressionssymptomen och stödja den allmänna livskompetensen och sociala växelverkan. AMI-rehabiliteringen uppfyllde de uppställda målen väl. Rehabiliteringsklienterna upplevde i huvudsak att kursen var nyttig och förstärkte deras psykiska kondition, arbets- och funktionsförmåga och krafter. Rehabiliteringsmodellen i form av öppenvårdsbesök i grupp erbjöd på ett

lyckat sätt kamrattstöd under professionell ledning. De fortsättningsträffar som avtalades med företagshälsovården utgjorde ett viktigt stöd efter att rehabiliteringen avslutats. Resultaten från AMI-projektet utnyttjas i utformandet av FPA:s nya servicemodell för psykisk rehabilitering i öppenvården.

Källa: Tuulio-Henriksson A, Appelqvist-Schmidlechner K, Salmelainen U. AMI-kuntoutus. Ryhmäpainotteinen kuntoutusmalli työelämässä oleville masennuskuntoutujille. Helsinki: Kela, Sosiaali- ja terveysturvan tutkimuksia 138, 2015.

Sex procent fick FPA-rehabilitering före 25 års ålder

I undersökningen analyserades FPA-rehabiliteringen för personer födda i Finland år 1987. THL:s registermaterial Nationell födelsekohort 1987 kombinerades med FPA:s uppgifter om rehabiliteringsbeslut och kostnader från åren 1987–2012. Sammanlagt 6,2 % av personerna i kohorten hade före sitt 25:e levnadsår fått ett positivt beslut gällande någon av de rehabiliteringsåtgärder som FPA beviljar. Endast 1,3 % fick medicinsk rehabilitering för gravt handikappade, men dessa personer deltog i många rehabiliteringsåtgärder i olika terapiformer och hade de högsta kostnaderna för rehabiliteringen beräknade per person. 2,3 % av kohorten fick yrkesinriktad rehabilitering. De viktigaste rehabiliteringsformerna var yrkesutbildning och rehabiliteringsundersökning. Efter år 2007 iaktogs en tydlig ökning i kostnaderna för yrkesinriktad rehabilitering. 3,2 % av kohorten fick rehabilitering enligt prövning, och över hälften av dessa rehabiliteringsåtgärder utgjordes av rehabiliterande psykoterapi som beviljats före ingången av år 2011. Även rehabiliterings- och anpassningskurserna var en betydelsefull rehabiliteringsåtgärd. Den lagstadgade rehabiliterande psykoterapin var den vanligaste terapiformen efter fysioterapi. I en preliminär regional analys upptäcktes betydande skillnader mellan olika områden i utnyttjandet av rehabiliteringsåtgärder.

Källa: Törmäkangas L, Autti-Rämö I, Tuulio-Henriksson A, Merikukka M, Ristikari T, Paananen R, Gissler M. Kelan järjestämä kuntoutus vuonna 1987 syntyneille. Helsinki: Kela, Työpapereita 75, 2015.

Forskningsresultat från utvecklingsprojektet OPI för unga stödde införandet av en ny rehabiliteringsmodell inom FPA

I FPA:s utvecklingsprojekt OPI testades rehabiliteringsmodellen OPI i samarbete mellan rehabiliteringsinrättningen och läroanstalterna åren 2010–2013. I rehabiliteringskurserna som i huvudsak genomfördes i grupp deltog 16–25-åriga rehabiliteringsklienter i yrkesutbildning som hade en diagnostiserad depressionssjukdom eller ångeststörning. Syftet med rehabiliteringen var att stödja de unga i livshantering och studierna, att stärka deras funktionsförmåga och att lindra de psykiska problemen. Kurserna genomfördes under läroanstaltens terminer.

En utvärderingsstudie i anslutning till projektet som genomfördes i samarbete mellan FPA och THL visade att rehabiliteringen och studierna kunde kombineras på ett fungerande sätt. Rehabiliteringens positiva effekter hängde samman med att rehabiliteringen genomförts i rätt tid, att växelverkan mellan handledaren och den unga lyckades och att samarbetet med den behandlande instansen fungerade. Studiens resultat gav en uppmuntrande bild av möjligheterna att förbättra deprimerade ungas livshantering med hjälp av rehabilitering som genomförs i samarbete med läroanstalten och sammanjämkas med studierna. FPA inför en rehabiliteringsmodell som överensstämmer med den standard som trädde i kraft 1.1.2016 och som baserar sig på forskningsresultaten från OPI-projektet.

Källa: Appelqvist-Schmidlechner K, Wessman J, Salmelainen U, Tuulio-Henriksson A, Sipilä N, Ahonen S, Luoma M. Nuorten avomuotoinen OPI-mielenterveyskuntoutus. Koettu hyöty ja vaikuttavuus sekä kuntoutusmallin soveltuvuus. Helsinki: Kela, Sosiaali- ja terveysturvan selosteita 92, 2015.

Kostrehabiliteringens kvalitet bör säkras

Med hjälp av kostrehabilitering kan sjukdomar förebyggas och rehabiliteringen främjas efter insjuknande och invalidisering. Detta förbättrar också funktionsförmågan, arbetsförmågan och livskvaliteten. Kostrehabilitering gynnar särskilt personer som lider av fetmarelaterade sjukdomar (till exempel diabetes och sömnapné) eller undernäring. Det är alltså viktigt att kostrådgivningen och måltidsutbudet vid alla

rehabiliteringsinrättningar följer näringsrekommendationerna och stöttar varandra. Studien visar att maten vid många inrättningar innehåller för mycket salt och hårt fett som är skadligt för hälsan. Denna andel bör minskas och ersättas med fetter baserade på vegetabiliska oljor. Dessutom bör den hälsosamma måltiden på ett bättre sätt än i nuläget exemplifieras med hjälp av tallriksmodellen, som också utgör en modell för hälsosamt ätande i vardagen. FPA bör utveckla standarderna för kostrehabiliteringen och inkludera uppnåendet av dem i auditeringen.

Källor: Hakala P, Toikka T, Paturi M, Autti-Rämö I. Ravitsemuskuntoutuksen toteutuminen Kelan järjestämillä kuntoutuskursseilla. Helsinki: Kela, Sosiaali- ja terveysturvan tutkimuksia 135/2015.

Hakala P. Ravitsemuskuntoutukseen kannattaa panostaa – miksi ja miten? Kelan tutkimusblogi 28.5.2015: <http://blogi.kansanelakelaitos.fi/arkisto/2537>.

Hakala P. Unohda uskomukset – ravitsemuskuntoutus perustuu tietoon. Kolumni. Sosiaalivakuutus 2015; 2: 31.

4 Studier i anknytning till närståendevård och omsorg

Närståendevårdarna önskar vikarier, tillfälliga vårdalternativ och hjälp i servicedjungeln

Förbättringen av närståendevården och utvecklingen av hemvården för äldre är ett av regeringen Juha Sipiläs fem spetsprojekt med anknytning till hälsa och välbefinnande. Närståendevården och familjevården har också beviljats betydande tilläggsfinansiering. Syftet är särskilt att hjälpa närståendevårdarna orka i arbetet och förbättra deras ledighets- och vikariearrangemang samt möjligheterna för personer i arbetsför ålder att vårda anhöriga.

FPA genomförde år 2014 den första riksomfattande undersökningen om närståendevårdare. Med tanke på närståendevårdarens motivation och närståendevårdens fortgång kan närståendevårdarens ledigheter och tjänsterna för närståendevårdande familjer ha en stor betydelse. I fråga om ledigheter önskade närståendevårdarna särskilt möjligheter till vikarier i hemmet och tillfällig vård. En särskild vikariepool där man vid behov också med kort varsel kunde få vikariehjälp kunde vara en lösning. I vissa fall hade lediga dagar kompenserats med servicesedlar, men ofta räckte de bara till för några timmars hjälp.

Lämpliga tjänster i rätt tid underlättar närståendevårdarens vardag och gör det lättare att orka med arbetet. Den ansökningsprocess och byråkrati som krävs upplevdes dock ibland som utmattande för närståendevårdarna, liksom särskilt i barnfamiljer de upprepade ansökningarna om handikappförmåner och rehabilitering från FPA. Det finns ett behov av individuell hjälp.

En rätt stor del särskilt av barnens närståendevårdare arbetade dessutom på heltid eller deltid. Arbete eller företagande ger inkomster men kan också vara psykiskt viktigt. Möjligheten till så kallad omsorgsledighet som funnits i några års tid (en ändring i arbetsavtalslagen som ger arbetstagaren möjlighet att tillfälligt utebli från arbetet för att vårda en familjemedlem) hade nästan inte utnyttjats. En del hade gått över från avlönat arbete till företagande eftersom de upplevt det för svårt att kombinera arbete och närståendevård.

Källor: Tillman P, Mattila Y. Sijaishoitopankista apua omaishoitoon? Kelan tutkimusblogi 15.6.2015: <http://blogi.kansanelakelaitos.fi/arkisto/2561>.

Tillman P, Kallioma-Puha L, Mikkola H. Omaishoitaja jaksaa vain jos saa tukea. Sosiaalivakuutus 1/2015. Tillman P, Mattila Y. Omaishoito 24/7 + työ 8h/pvä = ?. Kelan tutkimusblogi 25.6.2015: <http://blogi.kansanelakelaitos.fi/arkisto/2593>.

Gemensam och egen beredskap – äldreomsorgens utmaningar

Äldreservicen, och ur ett bredare perspektiv hela den offentliga servicens ekonomiska hållbarhet, är en

källa till oro. Den snabbt ökande relativa andelen äldre och den påföljande försvagade demografiska försörjningskvoten samt finansieringsunderskottet inom den offentliga sektorn tvingar oss att överväga nya lösningar för genomförandet och finansieringen av äldreomsorgen. Detta gäller såväl Finland som de övriga rika OECD-länderna. I Finland är problemet för tillfället mer aktuellt än i många andra länder. Under de kommande årtiondena åldras befolkningen i Finland snabbare än i de övriga OECD-länderna. Redan nu är de sociala utgifternas och skatternas andel av bruttonationalprodukten förhållandevis stor i Finland. Skatternas andel av nationalprodukten hör till de största i EU. Statens budget har uppvisat underskott i nästan ett årtionde, kommunernas längre än så. Vad har vi råd med när antalet hjälpbehövande ständigt ökar och de arbetande åldersklasserna krymper? Hur kan till exempel omsorgsförsäkringar, omvända bostadslån, stödsystem för närståendevården osv. fungera, och vilka skulle verksamhetsförutsättningarna vara? Vad gör den offentliga sektorn? Vilken roll har den tredje sektorn, dvs. frivilligverksamheten, företagen, den närmaste omgivningen och familjerna? Undersökningen överväger och jämför olika alternativ och söker lösningsmodeller.

Källa: Kalliomaa-Puha L, Kangas O. Yhteistä ja yksityistä varautumista – Vanhusten hoivan tulevaisuus. Kalevi Sorsa -säätö, 2015.

5 Integreringen av invandrare

Undersökning om användningen av hemvårdsstöd bland invandrare på 2000-talet

Forskning visar att barn från mindre bemedlade familjer och invandrarfamiljer har nytta av dagvården i sin utveckling. Dagvården förbättrar den senare integrationen av invandrabarnen bl.a. genom språkinläring och socialisering. I Finland stöds vården av barn under skolåldern i hemmet i form av stödet för hemvård av barn. Nio av tio barn vårdas åtminstone under en tid med hjälp av stödet för hemvård av barn. Undersökningar visar emellertid att invandrare i Finland vårdar sina barn hemma längre än den övriga befolkningen i genomsnitt. Perioderna med hemvårdsstöd är längst bland dem som flyttat från de flyktingländer som anges i undersökningen, dvs. den grupp som skulle behöva mest stöd i integrationen. Å andra sidan verkar det som om invandrare i lägre grad än den övriga befolkningen utnyttjar syskonförhöjningen för barn över tre år, och skillnaderna mellan invandrare och övrig befolkning har minskat under 2000-talet.

Källa: Tervola J. Maahanmuuttajien kotihoidon tuen käyttö 2000-luvulla. Yhteiskuntapolitiikka 2015; 80 (2): 121–133.

Undersökning om invandrarnas och den övriga befolkningens kontakter med de sociala myndigheterna

Undersökningen analyserar arbetslösa invandrades och den övriga befolkningens kontakter med det servicenät som utgörs av FPA, Arbets- och näringsbyrån och kommunens socialväsande. Invandrarna besöker i regel ett kontor personligen medan e-tjänsterna är en betydande kanal för den övriga befolkningen. Skillnaderna i sättet att sköta ärenden beror på invandrarnas bristfälliga språkkunskaper, bristande kännedom om socialskyddssystemet och svaga internetfärdigheter. Dessutom kan skillnaderna också vara uttryck för kulturella preferenser som prioriterar personlig kontakt. Flyktinggrupper, till exempel personer som flyttat från Somalia och Mellanöstern, besöker särskilt ofta ett kontor personligen. Bland flyktingarna minskar antalet personliga besök tydligt först efter 10 år i landet. Skillnaderna mellan invandrare och övrig befolkning i sättet att sköta ärenden är stora särskilt vid FPA, där de elektroniska tjänsterna är mest omfattande.

Källa: Tervola J. Työttömien maahanmuuttajien asiointi sosiaaliviranomaisten kanssa. Helsinki: Kela, Työpapereita 81, 2015.

6 FPA:s forskningsenhet deltar i omfattande forskningsprojekt

Planeringen av försöket med basinkomst

Statsminister Juha Sipiläs regeringsprogram innehåller ett försök med basinkomst åren 2017 och 2018. Statsrådets kansli utlyste en tävling om planeringen av försöket, som vanns av ett konsortium under ledning av FPA:s forskningsenhet. Vid sidan av FPA omfattar konsortiet Statens ekonomiska forskningscentral, Sitra, tankesmedjan Tänk, Åbo och Tammerfors universitet, Svenska social- och kommunalhögskolan samt Företagarna i Finland. Konsortiet omfattar även representanter för kommunbranschen samt experter på grundlagen, sociallagstiftningen och skatterätten. Uppgiften är att reda ut hur man kan skapa ett system för grundtrygghet som sporrar till arbete och svarar mot den förändrade arbetsmarknaden. Enligt uppgiftsbeskrivningen ska en ren och en partiell basinkomst, en negativ inkomstskatt och andra möjligheter till basinkomst utvärderas. Arbetsgruppen tar fram en utredning om de legislativa randvillkoren och uppställningen av försöket. Förutredningen blir klar 30.3.2016, och tidsgränsen för den slutliga rapporten är 15.11.2016.

Källa: Airio I, Kangas O, Koskenvuo K, Laatu M. Kansa kannattaa perustuloa. Kelan tutkimusblogi 29.9.2015: <http://blogi.kansanelakelaitos.fi/arkisto/2759>.

Strategiska forskningsrådets Jämlikhet i samhället-projekt

Hösten 2015 fattade Finlands Akademi de första besluten om strategisk forskningsfinansiering. FPA:s forskningsenhet deltar i två projekt inom ramen för Jämlikhet i samhället: "Eriarvoisuuden torjuminen niukkuuden aikana" under ledning av ämnet sociologi vid Åbo universitet (TITA-konsortiet) och "Työ, tasa-arvo ja julkisen vallan politiikka" under ledning av ämnet ekonomi vid Tammerfors universitet (WIP-konsortiet). Forskningsprogrammet handlar om jämlikhet och främjandet av den. De forskningsprojekt som finansieras inom ramen för programmet söker lösningar för att förnya basservicen och förmånssystemet. Forskningen förväntas ge svar på vilka mekanismer i dagens Finland som ger upphov till ojämlikhet och hur jämlikheten kan främjas i samband med förnyandet av basservicen och förmånssystemet. Ståndpunkter förväntas också om hur offentliga åtgärder bäst stödjer innovativ försöksverksamhet, lärdomar från försöken samt institutionell förändring som leder till en övergripande lyckad revidering av basservicen och förmånssystemet.

Källor: Aaltonen K, Martikainen J. Vuoden 2016 lääkekorvausmuutosten vaikutukset potilaiden omavastuumenoihin. TITA Policy Brief 1/2015.

Kangas O, Kainu M. Mainettaan parempi? Suomen terveydenhuolto EU-tilastojen valossa. TITA Policy Brief 2/2015.

Publikationer utgivna i FPA:s vetenskapliga serier 2015

1. Ilona Autti-Rämö ym. **Narkolepsiaan sairastuneiden lasten ja nuorten perheiden arki ja sopeutumisvalmennuskurssilta saatu tuki.** Sosiaali- ja terveysturvan selosteita 90
2. Katariina Hinkka, Liisi Aalto ja Tuula Toikka. **Uudenlaiseen Kelan työhönkuntoutukseen? Viiden kuntoutusmallin arvioinnin tuloksia.** Sosiaali- ja terveysturvan tutkimuksia 134
3. Tuuli Hirvilampi. **Kestävän hyvinvoinnin jäljillä. Ekologisten kysymysten integroiminen hyvinvointitutkimukseen.** Sosiaali- ja terveysturvan tutkimuksia 136/väitöskirja
4. Iris Pasternack, Ilona Autti-Rämö, Katariina Hinkka ja Jyrki Pappila. **Miten tunnistaa varhaiskuntoutuksen tarve työelämässä? Kirjallisuuskatsaus työkyvyn heikkenemisen ennusmerkeistä ja varhaisen tunnistamisen työkaluista.** Sosiaali- ja terveysturvan selosteita 91

5. Kaija Appelqvist Schmidlechner ym. **Nuorten avomuotoinen OPI-mielenterveyskuntoutus. Koettu hyöty ja vaikuttavuus sekä kuntoutusmallin soveltuvuus.** Sosiaali- ja terveysturvan selosteita 92
6. Jenni Blomgren, Katri Aaltonen, Jussi Tervola ja Lauri Virta. **Kelan sairaanhoitokorvaukset tuloryhmittäin. Kenelle korvauksia maksetaan ja kuinka paljon?** Sosiaali- ja terveysturvan selosteita 93
7. Paula Hakala, Tuula Toikka, Merja Paturi ja Ilona Autti-Rämö. **Ravitsemuskuntoutuksen toteutuminen Kelan järjestämällä kuntoutuskursseilla.** Sosiaali- ja terveysturvan tutkimuksia 135
8. Minna Ylikännö ja Sari Kehusmaa, toim. **Muuttuva Salo. Kyselytutkimus asukkaiden hyvinvoinnista äkillisen rakennemuutoksen jälkeen.** Sosiaali- ja terveysturvan selosteita 94
9. Mikko Jaakonsaari, Auli Karttunen, Liisa Klemola ja Petra Kokko. **Potilasluokittelujärjestelmä NordDRG ja kustannusseuranta ikääntyneillä aivoverenkiertohäiriön sairastaneilla kävelyn ja käden tehostetun kuntoutuksen aikana.** Sosiaali- ja terveysturvan selosteita 95
10. Jaana Paltamaa ja Pirkko Perttinä, toim. **Toimintakyvyn arviointi. ICF teoriasta käytäntöön.** Sosiaali- ja terveysturvan tutkimuksia 137.
11. Annamari Tuulio-Henriksson, Kaija Appelqvist-Schmidlechner ja Ulla Salmelainen. **AMI-kuntoutus. Ryhmäpainotteinen kuntoutusmalli työelämässä oleville masennuskuntoutujille.** Sosiaali- ja terveysturvan tutkimuksia 138
12. Riitta Seppänen-Järvelä, Anna-Mari Aalto, Pirjo Juvonen-Posti, Maire Laaksonen ja Matti Tuusa toim. **Yksilöllisesti räätälöity ja työhön kytketty. Kelan työhönkuntoutuksen kehittämishankkeen arviointitutkimus.** Sosiaali- ja terveysturvan tutkimuksia 139
13. Tuula Toikka, Pekka Heino ja Ilona Autti-Rämö. **Kelan ASLAK- ja Tyk-kuntoutusta vuonna 2007 hakenneet. Myöntökriteerit ja tilanne hylkäävän päätöksen jälkeen.** Sosiaali- ja terveysturvan selosteita 96
14. Outi Pyöriä ym. **Aktiivisuutta ja osallistumista tukeva fysioterapia aivoverenkiertohäiriöön sairastuneiden alkuvaiheen kuntoutuksessa. Satunnaistettu seurantatutkimus.** Sosiaali- ja terveysturvan tutkimuksia 140
15. Seija Sukula, Kirsi Vainiemi ja Tanja Laukkala, toim. **GAS. Menetelmästä sovellukseen.** Erillisjulkaisu
16. Riitta Seppänen-Järvelä ym. **Yhteistoimintaa ja yksilöllisiä valintoja kuntoutumisen polulla. Kelan työhönkuntoutuksen kehittämishankkeen tapaustutkimus.** Sosiaali- ja terveysturvan tutkimuksia 141

Nätpublikationer

1. Kristiina Juntunen ja Anna-Liisa Salminen. **Kelan järjestämien omaishoitajien kuntoutuskurssien arviointitutkimus.** Työpapereita 72/2015
2. Päivi Tillman ja Nico Maunula. **Hemodialyysikäynteihin liittyvät sairausvakuutuksen matkakorvaukset 13 miljoonaa euroa vuonna 2012.** Työpapereita 73/2015

3. Markku Laatu, Hanna-Mari Heinonen ja Iris Sandelin. **Vantaan toimeentulotuen palveluyhteistyökokeilu. Asiakkaiden ja työntekijöiden kokemuksia Kelan ja sosiaalitoimen palveluyhteistyöstä.** Työpapereita 74/2015
4. Liisa Törmäkangas, Ilona Autti-Rämö, Annamari Tuulio-Henriksson, Marko Merikukka, Tiina Ristikari, Reija Paananen ja Mika Gissler. **Kelan järjestämä kuntoutus vuonna 1987 syntyneille.** Työpapereita 75/2015
5. Leena K Saastamoinen, Laura Saarelainen, Ilona Autti-Rämö, Jaana E Martikainen. **Lääkkeiden ja ravintovalmisteiden käyttö harvinaisten sairauksien hoidossa. Kysely harvinaissairaita hoitaville lääkäreille.** Työpapereita 76/2015
6. Elina Ahola, Pertti Honkanen ja Marina Sirviö. **Hallitusohjelma ja eläkeläisten toimeentulo.** Työpapereita 77/2015
7. Riikka Lämsä ym. **Neuropsykiatrisesti oireilevien nuorten hoito- ja kuntoutuspolut Suomessa.** Työpapereita 78/2015
8. Merja Sallinen, Merja Sallinen, Esa Bärlund, Merja Koivuniemi ja Timo Heinonen. **Kohti yhteisiä tavoitteita. GAS-koulutuksen arviointihankkeen loppuraportti.** Työpapereita 79/2015
9. The second expert group for evaluation of the adequacy of basic social security. **Adequacy of basic social security in Finland 2011–2015.** Työpapereita 80/2015
10. Jussi Tervola. **Työttömien maahanmuuttajien asiointi sosiaaliviranomaisten kanssa.** Työpapereita 81/2015
11. Miika Vuori, Annamari Tuulio-Henriksson ja Ilona Autti-Rämö. **Monimuotoisen neuropsykiatrisen perhekuntoutuksen seurantatutkimus. Tutkimusprotokolla.** Työpapereita 82/2015
12. Ilona Autti-Rämö, Pekka Heino ja Tuula Toikka. **Pitkään kestävät vaikeavammaisen yksilöterapiat.** Työpapereita 83/2015
13. Elina Ahola. **Kaikki tuet yhdeltä luukulta? Kelan eri etuuksien ja toimeentulotuen eri lajien saamisen päällekkäisyys vuoden 2012 aineiston perusteella.** Työpapereita 84/2015

Ytterligare information och beställningar

De senaste forskningsrönen finns på adressen www.kela.fi/tutkimus. Aktuell diskussion kan föras i forskningsbloggen (på finska) på adressen www.kela.fi/tutkimusblogi. Forskningen vid FPA kan också följas (på finska) på Twitter: twitter.com/kelantutkimus och SlideShare: www.slideshare.net/kelantutkimus.

Samtliga publikationer i serierna och största delen av de övriga publikationerna är tillgängliga gratis på forskningsavdelningens webbplats. Beställning av tryckta publikationer: julkaisut@kela.fi.

Helsingfors 2016
ISSN 0355-4996

Kela|Fpa